

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

VAROŠNINA ZDRAVSTVENA UPRAVA
Za inozemstvo Din 40.—
Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Tele-
fon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126,
Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi
po tarifu.

Svarilni pojavi

Zločinski dogodek na Dolenjskem, ki zaradi svojih značilnih okoliščin nenehno živahno zanima vso našo javnost, nam daje povod, da tudi s tega mesta opozorimo na neki pojav, ki vzbuja vsem resnično narodnim ljudem globoko skrb. V mislih imamo naraščanje kriminalitete na Slovenskem. Ne mine skoraj dan, da ne bi hleti poročali iz raznih krajev naše banovine o ubojih, pretepih in celo o premišljenih umorih. Niso nam na razpolago točni statistični podatki, vendar se bojimo, da smo v zadnjem letu padli že na stanje v prvih povojnih letih ali se mu vsaj močno približali. Takrat je bil porast zločinstva v zvezi s pogubnimi posledicami vojnega gospodarstva in posebej še z moralno in duševno zmedo povojnega časa, v zvezi z vsemi velikimi spremembami, ki so razdejale nešteto rodbin in gospodarstev. Pozneje se je stanje vidno izboljšalo, čeprav seveda ni doseglo stopnje, na kakršni so na primer skandinavske dežele. Zakaj sedaj zopet drvimoz navzdol? Kje je vzrok, da pri nas kljub sorazmerno visoki civilizaciji kriminaliteta zopet narašča?

Lahko bi izbrali iz kriminalne kronike zadnjih mesecev vrsto primerov, ki kažejo da mnogih hudodelstev in zločinov ni mogoče razlagati zgolj z gospodarskega vidika. V očitni zvezi z gospodarsko stisko utegne biti naraščanje tatvin in vlomov. Znano je, da je nezaposlenost eden najnevarnejših demoralizatorjev in da počasi podira one pregrade, ki so jih pri posameznikih s slabimi dednimi nagibi postavili vzgoja, vera, družba in drugi činitelji. Vendar nezaposlenost in beda vsaj danes še nimata odločilnega vpliva na našo kriminaliteto. Če se n. pr. zgodi, da fantje v vaški krčmi stavijo, kdo bo imel toliko korajža, da bo pobil prvega človeka, ki ga sreča na cesti, ali če zapro detomorilko, ki se je spečala s lastnim očetom, tedaj je to daleč od gospodarske stiske, ki tare naše ljudstvo. V takih primerih — in prav podobnih je v zadnjem času nenavadno veliko — ne moremo govoriti o reakcijah na slabe gospodarske okoliščine, marveč o nekem globljem pojavu, ki se tiče telesnih in duševnih korenin našega naroda, o pojavu, ki kaže pred vsem izrazito moralno obeležje.

V naših strokovnih listih, na raznih zborovanjih in anketah je bila že večkrat beseda o telesnem izrodu ali degeneraciji, ki se kakor pri drugih narodih pojavlja tudi v našem. Da je dedna obremenjenost — ki pa si je ne smemo takoj zamišljati v izraziti obliki kakor jo opažamo pri tako zvanih psiopatih — tudi pri nas eden osnovnih vzrokov naraščajoče naravstvene bede, je jasno vsakomur, kdor nekoliko globlje pozna biološko podlago posameznika in družbe. Pri teh pojavih neizprosnega izroda, ki nujno kličeta po takojšnjem in smotnem delu za prerod, ima nedvomno najvažnejšo vlogo alkoholizem.

Da sta alkohol in zločin v tesni zvezi, je zdaj znano dejstvo. Manj je pri nas raziskano in dognano, koliko vpliva povečan konzum alkohola na telesno in duševno vrednost potomstva. Med Slovenci se je v nekaterih krajih, zlasti pokroč na bivšem Štajerskem, pred dobri tridesetimi leti začelo močno širiti uživanje žganja iz špirta, ki je oslabilo v siromašnih krajih zaradi svoje cenenosti uspešno tekmovalo z manj nevarnim vinom. Danes srečujemo med najznačilnejšimi zločinci iz teh krajev ljudi, ki so bili rojeni nekako ob tem času. To opažanje sicer ni statistično over件jeno, vendar ni neutemeljena bojazen, da se poslednje kvarne posledice povečanega konzuma alkohola šele začnejo čutiti. Pri teh poedincih še ni mogoče govoriti o vidni degeneraciji, o nekaj dednih dispozicijah za zločinstvo, v kolikor jih moderna znanost spoznava in priznava, vendar je izrod že začel; odprla se je v biološkem pogledu pot v brezno, kjer se na mračnem dnu gnečejo zločinci, prostitutke, blazneži in bebi. Svarilen memento nam morajo biti tudi vojaške statistike. Še v prvi polovici 19. stoletja so bili slovenski fantje po ogromni večini taki korenjaki, da je bilo v nekdanji Avstriji le malo enakih! Telesna višina in širina prsi sta dosegali eno najvišjih točk v takratnem indeksu. Oglejte si danes gradivo nabornih komisij, govorite o tem z vojaškimi zdravniki!

Znano je, da nasproti degenerativnemu procesu, ki ga pozna vstajenje vsakega naroda, nenehoma vstajajo tako zvane regenerativne sile, obstoječe v prillvu življenjske sposobnosti, zdravjših dednih lastnosti. Toda če se ljudstvo rasno premalo meša ali če pogubne izrovalne sile neprestano podpihujejo še novi pogubni vplivi, kakršni je na primer nebrzdani alkoholizem, tedaj se samo na naravni prerod ne smemo in ne moremo zanašati.

Preveč črnogled bi bil, kdor bi sodil, da smo Slovenci že v nevarnosti propasti. Ogromna večina našega ljudstva je duševno in telesno krepka in zdrava. Vendar pa ne smemo zapirati oči pred

BERLIN GROZI DUNAJU

Hitlerjevci pišejo in govorijo o zavojevanju Avstrije — Inozemstvo pozivajo, naj Avstriji ne daje denarja — Razkrita zarota ob meji — Ukrepi dunajske vlade

Dunaj, 4. maja. r. »Reichspost« je objavila sinoči in danes senzacionalne vesti o naklepih hitlerjevskih Nemčije proti avstrijski republiki. Poročata je, da so na Tirolskem in Solnograškem v omejenih predelih razkrijali razpredeno zaroto, kako naj bi avstrijski hitlerjevci s podporo svojih somišljenikov iz Nemčije organizirali upor proti Dollfussovi diktaturi. Ob tej priliki očitno »Reichspost« neko izjavo bavarskega državnega namestnika generala Eppa, ki je rekel na prvomajnskem zborovanju v Monakovem, da so narodni socialisti trdno odločeni razširiti »narodno revolucijo« tudi na Avstrijo. Omenil je ob tej priliki tudi možnost skorajšnjega »vojaškega izprehoda« Avstrijo, ako bi se dunajska vlada upirala hitlerzvoji avstrijske republike.

Istočasno je glavni hitlerjevski organ »Völkischer Beobachter« priobčil alarmanten članek pod naslovom »Mi in Avstrija«. Članek poudarja, da je avstrijska republika samo del nemškega ozemlja in da mora zato »narodna revolucija« zajeti tudi njo. List silno napada avstrijsko vlado, kateri očita, da se upira volji ogromne večine avstrijskega prebivalstva in da hoče ohraniti nekakšno katoliško državo, pri čemer speličira celo na možnost odcepitve takozvanih katoliških dežel od Nemčije. »Takj račun«, pravi »Völkischer Beobach-

ter«, so docela pogrešeni in sedanjí avstrijski vladodržci naj vedo, da je pohod nacionalne revolucije nezadržan. Zato sporočamo že danes avstrijski vladi in vsem zainteresiranim inozemstvu, da bodočí narodnosocialistični režim v Avstriji ne bo priznal nobenih obveznosti ne političnega ne finančnega značaja, ki jih sklepa sedanja Dollfussova diktatura.

Razumljivo je, da »Reichspost« sama, kakor tudi drugi diktaturi naklonjeni listi z velikim ogorčenjem poročajo o vseh teh pojavih. Nekateri listi napadajo pri tej priliki berlinsko vlado in ji očita, da krši načela mednarodne lojalnosti, ker pripušča in celo sama podpihuje take nedopustne izpade proti sosedni državi. V vladnih krogih ne morejo prikriti precejšnje nervoznosti, ker se boje, da bo ta ofenziva iz Nemčije, ako se bo nadaljevala, ne le oslabilá notranje-politično pozicijo diktature, marveč Avstriji tudi v inozemstvu močno škodovala.

Vlada je imela danes dopoldne dolgo sejo, ki je na njej razpravljala o nastalem položaju. Med drugim sta vojni minister Vaugoin in šef varnostne službe Fey poročala o ukrepih, ki jih je vlada izdala v zaščito avstrijsko-nemške meje. Po seji so v vladnih krogih izjavljali, da do sedaj še ni upravičene domneve, da bi nemške oblasti podpihivale nasilniška dejanja hit-

lerjevcev, ker se v Berlinu pač zavedajo neugodnih zunanje-političnih posledic morebitne kršitve avstrijske suverenosti.

Kakor se zatrjuje, je vlada na današnji seji sklenila, da bo prepovedala nošnje vseh neslužbenih uniform in da bo aretirán vsak, ki bi se v javnosti pojavil v kakí uniformi. Ta ukrep bo naperjen v prvi vrsti proti hitlerjevcem iz Nemčije, ki so doslej redno poseleli avstrijske obmejne kraje v svoji uniformi.

Na današnji seji je vlada dalje razpravljala o izbičenju uradniškega kadra. Pojavil se je predlog, da bi se vsi državni uradniki na novo zaprilegli. Prišli bodo morali zvestobo in pokorščino zakoniti oblasti in neodvisni Avstriji. Uradniki, ki ne bi hoteli prišesti, bodo trkoj odpušteni iz službe. Ravno tako bodo odpušteni iz službe tudi vsi, ki bi kljub izdani prepovedi še na kakršenkoli način nastopali proti sedanjemu režimu. Objava teh ukrepov se napoveduje že za najbližje dni; naperjeni bodo deloma proti socialnim demokratom, še bolj pa proti hitlerjevcem, ki imajo zlasti med višjim uradništvom izredno mnogo pristavev.

Hitlerjevci demantirajo

Dunaj, 4. maja. A. Vodja avstrijskih hitlerjevcev Francenfeld objavlja v zvezi z vestmi o dogodkih v tirolskih obmejnih krajih

v listih izjavo, da v njegovi stranki nihče ne misli na takšne dogodivščine, ker so avstrijski narodni socialisti močni dovolj, da si sami ustvarijo vse. »Avstrijski narodni socialisti vedo, da lahko vsak čas računajo na pomoč svojih tovarišev v Nemčiji; če jih bodo poklicali, bodo tudi prišli. Toda mi nečemo in ne potrebujemo nobene pomoči, ker imamo toliko ponosa, da nečemo ostati v svetovni zgodovini Nemci druge vrste, ki se ne bi mogli osvoboditi s svojimi silami. Nečoh hočemo skopiti pred svoje voditelje ter uvrstiti v veliko skupno zvezo nemškega naroda Avstrijo čisto, svežo in popolno. Tudi narodno - socialistični tiskovni urad demantira z vso odločnostjo govorice o nameravanem puču.

Prepoved uniform

Dunaj, 4. maja. g. Današnja izdaja lista »Österreichisches Abendblatt«, ki ga, kakor znano, izdaja zvezno vodstvo Heimatschutz, objavlja vest, da je ministereki svet sklenil prepoved nošenja uniform in da bo uredba še tekom noči objavljena. Kakor trdi list, bo prepovedano nositi vse uniforme, ki bi označevale pripadnost h kakršnikoli politični stranki. Izjave bodo samo uniforme onih organizacij, ki so v celoti priznane kot asistena za policijsko službo, torej »Heimwehr«.

„Življenje za neodvisnost Avstrije!“

Dunaj, 4. maja. AA. Današnja »Reichspost« je priobčila članek Friedricha Mataja, bivšega avstrijskega zunanjega ministra. Piše popisuje poslanstvo Avstrije in zaključuje svoj članek z besedami: »Mi Avstrijeci smo odločeni boriti se za resnično in popolno neodvisnost Avstrije z vso svojo energijo in smo pripravljeni za to žrtvovati tudi svoje življenje in obstoj.«

Hitler ponuja Poljski mir

Poset poljskega poslanika pri Hitlerju — Nemčija se hoče držati obstoječih mirovnih pogodb

Berlin, 4. maja. AA. Wolfow urad je izdal naslednji komuniké: Državni kancelar Hitler je sprejel v navzočnosti zunanjega ministra Neuratha poljskega poslanika Wysockega. Razpravljala sta o političnih vprašanjih in se dotaknila tudi nemško-poljskega razmerja. Pri tej priliki je kancelar naglasil namero državne vlade, da se bo držala obstoječih pogodb, in izrazil željo, da bi Poljska in Nemčija proučili skupne interese brez strasti.

»Völkischer Beobachter« komentira ta komuniké in pravi, da so Hitlerjeve namere naletele na dobro voljo, ker je poljski poslanec poročal v Varšavo o kancelarjevi izjavi, iz katere se vidi, da Nemčija ni odgovorna za nastalo napetost med obema državama. List ugotavlja nadalje, da je razvidno tudi iz dejstva, ker je Wysocki najprej govoril samo s Hitlerjem, potem pa še z zunanjim ministrom, da je napetost že po prvem razgovoru ponehala.

Berlin, 4. maja. Č. Včerajšnji sestanek državnega kancelarja Adolfa Hitlerja s poljskim poslanikom v Berlinu Wysockim in komuniké, ki je bil izdan o tem sestanku, sta izvala pravo senzacijo v vsej berlinski politični javnosti. Listi posvečajo sestanku posebno pažnjo ter izvajajo iz njega celo vrsto dalekošnjih zaključkov.

»Lokal - Anzeiger« pravi, da sta se vršila včeraj prav za prav dva sestanka. Prvič se je poljski poslanik sestel z Adolfom Hitlerjem in zunanjim ministrom Neurathom, nato pa še posebej z zunanjim ministrom. Državni kancelar Hitler mu je na sestanku podal izredno važno politično izjavo, ki je pojasnila tudi še tako rezerviranim Poljakom izredno miroljubnost, ki je zavladala v nemški zunanji politiki, odkar je na vladí narodno-socialistični režim. List domneva, da na sestanku ni bilo govora le o poslednjih obmejnih incidentih, katere bi naj bili izzvali člani nekaj poljskih organizacij, marveč tudi o vseh ostalih političnih in gospodarskih vprašanjih, ki med Nemčijo in Poljsko še niso rešena.

»Vossische Zeitung« pravi v svojem komentarju, da je izjava državnega kancelarja zelo značilna. Poljska propaganda

svarilnimi pojavi, kajti lahko bi bilo marsikaj zamujeno, če ne bomo neprestano mobilizirali vseh svojih sil zoper telesni izrod in moralno propadanje. Kričeči zločini s svojimi zapletenimi okoliščinami, ki večjemu duševnemu pogledu razodevajo bolno stran tudi v onih slojih, iz katerih smo doslej dobivali največje tokove ljudskega zdravja in slovenske poštenosti, ti zločini so nam vsem velik memento.

Kaj vse bi bilo treba storiti, tega kajpak ni mogoče povedati na tako tesnem prostoru in niti ne v debeli knjigi. Vse to je naloga najrazličnejših naših činiteljev. Vsekako smatramo, da bi bilo širjenje sokolstva, ki vzgaja ljudstvo telesno in moralno, velik jezik zoper telesni in naravstveni izrod. Prav tako si obetamo pozitivnih uspehov od zakona o obvezni fizični vzgoji mladine do 20. leta. Toda vse to je ob najboljših uspehih samo ena plat zavestnega dela za prerod. Potrebni so skrbno preudareni evgenični ukrepi, potrebna je večja in stvarnejša borba zoper alkoholizem. Predvsem pa je potrebno zdravljenje duš, požlajtnjenje bestialnih nagibov, ki jih pospešujejo temne sile izroda; potreben je

je doslej vedno trdila, da dela Nemčija proti mirovnim pogodbam. S tem je hotela ustvariti po vsem svetu čim večje nerazpoloženje napram Nemčiji, konkretne nemške izjave pa so napravile konec tem poljskim nameram. Kancelarjeva izjava je jasna in je ni mogoče izkoristiti za propagando proti Nemčiji.

Varšava, 4. maja. AA. Zunanji minister Beck je sprejel nemškega, italijanskega in francoskega poslanika in jim sporočil, da držanje nemške vlade po obisku Wysockega pri Hitlerju in Neurathu. Vlada je izdala poseben komuniké o berlinskih razgovorih, ki pravi, da je zunanji minister Beck sprejel nemškega poslanika v Varšavi in mu izjavil, da želi tudi poljska vlada proučiti poljsko-nemško razmerje v docela objektivnem in nepristranskem duhu.

V političnih krogih pripominjajo, da ni izmenjava misli le potrjuje načela, po katerih se je poljska politika vedno ravnala in izjave, ki jih je podal zunanji minister 15. februarja v parlamentu, ko je rekel, da bo poljsko-nemško razmerje bolj odvisno od združanja Berlina kakor pa Varšave.

Obisk Wysockega pri Hitlerju je imel namen dognati pravo stališče nemške vlade glede napetosti, ki se je v zadnjem času pokazala med obema državama.

Barbarski udarec Lužiškimi Srbom

Praga, 4. maja. r. Nemške oblasti so zatrlé edini lužiško-srbski list »Serbske Nowiny«. Izjavile so, da bo smel list izhajati le, ako bo izročen v roke hitlerjevcem. Policiji dodeljeni hitlerjevski napadalni oddelki so v Budišinu izvršili preiskave v vseh tamkajšnjih lužiško-srbskih zavodih, predvsem v največji kulturni instituciji, v lužiško-srbski knjigarni. Aretirali so ob tej priliki vse zavredne slovenske inteligente, med njimi starostno razpuščene Sokolske zveze Jakoba Sajbo, ravnatelja »Serbske Ludove banke« dr. Čiža, akademskega slikarja Martina Nowaka, tajnika Sokolske zveze Gustava Janaka in druge.

neizprosni boj s sramotno surovostjo, ki nima ničesar skupnega s pogumom in odločnostjo.

V tem pogledu ima posebno Cerkev velike naloge. Ne more pa jih opravljati samo z nekaterimi, danes že celo pri nas preživeliimi sredstvi. Vprav primer aretiranih bratov Malijev nazorno kaže, kako prefinjeno lahko zločinec zlorablja vero. Molek, ki je padel iz morilčevega žepa, je živo ponazoril himavstvo, kateremu je treba napovedati neizprosni boj tudi tedaj, ko si nadeva versko krinko. Nrvaini prerod je nedvomno v tesni zvezi z okrepljenjem resničnega, globokega religioznega življenja, saj vsa moderna znanost ne more dati zanj enakovrednega, tudi najpreprostejši duši se prilagajajočega nadomestila. Toda religiozno življenje v današnji dobi ne sme biti duhovno nasilje in se ne sme oklepati samih cerkvenih form, da ne bo moralnem po storjenem zločinu padal molek ali molitvenik iz žepa.

★
V včerajšnjem uvodniku je tiskarski skrat natrosil nekaj napak. Med drugim je dvakrat iz arilske rase napravil azijsko in s tem dotičnima stavkoma vzel smisel.

Velesile si ne zaupajo

Kljub temu, da je svetovna gospodarska konferenca pred durmi, skuša vsaka država kar najbolj zaščititi svoje lastne interese

Newyork, 4. maja. AA. Tuji delegati, ki se ravno mude v Ameriki, živahno komentirajo politični razvoj v Zedinjenih državah. Nekateri izmed njih menijo, da bi bilo nesmiselno, če vlada jasno in nedvoumno ne reši problema zlata, hodi na svetovno gospodarsko konferenco. Bančniki se za zdaj drže še v ozadiju, da ne bi škodovali razvoju dogodkov, vendar se zdi, da niso nič kaj zadovoljni z načinom, kako vlada obravnava razna aktualna vprašanja. Problem carinskih tarif se je zadnje čase še kompliciral, ker se v nekaterih državah že porajajo načrti o uvedbi kompenzacijskih taks na nekatere razvrednotene valute. Zlasti vzbuja v teh krogih zanimanje namera francoske vlade, ki hoče uvesti kompenzacijske takse na ameriško blago. Mislijo, da bo Francija podobne ukrepe izdala tudi pri zadolžitvi in japonskem blagu zaradi padca funta in jena. Prav tako smatrajo, da so najnovejšie trgovske pogodbe Velike Britanije primer, kako skušajo sedanje vlade urediti svoja stališča in svojo obrambo druga proti drugi z raznimi menialnimi sistemi. Baš te pogodbe bodo pripricale vse države o potrebi in umestnosti ameriškega predloga glede carinskega premirja.

Tudi frank pojde za dolarjem?

Pariz, 4. maja. d. Vodilni politiki srede in desnice z vedno večjim poudarkom ponavljajo svojo zahtevo, naj se zavaruje zlati zaklad francoske banke s prepovedjo izvoza in zamenjave zlata. Pristaše te prepovedi, med katerimi so poleg drugih bivših finančnih ministrov nahaja tudi Tardieu, se boje skupne anglo-ameriške akcije proti francoskemu zlaternu zakladu. Verjetno je namreč, da bodo Angleži na svetovni gospodarski konferenci predlagali novo razdelitev zlata. Prav tako so mnenja, da hočeta Anglija in Amerika nakupiti velike vrednosti v papirjih in jih potem konvertirati z zlatom. V to svrhu so trenutno predvsem na razpolago zaloge ameriškega fonda za izenačenje valut v znesku okoli 43 milijard frankov. Tudi možnost razvrednotenja belgijskega franka je vzbudila v Parizu precej vznemirjenja. V gotovih krogih že razpravljajo, ali bi ne bilo primer-no, da bi se tečaj francoskega franka znižal na 75 odstotkov dosedanje vrednosti.

O vojnih dolgovih ni sporazuma

Newyork, 4. maja. AA. »Newyork Times« doznava iz Washingtona, da so se tajni razgovori med Rooseveltom in gospodarskim svetovalcem britanske državne zakladnice Leithrossom glede ureditve vojnih dolgov izjavili. Roosevelt nima več upanja, da bi se mogla pogajanja nadaljevati še pred sestankom londonske gospodarske konference. Obrnil se bo pa s posebnim apelom na kongres, ker se boji, da bi nobena država ne plačala 15. junija zapadlega obroka vojnih dolgov, če se dotlej ne doseže sporazum. To bi pa pomenilo usoden udarec gospodarski konferenci. List dodaja, da zija med predlogi Zedinjenih držav in Velike Britanije tako širok prepad, da ni pričakovati uspeha od razgovorov.

To pa je na drugi strani napotilo ameriško vlado na to, da omeji v bodoče inozemska posojila v Ameriki. V to svrhu je vlada predložila kongresu zakonski načrt

o ureditvi domačih in inozemskih posojil v Zedinjenih državah. Po tem zakonskem načrtu se bodo notranja ali inozemska posojila lahko predložila občinstvu v skup še 30 dni po prijavi in potrditvi s strani posebnega zveznega urada. Ta določba je bila sprejeta za to, da se bo moglo občinstvo o novem posojilu primerno poučiti.

Roosevelt ne pride v London

Washington, 4. maja. AA. Roosevelt ne pojde v London. Čim bo zaključeno zasedanje ameriškega parlamenta, po vsej priliki proti koncu junija, pojde za nekaj časa na oddih. Vkrca se bo na jalto »Albion« 2. s tega križarjenja se bo vrnil na novi ameriški oklopnjak »United States«, ki je bila pravkar dograjena in ki bo tedaj na prvi poizkusu vožnji.

Ostavka italijanskega drž. podtajnika Arpinatija

Rim, 4. maja. Č. V političnih krogih se je nenadoma razširila novica, da je podal državni podtajnik v notranjem ministertvu Arpinati ostavko. Vest je izzvala v politični javnosti pravo senzacijo. Trdijo, da se je Arpinati oprič z odgovornimi funkcionarji v vojnem ministertvu in italijanskem generalnem štabu. Zaradi tega spora je pričakovati, da bo prišlo do izpremenitve tudi v razoru vojnega ministra Grazianija. Nekateri napovedujejo celo, da bo Mussolini prisiljen izvršiti rekonstrukcijo vlade. Zanimivo je, da fašistična cenzura lietom za sedaj ni dovolila, da bi objavili vest o Arpinatijevi demisiji.

Trgovinska pogodba Nemčije in ČSR

Praga, 4. maja. g. Nedavno so bila v Pragi končana trgovskopolitična pogajanja med Nemčijo in Českoslovaško, včeraj pa je bila v Berlinu med obema delegacijama sklenjena nova pogodba o ugodnoemnem carinskem postopanju s posameznimi vrstami blaga. Po novi pogodbi je Nemčija dovolila za številne vrste blaga znižane carine, do čim se je Českoslovaška obvezala, da bo pri izdajanju uvoznih dovoljenj iz Nemčije za razne vrste blaga postopala blagohotno. Českoslovaška je dobila carinska znižanja za nekatere tekstilne izdelke, papir in posamezne vrste volnega stekla.

Hude nevihte v južni Nemčiji

Berlin, 4. maja. AA. V južni Nemčiji so divjale danes hude nevihte. Posebno je prizadeta Würtemberska, kjer je deževje povzročilo velike povodnji. Stvarna škoda je precejšnja.

Manifestacijski shod JRKD na Sušaku

Sušak, 4. maja. n. V nedeljo 21. t. m. bo na Sušaku veliko manifestacijsko zborovanje JRKD za vseh šest primorskih srezov. Priprave za shod je prevzel poseben odbor, v katerem so zastopane vse prizadete sreske organizacije. Na železnih in parniških je dovoljen znaten železniški popust.

Prepovedan list

Beograd, 4. maja. AA. Z odlokom notranjega ministra je prepovedano uvažanje in širjenje lista »Slovenski tednik«, ki izhaja v Buenos Airesu.

Pota klerikalne diktature

Prvomajniška razkritja kancelarja Dollfussa — Bojna napoved marksističnemu in hitlerjevskemu socializmu — Konkordat z Vatikanom

Dunaj, 3. maja. Kakor je bilo pričakovati, je potekel prvi majnik na Dunaju in v avstrijski provinci mirno, akoravno je vlada storila vse, da bi ne bilo tako. Prepovedi obhodov in običajnih majniških proslav so bile naravnost provokativne značaja. Posebno Dunaj je nudil sliko vojaškega tabora ob sovrzanih fronti. Vsi dohodi v notranje mesto so bili zaprti z bodičasto žično ograjo in s španskimi jezdecji, mobilizirano je bilo poleg policije vse vojaštvo s strojnimi in celo s topovi. Za aporizacijo oborožene sile so skrbele vojne kuhinje, ki so obratovale na notranjem dvoru bivšega cesarskega gradu. To je trajalo do poznega večera, ko se je vojaštvo ob spremstvu dunajskega uličnega humornja vrnilo v svoje kvartirje. Diktator, ki je osebo inšpiracijo bojni polje, je pač priredil demonstrativno razstavo svojih gard, s katerih pomočjo hoče izvesti svoj program.

Kako si svoj program zamislija, je Dollfuss malo odkril na prvomajniškem zborovanju svoje stranke na Dunaju. Rekel je med drugim, da v novorejuni Avstriji za socializem ne bo prostora, in sicer niti za internacionalno usmerjen, niti za nacionalni socializem. Privikrat je ob tej priliki kancelar jasno in določeno podčrtal svoj boj na obe fronti. Sekundiral mu je njegov alter ego Vaupoin, ki je izjavil, da vlada ne potrebuje volitev, še manj pa kakih koalicij na levo ali na desno. V tem pogledu sta bila današnja voditelja svoje samozavestno absolutističnega razpoloženja in sta s tem desavirala seniorja svoje stranke Kunschaka, ki je komaj pred nekaj dnevi javno izrazil svoje pomisleke nad legalno upravičenostjo zaslišnih zakonov, izdanih na podlagi vojnogospodarske izjemne naredbi, in naglašal, da more imeti trajen obstanek le oni red, ki ga uvede ali odobri volja ljudstva. Kakor kažejo prvomajniška izjavljavanja Dollfussova, je bil to menda zadnji demokratski glas iz klerikalnih vrst.

Kajti volja ljudstva je količina, katere Dollfuss očitno ni postavil v svoj račun. Volja ljudstva ni opora, na katero se hoče naslanjati, kajti že odklanja vsako kooperacijo, dokazuje, da hoče uvesti avtoritarno manjšino in ž njo urediti novost Avstrije. Že od zadnjih splošnih volitev je Dollfussova stranka v manjšini in si je za silo pomagala s pomočjo Starheimbergovih, Schobrovih ali Winklerjevih ljudi do skromne večine enega glasu. Vsake ponovne volitve pa bi razmerje političnih sil vsaj številčno zelo premaknile v nepričo Dollfussovi skupini. Razumljivo je tedaj, da o volitvah ne sme biti govora.

Prvič so ob tej priliki voditelji klerikalne diktature odkrili del svojih kart in je že zato I. majnik za avstrijsko politiko precej pomemben, čeprav drugače ni prinesel nobenih senzacij. Smatrati se sme, da je Dollfuss zavzel definitivno stališče in da so odsele menda res končno odstavljena z dnevnega reda vsaka pogajanja za kooperacijo. Šlo bo odsele le še za to, ali bo vzdržal Dollfuss svojo »krščansko fronto« proti levi in proti desni. In to vprašanje je usodno vprašanje Avstrije, ker bo odločilo njen obseg kot samostojne, neodvisne države. Kajti tudi opozicija ne tvori enotne večine in slučajna skupna linija marksistov in hitlerjevcev je zvezana le v negaciji, v odklanjanju klerikalne diktature. Skupno pozitivno delo teh dveh nasprotujočih si skupin pa je izključeno a priori.

Dollfuss računa za svojo politiko s dvema glavnima političnima podpornikoma: z uradniško in cerkveno hierarhijo. Tudi v tem pogledu daje njegov prvomajniški govor precejšnjo jasnost. Kancelar je napovedal politizacijo uradništva in je naglašal, da njegova vlada nima namena, dajati eksistence uradnikom, ki bi prelomili bodisi v službi, bodisi v svojem prostem času vladi zvestobo. Pokazal je s protom na »zvesto krščansko mladino«, ki čaka na službena mesta. V avstrijski javnosti se zelo dvomi, da bi ta neprikrita grožnja dosegla pri uradništvu pričakovani uspeh. Nasprotno se poudarja, da je število nezadovoljnih in klerikalni diktatorji neprijetnih mož le še pomnožila. Vsekakor bi akcija čiščenja, kakor jo ima nemara Dollfuss po Hitlerjevem vzgledu v mislih, netela v Avstriji na težko premagljive ovire. Brez absolutno pokornega uradniškega aparata je diktatura zelo težavna stvar. Današnje avstrijsko uradništvo pa v večini ni krščansko socialno; kolikor ni ostalo še marksistično, stoji v glavnem v velikomemskem, torej danes hitlerjevskem taboru. Naraščaj, ki je izšel in še prihaja z visokih sol, pa ima tudi pretežno nacionalno-burjevsko vzgojo in bi tudi ne dal zanesljivega nadomestila za one uradnike, ki bi jih »čiščenje« preganilo z njihovih mest. Uradniško vprašanje je tedaj za avstrijsko vlado vsekakor težaven problem.

Cerkvene kroge uga Dollfuss trdnje navezati nase v prvi vrsti z novim konkordat, ki ima biti parafiran še prihodnje dni. Podrobne določbe konkordata, ki mu je položil prvi temelj Dollfuss sam o Veliki noči v Rimu, in ki ga je dovedel do zaključka pravosodni minister Schuschnigg, javnosti še niso znane. Toliko se pa vendar ve, da garantira konkordat katoliški cerkvi v Avstriji posebno privilegijano stališče in da vsebuje važne določbe glede šolstva in glede zakonskega prava. V smislu konkordata se ima reformirati tudi ustava in novelirati se bodo razni zakoni. V kaki smeri se bo to zgodilo, najbolje kažejo Dollfussove besede, da bo na mesto dosedanje ustave, nad katero imajo vselej samo prostozidariji, stopila krščanska ustava, ker konkordat, ne sme ostati le državna pogodba, marveč se morajo njegove določbe glede zakonskega prava, šolstva in cerkvene organizacije vsaditi v ustavi sami in postati njen sestavni del.

Ni dvoma, da bo cerkvena hierarhija tako politiko podpirala, toda vprašanje je, če bo ta podpora odtehtala izgubo na drugi strani. Da marksistični krogi politiko, katere rezultat je konkordat, odklanjajo, je razumljivo; enako gotovo pa je, da tudi nacionalno meščanstvo ne bo imelo razumevanja in simpatije za obnovu poostrenega klerikalnega režima. Vsi, ki sledijo Hitlerju, bodo nedvomno nasprotovali politiki, ki naj Vatikanu na avstrijsko stroške prinese nadomestilo za žrtve, katere je moral doprinesti v Hitlerjevi Nemčiji. Nacionalistična akademska mladina je že izpregovorila in se je ostro izrekla proti konkordatu.

Zato je upravičena sodba, da pomenja konkordat precejšnjo obremenitev avstrijske vladne politike. Vse te probleme bo imela rešiti Avstrija po letošnjem prvem maju, ki je resnično mnogo doprinesel k razčiščenju političnega položaja. Dollfuss je opredelil svoje stališče in začrtal smer svoje nadaljnje poti. Stvar avstrijskega prebivalstva bo, da se odloči, kako daleč mu bo sledilo.

Macdonaldov ekspeze o washingtonskih razgovorih

Včeraj popoldne je Macdonald poročal v spodnji zbornici o svojih razgovorih z Rooseveltom, vendar pa so bile njegove izjave zelo medle

London, 4. maja. AA. V spodnji zbornici, ki je bila nabto polna, je popoldne predsednik vlade Macdonald podal izjavo o svojih razgovorih z Rooseveltom. Med občinstvom je bil tudi ameriški delegat na razorožitveni konferenci Norman Davis.

Macdonald je izjavil med drugim: Moje razgovori z Rooseveltom so se vršili natančno po načelih, ki sem jih navedel v tem domu, ko se je vsila razprava o predlogu za odgoditev zbornice dne 13. aprila. Mislilo se mi je, da čim prej doznam v prvi vrsti mnenje predsednika Združenih držav glede siličanja gospodarske konference. Ko sem videl, da se njegovo stališče strinja z mojim in zato tudi s Herriotovim, smo stopili v stik s pripravljanim odborom svetovne gospodarske konference in dogovorili 12. junij kot dan odprtve.

Govorila sta tudi o nekaterih podrobnostih vprašanj, ki pridejo na dnevni red konference, tako n. pr. carinah, kontingentih, nadzorstvu nad valutami in stabilnostni deviz. Tudi carinsko premo je med zasedanji konference je bilo predmet naših razgovorov. Hoteli smo v zasebnih razgovorih doznati kakšne perspektive se odpirajo s tekočimi operacijami, ne pa skleniti konkretnih in določenih dogovorov. Potek te izmenjave misli in proučitev vseh teh razločnih problemov je zbudil mnogo upanja na uspeh Zastran nasprotja, ki jih je zbudil predlog o carinskem premirju, smerni reči, da sem smatral za svojo dolžnost podčrtati, kako zelo se poročajo države, kakršna je naša razlika od položaja držav z visokimi tarifami, kjer je politika trgovinske samoohranbe že v popolnem razmahu. Čeprav sem pristal na misli o carinskem premirju, sem vendar opozoril na to, da je izvedba tega predloga podrejena zaščitnim ukrepom, ki jih zahteva naš izredni položaj. To je bilo sprejeto kot umestno.

Porabil sem tudi to priliko, da sem podal predsedniku Rooseveltu podroben opis britanske politike glede razorožitve. Uspeh teh razgovorov je bilo popolno soglasje naših razgovor, ki se je deniensko pokazalo tudi v Ženevi pri sodelovanju britanske in ameriških delegatov v obrambi naših konvencij, ki je sedaj na razorožitveni konferenci v razpravi. Govorila sta tudi o

problemu dolgov in si ga svobodno in odkrito ogledala z vseh strani. Ti razgovori so bili še posebno pomembni, ker so jasno pokazali nasprotje, ki vladajo ne samo zastran končne ureditve problema, temveč tudi v načinu tretiranja problema že v današnjem stadiju. Glede te stvari ni morem več povedati, ker to vprašanje še na toliko napredovalo.

V splošnem bi hotel glede svojega obiska v Ameriki reči, — pri čemer moram naglašati, da ne mislim zbujaati neutemeljenih perspektiv, — da se je vzajemno razumevanje med vladjo Združenih držav in našo vlado pozitivno odprlo s razgovori, ki sem jih imel s predsednikom. Njegov plemeniti in gostoljubni sprejem in njegova podpora, ki jo je izkazal od začetka pa do konca razgovorov so vredni vse hvaležnosti britanske vlade.

Ko je Macdonald končal, je vstetil poslanec Lansbury in zahteval, naj se debata začne že v terek. Predsednik vlade se je izjavil s tem predlogom sporazumnega in je dejal Lansburyju, da lahko postavi kakršnakoli vprašanja hoče. Vodi laburistične skupine je nato sarkastično pripomnil, da vlada na zelo nenavaden način pojmuje svojo vlogo. Oh pritrjevanju opozel je je Lansbury ironično vzkliznil: »Postavite vprašanja, jaz bom pa nanje odgovoril! Toda, o čem hočete, da vas vprašam? Stavim, da nčde ne tu ne drugod nima niti poima o namereh predsednika vlade! Vaša netoga je, da nam podaste natančno in zbirno izjavo o svoji politiki!«

Nato je liberalni poslanec Lambert vprašal ali pride vprašanje dolgov na dnevnem red svetovne gospodarske konference. Macdonald je brez obočavljiva odgovoril: Ne. Razprava se bo nadaljevala v terek.

Nov pomočnik notranjega ministra
Beograd, 4. maja. p. Imenovan je za pomočnika notranjega ministra g. Dragomir Todorović, doslej podban dunavske banovine za podbana dunavske banovine je postavljen g. Branko Sekulić, doslej načelnik notranjega ministristva.

Morilski nož v rokah orožnikov

Našli so ga včeraj šentviški orožniki po peturnem iskanju — Na rezilu so še sledovi krvi in las umorjenke — Policija je zaključila preiskavo — Andrej Mali se pri zasliševanju ni vdal

Ljubljana, 4. maja. Policijska preiskava je bila danes v Ljubljani zaključena. Poslej bo zadevo grozovitega umora obravnavalo sodišče. Andrej Mali se tudi po današnjem dolgotrajnem zasliševanju in po sočudenju z bratom Antonom ni vdal. Vendar je njegov odpor popolnoma zlomljen. Zakaj danes so našli nož, s katerim je bila zaklana Amalija Maličeva. Nož je last njenega moža Andreja.

Dopoklene ob enajsti uri se je odpravila močnejša orožniška patrulja iz St. Vida pri Stični iskat nož, ki ga je po peturnem iskanju res našla v pol metra širokem mirnem potoku tri metre od glavne ceste med vasjo Temenico in Sobračami. Nož je še pokrit s strjeno krvjo umorjenke, ki se je drža njeni kostanjevi lasje. Da je morilec mogel zadati s tem navadnim žepnim nožem, katerega veliko rezilo je dolgo le dobrih 7 cm, pokolnici 19 ran, priča o grozodstvu brez primere.

Na povračku je orožniška patrulja takoj stopila k staršem umorjenke. Oče in mati sta nož takoj spoznala za Andrejevo last. Oba o krivdi svojega zeta prav nič več ne dvomita.

S tem se bliža skrivnost Andreja Maličeve popolni razjasnitvi. Res je pa, da je nož v potok vrget Andrejev brat Anton, ki se je tam tudi umiril. Ali ga je rabil on, ali pa mu ga je pred odhodom res potisnil Andrej v roke, se bo gotovo tudi kmalu pojasnilo. Vrlm šentviškim orožnikom gre zahtevala za njihovo vestnost, ki je bila stramo velika ob današnjem slabem vremenu.

Ogled v sredo
Policijski ogled s Antonom Maličem na kraju umora in v dolini Temenice je prišel prav tehtno novo gradivo k doednejm uspehom preiskave. Kakor smo beležili, je krenil policijski avto s Antonom Maličem, šefom kriminalnega oddelka g. Zajdelo, poveljnikom straže g. Grilom in z daktiloskopištom g. Podobnikom na pot v sredo ob 12.45. Ko se je ustavil pri Sv. Roku pred hišo umora, so bili tamkaj že sbrani orožniki. Stara dva Anžlovarja sta precej začudeno strmela v došlo. Avto je vobče povzročil v vasi in okolici pozornost, kar hitro so se jeli okrog Anžlovarjeve hiše zbirati ne samo sosedje, marveč tudi oddaljeni prebivalci. Preiskovalna komisija je ostala v hiši nad tri ure in pri ogledovanju se je spet razvijalo zasliševanje Antona Maliča, ki je bil kar živahno pripravljen opisovati vse podrobnosti. Pokazal je prostor nad hlevom, kjer se je zadrževal po bratovem naročilu v senu in čakal, da pride čas tistega večera, kar se je moralo zgoditi, kakor mu je baje rekel Andrej.

Fant je tamkaj ležal zati v senu in celo pušil cigarete, ki mu jih je prinašal brat, obenem pa je pojedel precej grnjati in kruha in druge hrane, ki mu jo je prinašal Andrej. Tane je delno priznal, da sta se pomenovala s Andrejem o podrobnosti sloinske zasnove. Pravi pa, da je ves aranžman izvršil Andrej, ki je tudi postavil pri hiši in gospodarskem posloju lestve, da bi maskiral zločin. Obenem je Tone povedal, da je imel že s seboj potreba maske, ki pa je bila popolnoma enostavna ter je obstojala v glavnem iz brk, ki si jih je napravil doma iz dlake pri kožuhojini.

Za nožem ...
Ko si je preiskovalna komisija ogledala še prilike v hiši, se je s Antonom Maličem odpeljala naprej proti potoku Temenici, da poišče nož. Tone Mali je priznal svoje sodelovanje pri zločinu v toliko, da ga je brat Andrej najel samo kot komedijanta. Trdi, da je okrog 3. ponoči stopil Andrej pred njega, ko je sam že stal pred hišo in mu izročil žepni nož, obenem pa tudi kolo, če: »Odpelji se, je že opravljeno. Anton je (kakor pravi sam) res takoj zasedel kolo ter zavil na cesto proti Litiji. Po daljši vožnji je stopil s kolesa in skočil k nekemu odtoku Temenice, ki se razliva čez travnik že blizu vasi Sobrač, da si je opral roke. A zakaj? I, ker je nož bil krvav. In tega je tu zavrgel ...

Komisija mu je nekoliko verjela in so res tam iskali nož. Toda na kraju, ki ga je označil Anton, je jarek preraščen s travo in je nakopičeno obilo blata. Zato je izostal uspeh. Noža tudi zato niso mogli dosti iskati, ker je prav takrat začelo silno deževati. Preiskovalni organi naposled tudi niso nič kaj preveč hoteli naseštati Tonetu, čeprav je dosledno zatrjeval, da se je res baš na tem kraju znebil noža.

Kakor se je kazal Mali nedolžnega in hitel venomer zatrjevati, da ni bil soudeležen neposredno pri zločinu, seveda o tem ni mogel niti malo preveriti policijskih organov, saj vnebovpihje govori za njegovo neposredno udeleževanje pri divjaškem marširanju Amalije dejstvo, da je imel okrvavljene hlače in posebej še spodnje hlače ter je tudi pozabil upravičiti zakaj je šuil potrebo izpirati roke v potoku. Tudi kolo, ki so ga našli v šmartnem, je imelo krvave madeže, čeprav se je Tone še ponovno izpiral nad Črnim potokom, kjer ga je videl z vasovanja se vračajoči Ljotze Hostnik.

Zločinec pred starši pokojne Malke
Stara dva Anžlovarja dosedaj Toneta sploh nista poznala, ker ni bil še nikoli pri Sv. Roku, nikoli še pri Anžlovarjevih. Strahovito je moralo biti spoznanje, da je vendarle kriv smrti njune hčerke njen lastni mož Andrej Mali z bratovo pomočjo. Starša Anton in Marija Anžlovar sta že stara, mož šteje 82, ona pa nekaj nad 70 let. Spreva nikakor nista mogla verjeti v krivdo sorodnikov, kaj šele v krivdo Andreja samega. Spričo najmlajših dogodkov pa sta vendarle pričela kazati vero v možnost, da je zet Andrej dvignil nož nad lastno ženo. Potrta sta ogledovala Toneta, ki je kazal ves čas, že na vožnji in pozaje tuji v hiši, skrajno brezskrben obraz in se prav prostodušno pogovarjal z vsemi, veseli, da je lahko pušil priljubljeno cigareto, brez katere ne more živeti.

Ko je komisija do neke mere ugotovila težene potankosti, se je vrnila v Ljubljano s Antonom Maličem šele pozno zvečer okrog 22. ure. Antona Maliča so odpeljali zopet nazaj v zapore, kjer je ostal sam s seboj in lahko razmišljal o tem, kako se bo pletla njegova nadaljnja usoda. Na, morda se je pri vsej svoji brezskrbnosti spomnil naslednje epizode tega dne, ki je zanj dosti značilna: Na dvorišču Anžlovarjeve domačije je moral popoldne nekaj časa sedeti sam v družbi nekoga izmed spremljevalcev na avtomobilu.

Pri policijskem fotografu
Danes so vtaknili Antona Maliča v jetniško obleko, ki jo imajo na razpolago tudi v policijskih zaporih in justični palači. Njegov usnjeni suknjič, rjavni sportni klobuk in ostalo obleko hranijo sedaj v omara na policijski upravi. V jetniški obleki so ga nato dopoldne pripeljali s sivim avtomobilom, v katerem vozijo jetnike, na policijsko upravo, pred fotografsko kamero. Istotčasno so prepeleli na policijo tudi Mici Golmajerjevo.

Anton Mali, ki je na videz dosti lep fant s črnimi kodrastimi lasmi in sdravim obrazom, se je sopot obnašal popolnoma brezskrbno, bil je videti naravnost vesel. Smejal se je zdaj temu, zdaj drugemu uradniku, so moško postavil tudi pred fotografski aparat in je bil močno hvaležen za ponudeno cigareto. Zapičil je živahne rjave oči zdaj v tega, zdaj v onega, in vendar se je dobro opazilo, da je v njegovem obnašanju mnogo narejenega, saj mora biti v njegovi duši neke stena, za katero skriva svojo hudobijo.

Takoj, ko so fotografirali Antona Maliča in ga poslali na osebni popla v kriminalno razvidnico, so privedli tudi Mici Golmajerjevo, ki je res prav čedna ženska, popolnoma preprosta. Majhna je, krepke postave. Tudi ona ni kazala nobenega razburjenja, voljno je sledila vsem določbam posameznih uradnikov, ki so imeli s njo opravka v zadevi osebnega popisa. Precej mučno pa je bilo videti areiranje med Tonetom in Miko v sobi kriminalne razvidnice v popolnoma spremenjenih priklakah, ko sta vendarle še prejšnji teden oba živila dozdnevno čisto mirno življenje v domačem kraju. Pri obeh pa ni bilo opaziti prav nikakih protestov proti spremenjenemu položaju in se jima je videlo vse ravnanje varnostnih organov popolnoma naravno. Pri obeh pa prav nobenega razburjenja! Ali morda Marija Golmajerjeva le tudi nekaj več ve o krvavem zločinu in o njegovih vzrokih, kakor se je doslej sodilo? Res je, da sta bila Golmajerjeva in Andrej Mali v najintimnejših odnosih, ki ter sta si tudi redno dopisovala. Policija bi silno rada poznala vsebino njihovih pism, toda zavrnila teh pism — ni.

Andrej Mali se ni vdal
Pri vsem dokazinem gradivu ostane glavni obdolženec Andrej Mali najtrdočratnejši. Danes je prišel on na vredo. A v svoji zakrčenosti in obenem preradnjačnosti se je pri zasliševanju, ko mu je g. Zajdelo predložil po opisu Antona Maliča najrazličnejše podrobnosti in pa prilico sliko umora samega, povzpel do skrajne drznosti, češ:

»Ja, če je tako, je je pač Tone umoril! Pa bog ve zakaj!«
Se bolj kar pri dosežanjih dveh krajših zaslišanjih, je Andrej bil tudi danes skrajno redkobeseden, trd. Kakor hitro je lezel v škrpice, je nehal govoriti in je na nadaljnja vprašanja stereotipno odgovarjal: »Ne vem!«

Sploh je njegov »ne vem«, njegova najmočnejša obramba, ki pa mu spričo obilnega materiala nikakor ne bo zalegla. Šef kriminalnega oddelka g. Zajdelo je zasliševal danes od 8. neprestano do 14. To da Andrej je res pokazal, da je njegovo trdočratnost pravilno napovedal že Tone Mali sam, ki je dejal:

»Od Andreja itak ne boste nič zvedeli, ga predobro poznami! ...«
V prav taki luči se je pokazal Andrej Mali tudi pred pomočnikom policijskega fotografa, ki ga je slikal v zaporu. Andrej ga je mrko opazoval s svojimi hipnotizirskimi očmi, nekaj časa samo od strani. Čez čas pa je postal zgovornejši in ga je celo vprašal, če je tudi on od policije. Fotograf mu ni kaj določno odgovoril, vendar je pričel Andrej takoj navezovati besedo. Seveda o svoji nedolžnosti, češ:

»Je res neverjetno čudno, da ravno me ne dožijo in zapirajo ... Jaz je nisem ubil! Čemu bi jo tudi! Nisem imel prav nobenega interesa!«

Ali takoj ga je pa tudi zasakrbel misel glede premoženja, ki se ji ni mogel upirati. Zato je mimogrede bleknil:

»Na, zdaj bo pa vse poverbala ona iz Zagradca.«
S tem je mislil gestro umorjeno Amalijo, ki je poročena z županom g. Hrovatom v Zagradcu pri Žužemberku, mater desetletne Anice, ki je bila ob zločinu deležna take groze.

Brata morilca oči v oči
Močan je bil prizor, ko sta si brata Andrej in Tone pogledala oči v oči. Ko se namreč Andrej ni hotel vdati, čeprav mu

je g. Zajdelo predložil vse navedbe brata Antona, so pripeljali slednjega k soodenju. Niti eden izmed njiju ni za spoznanje menjal barve na licu; pogledala sta si v oči, kakor da bi se srečala na cesti. Na nagovor g. Zajdele, naj Andreju pové vse, kar je priznal in česa ga dolži, je Tone priklimal in se smehljaj. A ne v zadregi, temveč kakor bi hotel reči: Saj vse skupaj nič več ne pomaga.

Tedaj pa se je Andrej znova vrnal v svoji odporosti in je rekel — a ne bratu, temveč g. Zajdeli:

»To ni mogoče in ni res! Prav gotovo ste ga samo Vi naštimali, da je tako govoril!«

S temi besedami je pač hotel ponovno vspodbuditi brata Toneta, naj vsaj molči, da ne bo zavožena igra tako nazlo popolnoma izgubljena. Toda Tone se je dalje smehljaj, kakor so ga odgnali nazaj v njegovo celico. Prihodnjic si bosta brata pogledala v oči že pred preiskovalnim sodnikom.

Policijska preiskava zaključena

Ker se zasliševanje Andreja Maliča nikakor ni moglo premakniti z mesta ter je ostajal ves napor g. Zajdele raman, na drugi strani pa je že zbranega skoro več ko dovolj dokazilnega gradiva, se je odločila danes policija, da preiskavo zaključiti, sestavi zapisnik in vso zadevo izroči sodišču.

★

Kakor nam pišejo iz Tržiča, sta bila Andrej Mali in njegov brat Anton v Tržiču in okolici res na skrajno slabem glasu. Vsa gostilničarja, ki sta ga kadarkoli obiskala, se je tresel in prošil Boga, da bi čim prej zapustila njegov lokal. Orožništvo je imelo z njima nešteto poslov, toda vedno sta se znala izmuzniti. Slednjic sta padla v roke pravice in ljudski glas je popolnoma na njeni strani. Andrej Mali je zdaj tam pod Maličevim brdom blizu Gornjaka lepo enonadstropno hišo, ki je sicer pod streho, toda še ni ometana. Zakaj ni do zidana? Zema mu ni hotela dati več denarja, se glasi odgovor. Ko je prišel glas o groznem umoru Amalije tudi na Gorenjsko, je bila takoj izrečena sodba: »Andrej Mali, mož sam jo je umoril!« Vse pa obžaluje njegovega brata, ki je na domačiji, in ostale sorodnike, ki uživajo najboljše slova.

Proslava poljskega državnega praznika v Ljubljani

V sredo zvečer je priredilo Društvo prijateljev poljskega naroda v verandni dvorani Uniona proslavo največjega poljskega državnega praznika, 3. maja. O pomenu tega dne za poljski narod, za njegovo politično pogubo in poznejše nacionalno in državno vstajenje je govoril v uvodni konferansi predsednik društva g. dr. Rudolf Molé. Živo in prepričevalno je predložil pozornim poslušalcem poljski boj za svobodo in narodno zedinjenje po stoletju ponižanja in suženjstva. Posebno se je pomudil pri tragični poljski vstaji l. 1863.

Za njim je predaval g. konservator dr. Fr. Stelc o poljskem slikarju Arturju Grodnu, ki je v svojih znamenitih ciklih »Polonia«, »Vojna« in »Litavia« pretresljivo opodobil poljsko usodo v letu 1863 in pozneje. Ta slikar, ki je umrl v Parizu star nekaj čez 30 let, je bil največji poet te žalostne, a značilne poljske vstaje proti samopasne mu nasilju nad narodom, ki je hotel po svoje živeti. Predavanje je pojasnjevalo čez 20 slik, ki so napravile najlepši vtisk. Ob predavanju sta se lepo izpolnjevali in dosegli polno priznanje navzočega občinstva. Obisk je bil sorazmerno prav dober. Po predavanju so se našli polonofili prijateljsko sestali pri Slamiču.

Napredovanja v poštni službi

Beograd, 4. maja. p. Napredovali so v višjo skupino naslednji poštni uradniki na področju poštne direkcije dravske banovine: Janko Hamersčak pri pošti Ljubljana I., Jost Velikonja pri pošti Ljubljana II., Anton Babič pri pošti Ljubljana VI., Peter Kotnik pri pošti Maribor I., Anton Erzen, Marko Postrak, Avgust Špendal, Davorin Tratenšek pri pošti Maribor II. ter Albert Rihteršić in Ferdinand Tkavc pri pošti Celje.

Vremenska napoved

Zagrebiška vremenska napoved za danes: Precej oblačno, zmerno toplo, ponekod nehalno. — Situacija včerajšnjega dne: Nad južozapadnim delom kontinenta se je stvaril močan ciklon, ki prodira proti vzhodu. Zjajal je tudi že Južno Evropo ter povzročil elabo vreme. Visoki pritisk prevladuje nad zapadnim in severnim delom kontinenta. V naši državi se je pritisk neozarazno izpremenil. V Sloveniji in v centralnih krajih je padel za 0,1 do 4 mm, drugod pa je povečini narasel za 0,1 do 2 mm.

Dunajska vremenska napoved za petek: Na zapadu spet toplejše. Na vzhodu bo še poneči slabše, najbrž z dežjem; jutri bo že manj oblačno.

Globoko užaločeni naznanjamo, da se je naš ljubi, srčnodobri sin in brat, gospod

Mirko Anžič

PILOT-NAREDNİK

danes popoldne v Boki Kotorski z letalom smrtno ponesrečil in daroval svoje mlado nadebudo življenje domovini.

Njegovo truplo prepeljemo na domače pokopališče pri D. M. v Polju in ga tamkaj pokopljemo. Uro pogreba in sv. maše zadržnice naznanimo naknadno.

Sneberje, dne 4. maja 1933.

FRAN ANŽIČ, drž. kol. mojster, oče: MARIJA ANŽIČ, mati: MARIJA, MIHAEL, FRAN, BOŽA, DANILO, LOJZE, IVA, JOŽE, MIHAILA, IVAN, IRENA, bratje in sestre ter ostali sorodniki.

Naši kraji in ljudje

Milijonski roj sovražnih aeroplanov

Hroščovo leto v naši deželi — Organizirajmo pokončevanje teh škodljivcev!

Zadnje dneve so Ljubljanci pričeli ne-
prestanih nočnih napadov sovražnih dvo-
krilnikov. Aeroplani se z mračnim brne-
njem in v ogromnem številu zaletavajo na
Grad in nebotičnik, na stavbe mogočnikov
in barake siromakov, na drevje, reklamne
table, balkone, okna, vrtove. Ničesar ne
pustijo pri miru, saj napadajo tudi osebe,
če se le pojavijo na pragu hiše. Ljubljanci
kavaleriji in nervozna dekleta na pri-
menadi kar ne morejo prenašati te grozne
strahote. Dvočrtilniki se zaletavajo z mo-
gocnim brnenjem in nosove in lase vsako-
gar brez obzirnosti.

Sovražni aeroplani pa ne napadajo le
Ljubljane, temveč tudi ostala mesta, vasi,
gozdove, sadovnjake, trtove, polja in vi-
nograde. Od raznih krajev prihajajo vesti,
da so hrošči uprizorili vesoljni napad na
Slovenijo. Res, hroščovo leto je. Tri leta
so se hrošči skrivali pod zemljo in preživ-
ljali razne metamorfoze svoje zunanosti.
Po triletnem podzemskem bivanju so pri-
šli na dan oboroženi z močnimi čeljustmi
in krili.

Dolgo časa nas hrošči ne bodo vznemi-
rili, saj so le na ženitvenem potovanju, ki
traja samo nekaj tednov. Na takem po-
tovanju v lepem maju si hrošči privoščijo
slastno hrano, to je nežno brstje in listje
raznih rastlin. Zaradi splošne krize pa ra-
čunov ne poravnajo. Strašno so požrešni,
zato se ne smemo čuditi, da nam v lepih
pomladnih dnevih ogoljeno drevje ne bo
moglo nuditi prijetne sence, ne zelene dvo-
rane za nedeljske piknike. Ogromna go-
stija hroščev pa s tem ne bo še končana.
Največjo škodo našemu narodnemu go-
spodarstvu bo napravila grda golazen, ki
se bo razvila iz jajčec oplojenih samice.
Še ta mesec bodo za rod škrlatne samice
znesle v zemljo milijarde jajčec, iz kate-
rih se bodo v zemlji razvili ogrci, ki ne-
usmiljeno objedajo korenine in gomolje
kulturnih rastlin. Škoda, ki jo napravijo
ogrci hroščev, je ogromna. Na stolne va-
gonov krompirja bodo požirli ogrci na svo-
jih podzemskih gostijah, ko bodo siroma-
ni stradali zaradi pomanjkanja najpripro-
stejše hrane.

Kaj naj torej ukrenemo? Organizirajmo
obrambo naših kulturnih rastlin in uniči-
mo sovražnika čimprej. Pokličimo v boj
naše najboljšje vojake in organizirajmo čer-
trmilijonsko armado otrok, ki se naj z
vso neustrašenostjo spravijo nad hrošče.
Da bo uspeh večji, naj udarijo naši mali
vojaki na hrošče v jutranjih urah, ko ti se
na drevju dremujejo. Močnejši vodje naj
drevje odrežejo, ostali pa naj hrošče po-
birajo. Kuharji naj s krompom polivajo v
primernih posodah ali jamah nasute hro-
šče. Ako kuharji nimajo na razpolago po-
sode in vode, naj postavijo velike grmade
in sežigajo sovražnike. Pokončane hrošče
zmečemo na kup in polijemo ali zmeša-
mo z gnojem, apnom ali cestnim blatom.
V nekoliko mesecev hrošči segnjajo in
nam služijo za izvrstno gnojilo za vrtove,
sadno drevje in cvetlice. Tudi pepel se-
žganih hroščev je v ta namen zelo pripo-
ročljiv. Poparjeni in nato sušeni hrošči,
zmljeti v prah, so v majhnih količinah iz-
vrstna hrana za svinje in kokoši. Sveži
hrošči tekmejo prav dobro domači perutni-
ni. Verjetno je, da so naši vrli učitelji,
generali gospodarske armade malih, že iz-
delali natančen program napadov. Najbrže
so že ukrenili, da bodo deset dni zapored-
no vsako jutro odrinili s svojimi četami
v boj. Blagajne kmetijskih odborov se ba-
je že odpirajo, da podprejo šolarčke pri
tem delu. Hrabrim vojakom bodo dobro
došle tudi majhne nagrade. Verjetno je,
da jih bo podprla banska uprava z denar-
nimi nagradami na podlagi zakona o zat-
ranju škodljivcev. Pravijo, da so županji
že dali nakog brezposelnim, naj zasukajo
rokave in se pripravijo na krvavo delo.

Kaj pa oni, ki ne utegnejo otresti in
pobijati hroščev, a tudi nimajo otrok, ki
bi vršili to delo? Tudi oni lahko obranijo
vsako rastlino ali sadno drevo, ako rast-

lino poskropijo z enoodstotno raztopino
nošprasta. Na 10 litrov vode raztopimo
10 dkg omenjenega preparata, ki ga dobi-
mo za nekaj dinarjev pri Kmetijski družbi
v Ljubljani. Raztopino mešamo nekoliko
časa v primerni posodi ter jo nato razpi-
šimo s primerno škropilnico po listju rast-
line. Še cenejši in prav priporočljiv pre-
parat je zelenilo urania. En dekgaram za-
lenila zmešamo z 10 dkg mastnega gašene-
ga apna v testo in to raztopimo v 10 litrih
vode. Prav uspešno škropivo je poldrugi
dekgaram tobačnega izvlečka in 2 dkg ma-
zavega mila, raztopljenih v 10 litrih vode.
Imenovani preparati so zelo strupeni, za-
to moramo biti pri pripravljanju raztopi-
ne previdni. Rastline pod poskropljenim
drevjem ne smejo uživati ne ljudje ne ži-
vina toliko časa, dokler dež ne izpere stru-
pa z listja rastlin. Tudi zastrupljeni hro-
šči ne smemo dajati živini; uporabimo jih
kot gnojilo. Jajčeca hroščev pa uspešno
uničujemo z umetnim gnojilom apnenim
dušikom. S tem gnojilom dosežemo dvojni-
no: z njim gnojimo rastlinam in uničujemo
njihovega sovražnika. Odločimo se to-
rej in obračunajmo s sovražniki.

Pospešeno delo v strugi Ljubljanice

Ljubljana, 4. maja.

Dela za preureditev Ljubljanice so pred
prehodom v novo fazo. Ves obrat se pre-
ureja z ozirom na spremembo v načinu do-
voza in odvoza. Namesto prejšnje konjs-
ke vprege vozila zdaj dva motorja na
nafto, prihodnje dni pa bosta na progi od
šestdesetstotne vojašnice do Ravnikarjeve ja-
me pričele voziti se dve lokomotivi na pre-
mog. Zavoljo teh tehničnih sprememb so
dela za malo časa zastala, zdaj pa je obrat
spet prešel v polni tempo v kolikor ne na-
gajajo posamezni nalivi, kakršen je bil da-
nes, ko je zaradi plohe v Šiški kanal z Mi-
klošičeve ceste toliko zalil strugo, da se
je morala gradba odložiti in so morale
stopti v akcijo črpalke.

Posledje bosta v strugi delali dve partiji
delavcev, ena od štirih zjutraj do poldne,
druga od poldne do noči. Stalno je zaposle-
nih okrog 140 delavcev. Silno velika pa je
ponudba delovne moči: skoraj vsak dan
prosi za delo do 200 ljudi. Radovednežev,
ki z bregov in s trmastostjo z zanimanjem
in s »strokovno« knjižico spremljajo obrat,
seveda tudi ne zmanjka.

Včeraj so postavili čez Ljubljanico pod
trimostjem leseno brv, ki bo služila za
prevoz betona in ki se bo po potrebi pre-
mikala od Marijinega trga do šestdesetstot-
ke mostu. Po levem nabrežnem zidu so po-
ložili tir, po katerem bodo z vozičkom
prevažali betonsko mešanico od mešalne-
ga stroja do brvi, po brvi pa z drugim
vozičkom na mesto dela. Dno bodo pričeli
betonirati jutri ali pojutrišnjem.

Občinstvu v pomirjenju zaradi bojzani
pred ponovnim snaradom je treba sporo-
čiti, da so nad povzročitnim jezom, ki
je zgrajen pod trimostjem, vsi kanali iz
mesta zaprti, tako da je voda, ki se nad
jezom nabira, samo voda iz Gradaščice.

Podprimo skrb za zobovje šolske mladine!

Ljubljana, 4. maja.

O potrebi zobne nege otrok v šolskih
zobnih ambulatorijih smo v »Jutru« že po-
novno razpravljali. Dobili smo slednjič le-
nos v Ljubljani Centralni šolski zobni
ambulatorij, ki je bil odprt 15. februarja.
To je bil prvi uspeh zadevnega društva, ki
hoče najprej v vseh večjih krajih naše
države, postopno pa tudi v manjših usta-
noviti šolske zobne ambulatorije, v kate-
rih naj dobe učenci ves čas šolanja zobo-
dravniško pomoč in pouk o zobni ne-
gi. Kako nujno je oboje potrebno, je snovi v
izčrpnem predavanju v radiu pojasnil zo-
bozdravnik g. dr. Josip Tavčar. Preiskave
po šolah so dognale, da je 70 do 80, po-
nekod celo 90 odstotkov vseh zob pri otro-
kih nagitih ali popolnoma uničenih. Po-
moč je nujno potrebna, potrebna je pa
društvo tudi denar, potrebna je propagan-
da. Ne gre samo za popravljanje zob, gre
za to, da ohranimo mladi rod, ki je v ra-
sti in razvoju, zdrav in trden.

Ko je začel poslovati Centralni šolski
zobni ambulatorij, je bilo po šolah razgla-
šeno, da se v popoldanskih urah spreje-
majo tudi učenci iz ostalih razredov osnov-
nih šol in dijaki srednjih šol. Naval je bil
tako velik, da so morali že po treh ted-
nih ustaviti sprejemanje in se omejit sa-

mo na najnujnejše primere. Zaradi velike-
ga števila bolnih korenin delo ne napredu-
je tako hitro, kakor se je upalo. Nekateri
otroci imajo že skoro vse zobe uničene.

Ker dopoldanske ure ne zadostujejo za
zobno zdravljenje otrok iz prvih razredov,
katerim je ambulatorij v prvi vrsti name-
njen, je treba tudi večino popoldanskih ur
porabiti zanje; ko bo pa zobno zdravljenje
v prvih razredih končano, bodo lahko zo-
pet sprejemali tudi starejše otroke v več-
jem številu. Za plombo zahtevamo pristoj-
bino 20 Dir., za zdravljenje korenin 60 Din.
Za otroke, katerih starši so zavarovani pri
kaki bolniški blaginji, skušajo od te do-
biti plačilo za izvršeno delo. Zalibog se
vodstvo to ni vedno posrečilo, upajo pa,
da se bo dalo to vprašanje povoljno ure-
diti.

Za brezplačno zobno zdravljenje pri-
manjkuje sredstev. Mnogo je otrok, kate-
rih starši niso zavarovani nikjer, sami pa
ne morejo plačati niti malenkostnega zne-
ska in težko je odklanjati take otroke sa-
mo zaradi tega, ker nimajo denarja. Zato
se je društvo odločilo, da priredi v soboto
in nedeljo cvelični dan. Naj nihče nabir-
ralcem ne odreče malega daru za zdravje
revnih otrok!

Z ustanovitvijo ambulatorija je imelo
društvo velike stroške, ki se niso plačali.
Da jih krije, je izdalo knjižico o zobni ne-
gi, v njej najdemo starši in otroci vse, kar
jim je treba znati o boleznih in negi zob
in se bo prodajala po šolah po 4 Din. Ker
bo dobro služila tudi kot pripomoček pri
higienskem pouku, naj ne bo nikogar, ki
bi si knjižice ne nabavil. Z zneskom 4 Din
ne bo samo kupil knjižice, ampak tudi po-
mogal pri ustanovitvi ambulatorija, ki bo
moral s svojim delom prenehati, če ne bo
iz prodaje knjižic dobil sredstev za svoj
obsto. Vsi oni, ki bi bili pripravljeni so-
delovati pri nabiranih akcijah, naj se pri-
javijo pri upravniku Centralnega šolskega
zobnega ambulatorija, Gledališka ulica 4,
prilicje.

Tržiško praznovanje

Tržič, 4. maja.

Florjanovo je za Tržič in njegovo bli-
žnjo okolico od leta 1811. med največjimi
prazniki. Na ta dan je bil namreč Tržič
pogorel na desnem bregu Bistrice popol-
noma do tal in v spomin na ta grozni do-
godek slavi Tržič Florjana kot posebnega
zaščitnika nesreče pred ognjem. Letos je
bila slovesnost povečana še s posebnim ju-
bilejem tržiškega gasilnega društva, ki sla-
vi letos pod pokroviteljstvom g. Blaža
Jegliča 50letnico obstoja. Društvo se je
udeležilo običajne procesije, potem je pri-
redilo veliko gasilsko vajo v tržiški gasil-

ČITAJTE!

Levinja pograbl otroka
in ga odvede v džunglo!

Otrok doraste v džungli
med samimi levi!

Človek najboljši tovariš
levov in divjih zveri!

Človek z močjo leva —
največja cirkuška atrakcija!

Divje zveri planejo iz svojih
kletk

v gorečem cirkusu!

Nezaslišana panika med
gledalci

Vse te in še večje senzacije
vam bo pričaral najnapetější
vseh filmov:

Kralj džungle

Premijerno bo predvajal

Elftni kino Matica

Telefon 2124.

ski šport včasnejših družtev, ki pa je jo
malo motil dež. Med vajo in po njej so
nabirali prostovoljne prispevke v prid dru-
štvenim namenom.

Delo v tovarnah je popolnoma počivalo.
Delavstvo, zaposleno v tehničnem oddelku
tržiške predelnice, pa je pod vodstvom
svojega delovodje tržiškega podžupana go-
spoda Hinka Snoja, obiskalo tovarno na
Jesenicah, kjer so jih ondotni tovaršarji nad
vse ljubezno sprejeli in jim razkazali
vse jeseniške zanimivosti. Pohvalno ome-
njamo to idealno stvar tržiškega delavstva,
ki stremi iz lastne pobude po boljši iz-
obrazbi in izpopolnitvi v svoji stroki.

Enotno socialno skrbstvo v Trbovljah

Trbovlje, 4. maja.

Na zadnji plenarni seji je sklenil občins-
ki odbor, da se vse socialno-politično de-
lo v občini koncentriira v eni sami socialno-
politični instituciji — v občinskem social-
nem odboru. V njem je 5 občinskih odbor-
nikov, k sodelovanju pa se bodo priteg-
nili tudi zastopniki onih korporacij, ki bo-
do v socialno politične svrhe prispevale,
in pa zastopniki važnejših karitativnih
ustanov. Vse socialno politično delovanje
preide sedaj na ta odbor.

Taka koncentracija socialnega dela je
bila potrebna. Občina je dajala posamez-
nim karitativnim ustanovam podpore in ta-
ko se je često dogajalo, da so uživali ne-
kateri podpore od dveh ali celo več takih
ustanov, drugi pa zopet od nikoder. Po-
sledica koncentracije je tudi razid doseda-
njega prehranjevalnega odbora na občini,
ki je 7 in pol mesecev prehranjeval dnev-
no povprečno 270 oseb, v glavnem brezpo-
selnih in otrok. Oženjeni brezposelni so
dobivali nakaznice za živila. Naj se misli
o tej prehranjevalni akciji že kakorkoli,
vsak objektivni človek mora vendar pri-
znati, da se je storilo mnogo dobrega in
da je bilo s hrano preskrbljenih mnogo do-
brih in poštenih ljudi, ki bi bili sicer iz-
ročni najhujšemu pomanjkanju. Če so bi-
li teh dobrot deležni tudi nevedni, je to
pač težko preprečiti pri tako velikem šte-
vilu brezposelnih. Zaradi par takih pa se
ta institucija ne more opustiti, pač pa naj
se postopa rigorozneje in naj se nevedni
elementi izločijo.

K vzdrževanju kuhinje so prispevali raz-
ni činitelji, predvsem TPĐ, podjetje Du-
kič ter domači in tuji darovalci z meseč-
nimi ali enkratnimi prispevki. S 1. ma-
jem je prevzel tudi to kuhinjo občinski

Žrtve pretepaške sirovosti

Dva mrtva v enem dnevu — Izzivanje premožnega posestnika

Škofljica, 4. maja.

Škofljanska kronika je v zadnjem ted-
nu zabeležila dva sirova pretepa, ki sta
oba zahtevala smrtno žrtev. Na žeganju
pri cerkvi sv. Nežbe pod Rako je po div-
jaskem pretepu obležal smrtno nevarno
poškodovan Franc Maznik, edini sin po-
sestnika Maznika iz Gmajne pri Raki. Med
ruvanjem je 21letnemu nesrečnemu mlade-
niču eden fantov iz sosednje vasi Ardar-
ja prečezal truh, da mu je takoj izstopi-
lo drobno srce. Nesrečnika so odpeljali v
bolnišnico v Krško, kjer je kmalu podle-
gel strašni rani.

Istega dne se je izvršil drugi pretep v
škofljanskih hribih v Vozniku. Žrtev te-
ga fantovskega spopada je bil Jože Jene,
o čemer je »Jutro« že obširno poročalo.
Do sirovega tepeža je prišlo tudi v nede-
ljo v Močvirju pri Bučki, kjer se je vrši-
lo žeganje sv. Jurija. Kakor povsod na
Dolenjskem, kjer se prideluje vinska kap-
ljica, tako tudi pri nas velja ljudski pre-
govor: Če Jurij ne bo dal vina ljudem, ki
pridejo na njegovo prošenje, ga v jeseni
tudi Mihael za bodoloč leto ne bo daroval.
To staro navado so hoteli fantje iz sosed-
njih vasi tudi letos uveljaviti. Ker ni bilo
v bližini gostilne, so odšli k nekemu vino-
gradniku, da pri njem popijejo nekaj li-
trov v čast vsakega patrona Jurija. To ve-
selje, ki je bilo mišljeno brez zlih name-
nov, so pa gotovi ljudje umičili. Po konča-
ni maši je prihajalo k vinogradniku ved-
no več ljudi; največ jih je bilo iz vasi
Močvirja. Točila se je močna kapljica. Ko
so se začeli fantje odpravljati domov, so
stopili v hišo premožni posestnik Janez P.,
njegova žena, 14letni sin in hlapec Kotar.
Ko se je posestnik Janez P. že precej napil,
je začel zmerjati fante pri sosednji mizi.
Ti so v začetku molčali, naposled pa je
fant Janez Golob stopil pred njega in
ga opozoril, naj molči. To je Janeza P.
tako razburilo, da je še bolj vzrožil. Ko
mu je nato Golob odvzel vino in mu uka-
zal, naj se odstrani, je P. skočil v njega
in dal znamenje svojemu hlapcu, naj mu
pomaga. Hlapec je takoj z druge strani
naskočil žrtev. Janezu Golobu sta zdaj
prišla na pomoč Jože Golob in Karel Mi-
kolč. Po kratkem rvanju se je Mikolč
zgrudil na tla, ves oblit s krvjo. P. je z
nožem nekajkrat sunil v obraz še Jožeta
Goloba. Poškodovan je močno tudi hlapec

Pri glavobolu in migreni vzemite
samo

PYRAMIDON-tablete.

Pri nakupu pa morate paziti, da
dobite pristne: z Bayerjevim
križem na zavrtkih.

V. z.: »JUGFA“ L. A. Zagreb, Galjeva 32.
Opis je registr. pod št. ur. 1031 od 12. I. 1933.

socialno politični odbor, ki bo skrbel, da
bo obstajala kuhinja še dalje, seveda, v
kolikor jo bodo podpirali dosedanj in no-
vi dobrotniki.

Najdeno truplo samomorilke

Slovenja vas, 4. maja.

V bližini Slovenje vasi je Drava včeraj
naplavila žensko truplo, ki je moralo biti
v vodi že najmanj mesec dni, ker je že
začelo razpadati. Nos je že odjeden. Truplo
je bilo prepleteno v hajdinsko mrtvaš-
nico. Ker je obstajal sum umora, se je iz-
vršilo sodno raztlesenje.

Za popis pokopne, ki ga je prinesel v
Maribor neki voznik, je zbral železničar
Kos iz Studence pri Mariboru, ki mu je
žena neznanom izgnila. Prijel se je
tako v Hajdino in spoznal v truplu svojo
ženo, 40letno Marijo, ki je odšla pred
mesecc dni z doma. Žena je bila nekaj živo-
nosti bolna in je gotovo v duševni zmede-
nosti izvršila samomor.

Tragična smrt upokojenega rudarja

Zagorje, 4. maja.

Znana Dolančeva reber je zopet zahteva-
vala smrtno žrtev. Večkrat smo že opozar-
jali na nevarno ozko strmo pot, ki se spu-
šča od posestnika Dolanča doli do Sava,
od poti pa je več drč, po katerih spuša-
jo les. Tu se pripeti mnogo nesreč, med
njimi skoraj letno po ena smrtna.

V tokrek se je mudil pri posestniku Do-
lanču 49letni oženjeni Franc Kodunc, ki
je bil pred 6 meseci upokojen kot rudar.
Stanoval je pri zagorski postaji. Ko se je
okrog 18. ure odpravil proti domu, se je
poslužil bližnjice čez Dolančovo reber. Na
potu mu je ob strmi drči pri krizu spode-
leto in se je skotalil navzdol proti Savi,
kjer je obležal. Sele večerj popoldne je
neka žena opazila na stezi palico, malo
nižje pa klobuk. Takoj je spoznala, da se
je zgodila nesreča. Obvestila je ljudi v
Konjščici, ki so šli iskat in so našli Ko-
dunca mrtvega.

Obvestili so ženo in njegovega sina, na-
kar so po velikem trudu spravili ponesre-
čenca nazaj do poti. Prenesli so ga domov
in položili na mrtvaški oter. Ker je imel
pokojnik mnogo prijateljev, se je njegova
žalostna smrt vseh globoko dojmila. Po-
kopali ga bodo jutri, v petek ob 17. na
farnem pokopališču v Zagorju.

Pot za Savo proti Poljsniku in Košči je
zlasti zelo nevarna, ker posestniki, ki
spravljajo les po drčah, ne popravljajo po-
ti sproti. Pot bi morala biti široka 1 me-
ter, kakor je to v zapisnik občine točno
določeno po zahtevi komisije raznih obla-
stev, ki si je pot natančno ogledala. Stro-
go naj bi se pregledala tudi pot čez Do-
lančovo reber. Še najbolje bo, da jo za-
prejo.

KULTURNI PREGLED

Hamlet v Župančičevi besedi

Shakespeare, HAMLET. Prevel Oton Župančič. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani 1933.

Obenem z novo uprizoritvijo v gledališču
je Shakespearejev »Hamlet« v novem Žu-
pančičevem prevodu izšel pri Tiskovni za-
drugi tudi v knjižni obliki. Župančič ima s
tem prevodom že lepo vrsto del ob Sha-
kespeareju za seboj: trinaest njegovih ko-
medij in dram je doslej mojstrsko preli v
slovenski tekst, in če bo v zgodnjem času
oskrbel še dvojce, troje prevodov, bo imelo
naše gledališče vsega Shakespearea pri
roki, kar ga danes pride za slovenski re-
pertoar v poštev. S tem prevajanjem Sha-
kespeareja si Oton Župančič za naše slovs-
tvo skorajda ni pridobil nič manjših za-
slug kakor a svojo poezijo samo. Ti njegovi
prevodi spadajo brez dvoma med največja
dejavanja slovenskega slovstva po vojni in
prav gotovo je malo kulturnih narodov na
svetu, ki bi bili za Shakespearea dela, za
te največje mojstrovine svetovne dramske
književnosti, našli v svojem jeziku tako po-
polnega, tako izbrušenega izraza, kakor ga
je za ta dela pri nas ustvaril Župančič.

Doslej smo imeli »Hamlet« v besedilu,
kakor ga je pred kakšnimi petindesetimi
leti ustvaril Ivan Cankar. Cankarjev »Ham-
let«, ki je 1899 izšel pri Gaberščku v Gori-

razloga je bilo nujno, da Župančič prevede
tudi »Hamlet«. Mimo tega pa je še treba
pripomniti, da Cankar svojega »Hamleta«
ni prevajal neposredno iz originala, in za-
voljo tega se je njegov tekst marsikje —
dasi samo v malenkostih — izneverja Sha-
kespearejevi besedi.

»Hamlet«, ti najvišji, najbolj drzni in naj-
bolj sramežljivi sen vseh režiserjev in vseh
igralcev, vseh pesnikov in vseh prevajalcev
in tudi vseh gledalcev na zadnjih galijah
sveta! Ni v svetovni književnosti dela, v
katerem bi se na tako čudovit, na tako ge-
nialen način manifestiralo vse, kar je člo-
veškega: najtanjša lepota in najzadnja zloba;
žrtvovanje samega sebe in najgršni umor;
ves smeh, vsa tragika, vsa smrt. Prevajati
»Hamlet«, se pravi ustvarjati izraz za vse,
kar se iz človeka lahko rodi, se pravi, da-
jati podobo vsemu, kar premore svet, —
Oton Župančič je jezikovno svojevrstno tvo-
ren duh: njegova beseda je trda, stvarna,
obenem pa je bogata vseh glasovnih lepot,
ki so skrite v slovensčini. Njegova beseda
sama zase je bela in izklesana kakor iz
kamna, vese njegov tekst pa priča, da je ro-
jen iz realističnega, skoraj naturalističnega do-
življajočega duha. Župančičeva jezika se
drži vonj po zemlji, po telesu, po stvarnosti
in zavoljo tega bo Župančič — kljub vsej
svoji duhovni odmaknjenosti, kljub vsej
svoji okluzi izključni elasti do oblikovnega
— v tem oziru še dolgo vzornik mladine, ki
prav danes z vso dušo stremi za stvar-
nostjo.

Da nazorno prikažemo duha, iz katerega

sta zajemala oba naša prevajalca »Hamle-
ta«, da demonstriramo razliko med obema
— ne razliko v kvaliteti, temveč v elemen-
tarni usmerjenosti njunega pesniškega
ustvarjanja, naj podamo tu glavni Hamle-
tov monolog v obeh tekstih:

Cankar:

Biti — ne biti? — to je zdaj vprašanje:
in kaj je plemeniteje: — trpeti
puščice vse in kopja zle usode,
ali se orožiti proti morju
nadlog ter jih uničiti z uporom?
Umreti — spati — in nič drugega!
Nadejati se, da konča nam spanje
to srčno bol in tisoč teh udarcev,
ki dedita do našega mesa —
to bil bi smoter, vreden hrepenenja.
Umreti — spati —
da, spati! Morda tudi sanjati!

Župančič:

Biti, ne biti: to je tu vprašanje:
je-li bolj plemenito, da trpiš
v duhu strelce vse nasprotno usode,
ali z orožjem greš nad morje zla
in ga končaš z odporom. Umreti: spati;
nič več: in reči, da končano s spanjem
to srčno bol in tisočero udarcev,
ki dedšina so našega mesa, to je smoter,
ki ga bilo od arca bi želeli.
Umreti, spati, spati:
nemara sanjati —

Oba prevoda ključeta po študiji o analitski
primerjavi, toda za takšne opravke je pro-
stor v dnevniki preskopen. Župančič je svo-
jim »Hamletom« opravil novo mojstrsko

delo v vrsti svojih prevodov, ki bodo ostali
bolj trajna lastnina slovenske literature
kakor kopa domačih knjig. L. M.

Anton Foerster

(Pred koncertom Akademskega pevskega zboru.)

Akademski pevski zbor si je zastavil na-
logo, da poda na koncertih program, ki je
estilistično razdeljen po dobah in njihovih
markantnih osebnostih. Zato se je odločilo
artistično vodstvo zboru, da seznani javnost
z A. Foersterjem pred »Novimi akordic naj-
značilnejšo osebnostjo.

Domače vesti

• Sreska skupščina JRKD za ljubljansko okolico se bo vršila v nedeljo 7. t. m. ob 9. dopoldne v Ljubljani v restavraciji »Zvezd«. Prosimo vse gg. odbornike sreske organizacije in gg. predsestnike, podpredsestnike, tajnike in delegate vseh krajevnih odborov, da se sigurno udeležijo skupščine. — Sresko tajništvo.

• Zračni promet v Jugoslaviji. Danes bo otvorjena zrakoplovna proga Beograd-Zagreb-Gradec-Dunaj. Promet se bo vršil v obeh smereh dnevno, razen ob nedeljah. Dne 1. junija pa se bo otvorila proga Zagreb-Ljubljana. Promet se bo prav tako vršil dnevno brez nedelje. Red vožnje: odhod iz Zagreba ob 16.40, prihod v Ljubljano ob 17.30; odhod iz Ljubljane pa ob 9.50.

• Večja izletniška skupina naših ameriških rojakov bo odpotovala 5. julija iz New Yorka in prispela v Ljubljano okrog 13. julija. Izletniki bodo potovali s parnikom »Aquitaniac«, ki je last angleške paroplovne družbe Cunard Line. Aranzir in organizator ekskurzije je ameriškim Slovincem znani agencijski g. Avgust Kolander iz Clevelanda, ki je istotam lastnik največjega slovenskega potovalnega urada.

• Smrt vdove po Janu Legi. Pred nekaj dnevi je umrla v Pragi-Zižkovu gospa Antonija Legova roj. Lešnerjeva, vdova po slovenskem prijatelju Slovincem Janu Legi, češkem pisatelju in kustosu deželnega muzeja v Pragi. Letos se bomo 14. septembra spominjali stoletnice rojstva tega zaslužnega moža, ki je nekoč izvrševal ono delo za zblizanje med Čehi in Slovenci, katerega sedaj opravlja naše lige. Njegova zvesta življenjska tovarišica ni doživela t. p. pomembne obitelji: izdihnila je v častitljivi starosti 90 let. Bodi blagi češki ženi, ki je svojega moža izdatno podpirala pri njegovem kulturnem in narodnem delu, ohranjen tudi med Slovenci prijazen spomin!

Damske plašče

in obleke za gospode po meri
dobite najceneje pri

Noblesse

NEBOTICNIK

5230

• Nemški vojaški grobovi v Južni Srbiji. Delegat nemškega poslanstva v Beogradu Evgjen Kelti se je t. dni napotil v Skoplje, kjer bo vodil priprave za slavnostno posvečenje nemških vojaških pokopališč v Južni Srbiji. Svečanost bo 8. in 9. t. m. V Skoplju je pokopanih 900, v Prilepu pa 1683 nemških vojakov. Svečanosti bo prisostvoval tudi nemški poslanik iz Beograda.

• Pogrešanec se je vrnil. Pred kakimi tridesetimi leti je šel v svet kmet Lajoš Šapi iz Feketića v savski banovini. Ker se od nikoder ni oglasil, je bil leta 1930. proglašen za mrtvega. Nedavno pa se je v Feketiću pojavil človek, ki je trdil, da je pogrešan Lajoš, ter je od brata in sestre zahteval svoj delež na posestvu. Zadeva je prišla pred sodišče, ki je izjavilo, da je ta človek res pogrešan Lajoš Šapi, in je obenem razveljavilo odlok, s katerim je bil Lajoš leta 1930. proglašen za mrtvega.

• Tragična smrt bolne profesorice. Kakor javljajo iz Čakovca, je v sredo v tamkašnji bolnici umrla profesorica Marija Vulugić, ki je v samomorilnem namenu skočila z drugega nadstropja učiteljskega poslopja. Motiv samomora je bila huda živčna bolezen.

• Samomor zaljubljenega dijaka. V Dubrovniku je ustrelil učiteljskišnik Gjuro Katanić, odlični dijak, ki se je vzdrževal z instrukcijami in podpiral tudi svoje siromašne starše. Motiv obupnega čina je bila nesrečna ljubezen.

• Mož je s svojo krvjo rešil ženi življenje. Iz Gornje Radgone nam pišejo: V nedeljo 30. aprila ponoči je bila prepeljana z

PROTI SONČNIH PEG ?
ORISOL CREME!

Slamič nam tako je rekel:
„Rib nacvrli in napekel
najfinejših sem obilo
ter vas vabim na kosilo!“

KINO »LJUBLJANSKI DVOR«
Telefon 2730
Danes nepreklicno zadnjikrat!
TOM MIX
JUNAK DNEVA
Ob 4., ½ 8. in 9. zvečer

glasbena zgodovina ne pozna. Vsi domači skladatelji in muziki sploh so se obračali na starega nestorja po nasvetu in kritike. A tako močna in silna osebnost je imela občovalce tudi izven meja naše ožje domovine, tako slavni češki komponist B. Smetana. A. Förchttott - Tovačevskij in nepregledna vrsta drugih odličnih osebnosti. Zato se je zbor odločil, da bo podal na koncertu predelano in kondenzirano sliko Foersterjevih moških zborov, ki so razvrščeni v religiozni, lirski in dramatični del ter v prirejane narodne pesmi. Tu vidimo v Foersterju veliko osebnost svetovne veličine in obzorje, kakor n. pr. v pravem slovenskem (staročeskem) kovalu (»Samoc«) do najprostejše in nežne slovenske narodne pesmi.

Sedanjí zbor je v najlepšem razvoju pod vodstvom pevovodje g. Tv. Marolta, ki je najboljši poznavatelj A. Foersterja. Po dolgem delu in trudu je Marolt promiknil v bistvo svojega učitelja Foersterja, umetnika in človeka, pa nam bo lahko s svojim izvežbanim ter na vsak mizljaj odgovarjajočim zborom podal pravo sliko Foersterjevega ustvarjanja.

Se nekaj smatramo, da je potrebno poudariti enkrat za vedno: zbor je kulturna ustanova univerze kralja Aleksandra I. — torej je nepolitična organizacija in izključno umetniški podlagi. Zato združuje vse pevece akademike brez razlike mišljenja. Zato upamo, da bodo vsi sloji, predvsem akademiki, obiskali koncert svojega zbora.

reševalnim avtom ga. Alojzija Feršera iz Gornje Radgone čez mejo v bolnišnico v Radgoni. Za rešitev nujnega življenja je bila neobhodno potrebna krvna transfuzija. Ker takrat v bolnici ni bilo osebe, ki bi dala svojo kri, se je za transfuzijo odločil njen mož g. Josip Ferš, strojnik operkarne v Črešnjecih. Krvna transfuzija je trajala od 23. do 1.30 ponoči. Pri taki operaciji so bili prisotni priljubljeni gornje-radgonski zdravnik g. dr. Vinko Čremošnik, primarij radgonske bolnišnice g. dr. Karl Böhm in dva druga zdravnika bolnišnice. Zanimiv je bil prizor, ko sta ležala žena in mož drug kraj drugega na operacijski mizi in je tekla življenjska kri iz telesa moža v telo žene.

• Izkopan zlat zaklad iz rimske dobe. Po vesteh iz Banje Luke je kmet Ilija Putnik v Bačinih pri kopanju na svojem zemljišču našel podruzi meter pod površino na star kotel, ki ga je skrivaj odnesel domov. Kmalu nato je začel kupovati zemljišča in druge potrebščine. Po vasi pa je šel glas, da je Ilija na svoji njivi izkopal velik zaklad. Oblastvo je odredilo preiskavo, pri kateri je Ilija priznal, da je izkopal na njivi staro posodo, ki pa je baje bila prazna. Strokovnjaki so ugotovili, da je posoda iz rimske dobe. V bližnjih dneh bo šla na lice mesta komisija banjevskega muzeja. Sicer pa trdijo sosed, da je Ilija našel v posodi mnogo zlata, kar datira njegovo bogastvo baš od one dobe, ko je odkopal rimsko posodo.

• Rumena dež v naših južnih krajih. Kakor poročajo iz Bihača, so se t. dni tamka, pojavili v juga nenavadni rumeni oblaki. Kmalu so začele padati z neba debele rumenkaste kaplje, ki so povzročale na obliki rumenkaste pege. Ko je pozneje zopet posijalo sonce, so bili zemlja, trava in listi pokriti z drobnorumenkasto prašino. Ta zanimivi prirodni pojav je povzročil različne komentarje. Domneva se, da so močni vetrovi prinesli prah iz Sahare, ki se je v naših krajih pomešal s padavinami. Listje na drevmi je sedaj rumenkasto kakor jeseni.

• Podgana obledla otroku uho. V Požegi je desetletni Ivan Zakanj zaspal trdno v slami nad hlevom. Medtem mu je podgana obledla levo uho, da je ostal samo hrustanec. Dečka so drugi prebudili in šele tedaj je čutil bolečino. Dečka so odvedli na zdravljenje v mestno bolnišnico.

• Obledle obleke barva v različnih barvah in pišira tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

• Zadnja pot Slavice Prahove. Včeraj popoldne smo jo spremlili k Sv. Križu. Kljub dežju se je poleg pokojniških svojcev in sorodnikov zbrala pred hišo žalostna in prijeteljeva, znana in znaneva, da jo spremiti tjakaj, odkoder ni povratka. V spremljevalni skupini so bili tudi uredništvo »Jutra« in »Slov.« Narodac z direktorom g. Virantom, zastopnikom »Jutrova« konsorcija. Vsem nam je bilo hudo, ko smo stopali za krsto, pokrito z vencem, med katerimi je bil tudi venec namescenec »Jutra« in »Slovenskega« Narodac. Ko so padali od dežja razmočene grude na krsto mnogo pregledaj umrle Slavice, ni ostalo nobeno oko suho. Naj ti bo lahka zemlja!

• Prijatelji sokolske mladine so vabljani na veliko sokolsko prirediteljsko Sokola I. na Taboru v nedeljo 7. t. m. ob 9. dopoldne in ob 15. pop. Spored te prireditelje vsakogar. Moški in ženski naraščaj in deca bodo izvajali razne telovadne, plesne, pevke in glasbene točke. Na sporedu bodo na primer razne recitacije, kakor Zupančičev »Ciciban« in Askerčičev »Kronanje« v Zagrebu in »Časa nesmrtnosti«. Ženske naraščaj bo izvajal ples krakovnjak, minyon, vengerko in lezginko, ženska deca pa kmečki valček. Nadalje bodo razne deklamacije in igra »Snežulica in škrtac«. Sodelovala bo tudi godba. Po končani akademiji bo še tombola za moško in žensko dečo. Starši in ostali, ki čutite sokolsko, ogledite si to zanimivo prireditev. Vstopnine ne bo. Po birali se bodo le prostovoljni prispevki.

• Za bodoči mestni muzej je daroval profesor v p. g. Albert Sič tri iz slame pletene in s smoljo zalite vedrice, imenovane cambah, kakršne so bile svojedavno predpisane za gašenje pri požarih vsem ljubljanskim posetnikom. Te vedrice so se našle dobro ohranjene v starodavni trnovski gostilni pri Brantnu. Mestno načelstvo se g. darovalcu najpriščneje zahvaljuje. Po Ljubljani je še dosti starega zgodovinskega materiala, ki je zgovorna priča stare Ljubljane. Tak material bi ohranjen v bodočem mestnem muzeju dobro služil potomcem za spoznavanje zgodovine, seg in noč, zato bi bilo le želeto, da bi našel g. darovalac v vrstah našega mestnega prebivalstva še mnogo posameznikov, ki bi s tem pripomogli do skorajšnjega uredenja lepega nartra.

• Tudi ruska pesem bo zastopana na koncertu Učiteljskega pevskega zbora. Naj-

znamenitejši abstralec ruskih narodnih pesmi Ljados je zbral v Šopek 4 velikoruske narodne pesmi ter jih zapisal triglasno tako, kakor jih v resnici pojo po ruskih vaseh. Popevke so izredno zanimive ter nam pričalo o narodni politoniji, ki je doma na širokih ruskih stepah. Poleg Učiteljskega ženskega zbora nastopi solistka ga. Maja Strozzi-Pečičeva, odlična zagrebška operna in koncertna pevka, ki poje vrsto samospetov in solistični part v narodnem obredu »Dodolice«. O tem pa prihodnjič. Koncert bo v ponedeljek 8. t. m. ob 20. v dvorani Uniona.

• Čelovni koncert. Med komornimi večeri, ki jih prireja »Slogac« v dvorani kina »Dvorac«, bo čelovni koncert, ki bo ponedeljek 8. t. m. in ki bo zelo zanimiv ne samo zaradi tega, ker so ti koncerti izredno redki temveč tudi zaradi izbranega sporeda. G. Gustav Müller, solistični čelist naše opere in diplomirani absolvent zarébske glasbene akademije, bo izvajal Beethovovo sonato v a-molu, Popperjev koncert, Cassadojevo serenado, Bachovo arijo, Bravničarjev tango, Dunklerjevo La Fileuse in Popperjevo Tarantelo. Koncert obeta velik glasbeni užitek. Vstopnice prodajata Matica na knjigarni in Pušjeva trafika na Miklošičevi cesti.

• Javno žensko zborovanje se bo vršilo v nedeljo 7. t. m. z začetkom ob 16. v veliki dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Zbor »vredilo« Zveza delavskih žen in deklet za Slovenijo, ljubljanska sekcija ženskega pokreta in ljubljanska sekcija Zveze akademsko izobraženih žen. Na dnevnem redu bo razprava o materinstvu in zadevnih zakonskih predpisih.

• Pevski zbor Glasbene Matice. V petek 5. t. m. ob četrti na 19. vaje ženskega zbora, ob 20. moški zbor. Vabimo člane, da se udeležijo v soboto in v ponedeljek vokalnih koncertov ob 20. v Unionu.

• Hubadova župa vabi ljubljanske in okoliške pevce, da se v velikem številu udeležijo koncerta Učiteljskega pevskega zbora, ki bo v ponedeljek 8. t. m. ob 20. v »Unionu«.

• Ivan Možušin kot »Sonžant X«. Danes in jutri bo predvajala ZKD prekrasni film z Ivanom Možušinom, slavnim ruskim filmskim umetnikom v glavni vlogi. Film nam odkriva čarobne lepote Orienta in v napeto dramatičnih prizorih roman iz življenjske skrivnosti legionarja francoske tujske legije. Film je režiral ruski režiser Strizevski. Prije Možušina bomo videli v filmu še lepo Trude v. Molo in Petra Vosa. Predstave se bodo vršile v Elitnem kinu Matici ob 14.15.

• Uspehi propagandne manifestacije, ki jo je v nedeljo v Ljubljani priredil Rdeči križ, se že kažejo. Pisarna krajevnega odbora RK v Ljubljani, Womfova ulica 12, prejema iz najrazličnejših krajev ljubljanskega prebivalstva dopise v vprašanem, kaj je treba storiti, da kdo postane član Rdečega križa. Odgovor je tale: Treba je na naslov »Krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani, Womfova ulica 12« poslati kratko izjavo o pristupu z navedbo rodbinskega ter krsnega imena, stanu in stanovanja prijavitelne osebe, in poslati članarino, ki je prav majhna: za redne člane 20 dinarjev na leto, za podporne člane pa samo šest dinarjev na leto. Član lahko poslane prav vsakdo, pa bodi karkoli; ali je že polnoleten in samosvoji, ali ni, je tudi vseeno: glavno je, da je članarina letnih 20 ali letnih 6 dinarjev plačana. Še enostavneje izvrši pristop, kdor si da pri katerikoli pošti izročiti golico pošne čekovne polovice, na kateri naslov RK in številka njegovega čekovnega računa se nista natienjena, napiše nanjo številko čekovnega računa ljub-

Toplice Hofgasteln
IZVIR
novega mladitva in novega zdravlja
870 m. Turška železnica, Avstrija.
Toplice (44.6°C) v vseh gostilnah in zdraviliščnih poslopih. Znameniti uspehi zdravljenja pri arteriosklerozni, (poapnenju žil), boleznih starosti, živčnih boleznih, kostnih boleznih, revmatizmu, notranjih žlezah boleznih. Popolna postrežba 10—26 silin-gov. 160
Pojasnila in prospekte od vseh prometnih zavodov in od: Kurkommission, Hof-Gasteln (zdravil. komisije Hof-Gasteln).

Smučarski dom SK Ilirije
PLANICA

1000 m nad morjem. Udoben planinski dom. 15 minut od žel. postaje. Krasni izleti in gorske ture. Prvovrstna oskrba. 53 postelj. V sobah tekoča topla-mrzla voda. Kopejli. Solnališče. Telefon. Predsedaja od 15. junija. Informacije J. Bitenc, Rateče-Planica. Višinsko solnce! Mir! Gorski zrak! 179

Karikaturistka ga. Klema Schwarz iz Zagreba je razstavila v beograjskem Ratniškem domu večjo zbirko svojih karikaturn. Kritika se o njih izraža zelo povoljno in uvršča umetnico med naše najboljše karikaturiste kakor so Pier Križanič, B. Petrovič, V. Zedrninski in dr.

Prof. Carl Stumpf, ustanovitelj eksperimentalne psihologije v Nemčiji, je dočrtil 85 let.

Papini o Danteju. Italijanski pesnik in filozof Giovanni Papini je izdal v Firnczah nov spis »Dante vivo«.

150 letnica obstoja slavi praško »Stanovsko gledališče«. Ustanovil ga je grof F. A. Nostitz-Rhienek. V njem je bila že 20. januarja 1785 prva češka predstava.

Dr. Mirko Jelusič, avtor tudi v slovenski prevedenega »Cezarja«, je po vesteh dunajskih listov postal predsednik Zveze hitlerjevskih književnikov na Dunaju. Tako je odgovoril vsem onim, ki so ga ob njegovem obisku Zagreba tolikanj poveličevali. Kako bo pa Jelusič hitlerjevski stranki predložil potrdilo o svoji rasni čistosti, je kajpak njegova zadeva.

»Histoire de la littérature tchécoque«, II. del, je pravkar izšla pri Editions du Sagittaire v Parizu. Avtor le obširne francoske zgodovine češke književnosti je dr. Hanuš Jelinek. Drugi del obsega dobo 1850—1890.

Kulturno glasilo jugoslovanskih Slovkov. V Petrovcu (Bačka) je prišlo izhajati glasilo nedavno ustanovljene »Slovaške Matice v Jugoslaviji«, revija »Naš život«. Casopis

Vavdijenci pri cariu

Opereta sladkih šlagerjev čarobnega petja, veselih dovtipov in edinstvene zabave

BOMBA SMEHA!

S svojim divnim petjem Vas bo zopet očarala

Martha Eggerth

Sodelujejo:

Willy Eichberger, Paul Hörbiger, Hansi Niese, Fritz Kampers in Szöke Szakall

Ta film bo navdušil vse ljubljane!

Predstave ob 4., ½ 8. in ¼ 10. zv.

Elitni kino Matica

Telefon 2124

ljanskega RK.: 11.104 ter njegov naslov »Krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani«, potem pa jo, na običajni način izpolnjeno, s članarinskim zneskom vred odda pri katerikoli pošni blagajni. Na hrbtu take polovice je zapisati, da je poslani znesek članarina, niti treba ni; to bo blagajnik RK že sam poznal. Seveda se pa vsakdo lahko tudi kar ustno prijavi v zgoraj omenjeni pisarni RK.

• Poziv vojaškim obveznikom. Vsi v Ljubljano pristojni vojaški obvezniki, ki še niso dvignili svojih vojaških knjižic in svojih razporedov v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7-1, se pozivajo, da jih za gotovo dvignejo v soboto, 6. t. m. najkasneje do 12. ure, ker se bo po tej uri izročil ves preostanek vojaški oblasti, ki bo temeljito obračunala z neposlušnimi zamudniki.

• Drevo ob 20. prosvetno družabni večer »Krkec« pri Mikložu. Nastop dveh romanopisec, Miška in Jožeta Kranjca. Radjska godba. Vstop vsakomur prost! Bres vstopnine!

• Občni zbor ljubljanske sekcije Udruženja jugoslovanskih agronomov bo v soboto 6. t. m. ob 17. v konferenčni dvorani Miklošičevega hotela. K obitni udeležbi vabljeno.

• Jadranjani! Drevo bo predaval v društveni čitalnici g. dr. Škerj Božo o podedovanju in rasni teoriji. Udeležite se predavanja polnoštevilno.

• Jurjevanje Ciril Metodove družbe na ljubljanskem gradu bo v nedeljo 7. t. m. ob vsakem vremenu.

• Prijeti tatovi. V sredo dopoldne t. n. so ponoči je policija aretirala po raznih okraih po mestu več že dalje časa opazovanih tatov, ki so kradli po stanovanjih in vlamljali tudi v razne barake. Skupno je bilo aretiranih kakih pet oseb, ki so se zadrževale v mestu v brezdelju že po več mesece. Domačina sta samo dva, četim so ostali štirje priromali v Ljubljano z dežele.

Iz Celja

• Proslava zlatega jubileja obrtne nadaljevalne šole v Celju bo v nedeljo. Od 8. do 17. bo odprta razstava šolskih izdelkov v Obrtnem domu, od pol 16. do 17. pa bo slavje v gledališču s pestrim sporedom. Vstopnice so v Goričarjevi knjigarni.

• Šentflorjanska proslava gasilskih društev v Celju. Gaberju, na Tebarju, Babnan, Lopati, v Trnovljah, Škofji vasi in Levicu bo v nedeljo 7. t. m. v Celju. Gasilci se bodo zbrali ob trideset na 8 v krajih pred Gasilskim domom v Gaberju in bodo odkorakovali z gasilsko godbo iz Trnovelj na čelu v mestu. Ob 8. bo maša v župni cerkvi, po maši pa služben sestanek v gostilni pri »Jugoslovancu« v Gaberju, na katerem bodo predavali g. Gologranc o načrtu novega gasilskega zakona, g. dr. Cerin o ustanavljanju samostojnih oddelkov in ambulanc, podstarosta JGZ g. Vengust pa o aktualnih gasilskih vprašanjih. Slavnost se bo vršila ob vsakem vremenu.

• Klubodnova komedija »XYZ« bodo uprizorili 12. t. m. ob 20. v Mestnem gledališču v režiji g. Milana Košiča, absolventa Piscatorjeve režiserske in igralske šole v Berlinu. V posameznih vlogah bodo nastopili gđ. Milhošičeva ter gg. Verderber, Košič, Antipin in Zgur. Vstopnice so že v prodaji v knjigarni K. Goričarja vdove.

• Skavtski lutkovni dom priredi danes ob 18. v Zdravstvenem domu lutkovno veseligr »Gašperček pri Repoštvu«.

• Požar v celjski okolici. V torek popoldne je nastal v hiši posestnika Ožbida na Humu pri Košnici v celjski okolici požar, ki je v kratkem uničil vse gospodarsko poslopje. V času požara Ožbidevih ni bilo doma. Ko so se vrnili, so našli le pogorišče. K sreči ni bilo vetra, ker bi se sicer vnel bližnji gozd. Vzrok ognja ni znan.

• Žrtvi dveh pretopov. V nedeljo so se stekli neki fantje v vinotoču pri Grižah. V pretepu je neki rudar udaril 20 letnega

rudarja Josipa Ocepka iz Griž z nekim topim predmetom s tako silo po glavi, da mu je razbil lobanjo. Ocepke ima tudi pretes možganov in bo okrevaj, če ne bo komplikacij. Prav tako v nedeljo je neki možki v pretepu napadel 20 letnega posestniškega sina Ferdinanda Kovača z Dobrove pri Celju z lato po obrazu ter mu zlomil spodnjo čeljust in prebil obe ušnici. Oba poškodovanca se zdravita v celjski bolnišnici.

Za daljšo dobo vzamem v najem

enostanovanjsko hišo

v Celju ali na periferiji. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod: »Trgovec«

• Samo do sobote je še čas za obnovo srečk drž. nazredne loterije. Obnovite srečke takoj v podružnici »Jutra« v Celju in pol 21. zvočna opereta »Quick« in dve zvočni predigri.

Iz Maribora

• Trboveljski stavčki na poti skozi Maribor. V sredo zvečer je prispel s osolnim vlakom ob 18.30 mladinski pevski zbor iz Trbovelj. Na peronu so jih pričakovali predstavnice in članice Slovenskega ženskega društva, mnogostevilni glasbeniki in srednješolska mladina. Dame so mlade pevce priščno sprejele, v zahvalo pa so slavički zapeli več pesmi. Nato so se podali v Vlahovičovo gostilno na Aleksandrovo cesti, kjer jim je priredil g. Vlahovič brezplačno prav dobro in okusno večerjo. »Slovensko žensko društvo« je tudi poslalo trboveljsko dečo in ji dalo na pot izdatno slastno popotnico. Ob 20. so malčki vednih lic, veseli in zdravi nadejavali pot proti Avstriji in dalje na turnejo po bratski CSR.

• Reprezentacijski koncert srednjih šol v Mariboru. Po naredbi ministrstva prosvete priredi vsi štirje srednješolski zavodi 8. t. m. ob 18. velik reprezentacijski koncert. Namen koncerta je pokazati javnosti, v koliki meri in s kakšnimi uspehi se današnja srednješolska mladina udeležuje na glasbenem polju. Nastopili bodo: mladinski zbor klasične gimnazije (vodi g. prof. Viktor Schweiger), mladinski zbor realne gimnazije, (prof. Viktor Schweiger) ženski zbor državne učiteljske šole (profesorica Minka Zacherlova), moški zbor klasične gimnazije (dijak Mihelčič VIII.), ženski zbor zasebne učiteljske šole šolskih sester (sestra Serafina), mešani zbor državne učiteljske šole (prof. Karel Pahor). Na klavirju bodo spremljale pianistke diakinje.

• Občni zbor starejšinskega društva »Triglava« bo 7. t. m. ob pol 10. dopoldne v dvorani hotela »Orlac« z dnevnim redom: poročila funkcionarjev, sklepanje o izpremembi pravil, volitev novega odbora in slučajnosti. Ker gre za zelo važno odločitev, so vsi starejšini vabljeno.

• Jurjevanje. Jutri jutraj ob 5. se bodo pričeli zbirati udeleženci jurjevanja na Trgu svobode, od koder bo nato skupni odhod z voljaško godbo na Tezno. Mariborčani, udeležite se pomladnega praznika v čim večjem številu!

• Ljudsko gibanje. V aprilu se je rodilo v vseh mariborskih župnijah 115 otrok in sicer 65 dečkov in 50 deklic. Umrla je 61 oseb in sicer 30 moških in 31 žensk. Poročenih je bilo 24 parov.

POPOLNA POGODBA

v smislu zavarovalnega zakona in ne kaka prostovoljna podpora ali dajatev je za vsakega naročnika »Jutra« nezgodno zavarovanje pri Zavarovalnici »Triglava«. Vi še niste naročnik?

Zvočni kino IDEAL

Samo še danes veliki kriminalni film

Tajinstvena vrata

Vlom v banko — 3 milijone Din ukradenih in ogorčena borba z vromlci. Zmaga detektivov.

Erika Fiedler, Herman Speelmans, Oskar Sima, Lilly Rodien

Predstave ob 4., 7. in 9. zvečer

Pristopajte k Vodnikovim družbi

Kralj džungle

a. Knjižna akcija lepo napreduje. Do-
dej je bilo zbranih nad 3000 knjig, pri čem-
er ni vseh tistih sto raznih revij. Poleg
tega je bilo nabavljeno 600 Din v gotovini.

a. Z jadrnim letalom iz Gradca v
Maribor. 14. maja bo priredil Aeroklub
»Naša krila« v Mariboru skupno s akadem-
sko jadrno skupino tehnične v Gradcu
prvi meddržavni pošto jadrni polet Grad-
ca-Maribor, ki ne bo imel le velikega
sportno-propagandnega pomena, temveč bo
tudi velike važnosti za filateliste. Kdor že-
li po tej poti odpremiti poštne pošiljke, naj
takoj piše na Aeroklub »Naša krila« v Ma-
riboru, ki uradno vsak dan do 14. t. m.
od 17. do 18. ure v svojih prostorih, Gra-
dska ulica št. 5. Cene s vsemi doplačili so
za pisno po 18 Din, za dopisnice in raz-
glednice pa po 12 Din. V nedeljo 14. t. m.
ob 15. uri se bo zbral ves Maribor na Tez-
nem, kjer bo pristalo prvo brezmotorno le-
talo, prihajajoče k nam v višini 3000 m. Je
talo bo prvič pristalo ob 15. in se bo 1. uro
pozneje dvignilo v višine v pozdrav mestu
Mariboru. Po ponovnem pristanku bo star-
talo k povratku v Avstrijo.

a. Nesreča s smrtnim izidom. Predsi-
močnim precej pozno zvečer je pripeljal v
Maribor posestnik Franc Mulec iz Oseka
pri Sv. Trojici v Slovenskih gorah več
sodov sadje, ki jih je razkladal nato v
družbi nekaterih delavcev pred neko go-
stilno na Aleksandrovi cesti. Med razkla-
danjem pa se je težak sod zvalil na Mulca
in ga nevarno poškodoval. Mulec, ki sta
mu bili zlomljeni obe nogi in je dobil hude
notranje poškodbe, je bil takoj prepeljan
s reševalnim avtomobilom v bolnišnico,
kjer pa je kmalu podlegel smrtnim po-
škodbam.

a. Zastrupljenje po nesreči. Včeraj zju-
traj je po nesrečnem naključju, misleč, da
je v steklenici voda, napravil precejšen po-
šrek solne kisline 60 letni delavec Ivan V.
Takoj so bili poklicani na pomoč reševalci,
ki so ga prepeljali v bolnišnico, kjer je
bil delavcu izpran želodec. Mož je zdaj iz-
ven nevarnosti.

a. Usoden karambol. Predsinočnim se
je zaletel z veliko brzino v voz prevoznika
Stepišnika na Ruški cesti nekje tvorini av-
tomobil. Stepišnik je zaradi močnega sunka
padel pod voz in si zlomil levo nogo pod
koleno. Prepeljan je bil v bolnišnico, do-
daj je krivce pobegnil s avtomobilom pro-
ti Rušam.

a. Prijeta dvonoga naša. Policija je
predvčeršnjim aretirala 28 letnega brez-
poselnega delavca Karla Raka, ki je pri-
znan, da je nedavno ukradel posestniku Ka-
ku na Pobrežju več kokiš in puranov, ki
jih je nato prodal na Zrinjskem trgu in
jih vrnil za neki plot, ko mu je neka
stranka zagrozila s policijo. Izročeno je bil
sodišču.

a. Najdena. Pri predstožništvu mestne
policeje so bili oddani v preteklem mesecu
naslednji najdeni predmeti: nikljasta za-
pustna ura, 2 blagajnska ključa, aktovka,
denarnica s 200 Din, konjska dežna odeja,
nastavljani listek, 3 zlati prstani, moška
srebrna ura, siva denarnica, siva boa, rja-
va ročna torbica, črna denarnica, bela sja-
lena ruta, srebrna ovratna verižica in lisa-
sta krava.

Iz Laškega

a. Učiteljsko društvo našega sreča bo
zborovanje jutri soboto v našem kinu.
Poleg stanovskih vprašanj je na dnevnem
redu ob 19.45 predavanje profesorja Srečka
Brodarja iz Celja o najdbah v Porokci za-
jalki, kjer je odkril pred leti prvo paleo-
litsko postajo v Sloveniji, ki je obene-
cna najvišjih postej (1700 m) iz stare ka-
mene dobe sploh. S podporo raznih korp-
oracij, a največ z lastnim delom, podpiran
od prijateljev in znancev, je našel pri več-
letnem izkopavanju obično artefaktov, ki
so tolikšega pomena in važnosti, da se go-
vori v znanstvenem svetu o specialni »Ol-
ševski kulturi«. Opozorjamo na to pred-
vaje, katero bodo pospejevale skulpture
slike, vse naše občinstvo.

Kralj džungle

Radio

Petek, 5. maja.

LJUBLJANA 11.15: Solška ura: Mesojede
rastline. — 12.15: Plošče. — 12.45: Dnev-
ne vesti. — 13: Cane, plošče, borza — 18:
Šramel-kvartet, vmes posmi. — 19: Fran-
coščina. — 19.30: Kako nastanejo vulkani.
— 20: Na pravo novejša glasbe. — 20.30:
Prenos iz Beograda. — 21.30: Cane, poročila,
prenos iz kavarne Zvezde.

BEograd 11: Radio - orkester. — 15.30:
Narodna glasba. — 19: Laska godbe orke-
stra. — 20.30: Koncert godbe kraljeve gar-
de. — Ciganska godba. — ZAGREB 12.30:
Plošče. — 20.30: Prenos koncerta iz Beo-
grada. — 22.10: Jazz. — PRAGA 19.25:
Godba na pihala. — 20: Prenos iz Brna.
— 21.10: Orkestralni koncert. — BRNO 19.25:
Godba na pihala. — 20: Spevogr. —
22.15: Orkestralni koncert. — VARŠAVA
18: Laska in pesna glasba. — 20.15: Sim-
fonični koncert. — 23: Godba za ples.
— DUNAJ 11.30: Muzika iz alpeških dežel.
— 12: Godalni kvartet. — 17.15: Pevska ura.
— 19.25: Stajerska kmečka glasba. —
20.30: Schiller »Wallensteinov taborec«.
— 21.30: Predavanje zvočnega papirja.
— 22.30: Plesna glasba. — BERLIN 20.10: Kon-
cert komornega orkestra mandolin. — 21:
Igra. — Plesna glasba. — KÖNIGSBERG
20.05: Slušna igra. — 21.10: Mojstri glasbe
na ploščah. — MÜHLACKER 20: Večer ve-
dre glasbe. — 21: Slušna igra. — 22.30:
Klavirski koncert. — 23: Nočni koncert iz
Monakovega. — BUDIMPEŠTA 17: Klavir-
ske skladbe. — 18: Laska in pesna glasba.
— 19.30: Prenos opere »Rigoletto« iz gle-
dališča. — Ciganska godba. —

Kralj džungle

Gospodarstvo

Naš uvoz čevljev se je docela ustavil

Ko smo lani pomladi dobili podrobne
podatke o našem uvozu v l. 1931, smo mo-
rali ugotoviti prav nerazveseljivo dejstvo,
da se je v tem letu naš uvoz čevljev navzlic
splošnemu nazadovanju uvoza pri skoro
vseh ostalih predmetih znova dvignil, in
sicer v primeri z letom 1930. od 390 na
504 tone. Le zaradi padca cen je vrednost
uvoza istočasno padla od 78.3 na 59.6 mi-
liijona Din.

Iz najnovejše statistike naše zunanje tr-
govine za l. 1932. pa vidimo, da se je lani
položaj bistveno spremenil. Uvoz čevljev je
v preteklem letu padel skoro na eno peti-
no uvoza iz leta 1931, in sicer po količini
od 504 na 119 ton, po vrednosti pa od 59.6
na 10.2 milijona Din. Usnjenih čevljev
smo lani uvozili le 61 ton (nasproti 240
tonam v l. 1931, in 187 tonam v l. 1930),
ostalih čevljev iz tkanin z usnjenimi ali gu-
mastimi podplatki pa 58 ton (nasproti 265
in 203 tonam v zadnjih 2 letih). Vrednost
uvoženih usnjenih čevljev je padla na 7.1
milijona Din (41.2, 51.8), vrednost ostalih
čevljev pa na 2.0 milijona Din (13.4, 15.4).
Naš skupni uvoz čevljev se je zadnja leta
gibal takole:

	v tonah	v milij. Din
1928	321	68.8
1929	399	74.4
1930	390	78.3
1931	504	59.6
1932	119	10.2
I. četrtletje 1933	0.3	0.05

Uvoz iz Češkoslovaške je lani v večji
meri padel nego skupni naš uvoz čevljev,
kar bo gotovo v zvezi z okolnostjo, da je
tvrdka Bat'a prizela izdelovalci čevljev v
naši državi. Iz Češkoslovaške smo lani
uvozili za 7.7 milijona Din čevljev nasproti
50 milijonom v letu 1931, in sicer za 5.7
milijona Din usnjenih čevljev (l. 1931. za
36.6 milj. Din) in za 2.0 milijona Din osta-
lih čevljev (l. 1931. za 13.4 milj. Din). De-
lež Češkoslovaške pri našem uvozu čevljev,

ki se je leta 1931. povzpela na 84 odst., je
zaradi tega lani zopet padel na 76 odst.

Letos pa se je uvoz čevljev skoro doc-
la ustavil. Pravičar objavljena uvozna sta-
tistika za prvo letošnje četrtletje vsebuje
sicer le podatke za uvoz usnjenih čevljev,
vendar tudi pri uvozu ostalih čevljev, ki je
vedno manjši, menda ne bo drugače. V
prvem letošnjem četrtletju nismo uvozili
niti ene cele tone usnjenih čevljev. Stati-
stika izkazuje namreč le 327 kg v vred-
nosti 48.000 Din, kar praktično ne pomeni
skoro nič. Gornji pojav je zelo zanimiv,
ker smo ta praktični prestanek uvoza do-
segli brez kakršnegakoli povišanja uvoznih
cari in pa nekaj drugih omejitev (n. pr.
kontingentov). Tudi ne moremo tega po-
java v celoti pripisati prestatku uvoza
čevljev iz Češkoslovaške zaradi obratova-
nja Bat'ove tvornice v Jugoslaviji, zakaj
tudi uvoz čevljev iz ostalih držav, ki je
leta 1931. znašal še 10 milijonov Din, lani
pa 2.5 milijona Din, je padel praktično na
nič. Kakor se zdi, sta tu merodajna dva
momenta, namreč oslabitev dinarja, ki je
precej podražila uvoz in pa okolnost, da
se je domača produkcija v zadnjem letu
tako pocenila, da inozemsko blago ni več
konkurenčno.

Naš trg je danes vsaj za Bat'ovo pro-
dukcijo v Češkoslovaški izgubljen. Kakor
v podobnih primerih v prejšnjih letih pa
si je tvrdka Bat'a v Zlinu (ČSR) naša na-
domestila za izpadek izvoza v Jugoslavijo
(in tudi v nekatere druge države) drugje,
menda v prekomorskih deželah. O priliki
prvomajske proslave v Zlinu je ravatelj
Čipera izjavil, da zupustuje danes tvrdka
Bat'a samo v obsehu v Zlinu 17.800 delav-
cev, in da je podjetje popolnoma zaposle-
no, ker je uspelo tudi letos nadalje dvigni-
ti produkcijo Zlina na povprečno 160.000
parov dnevno, dočim je lani znašala po-
vprečna produkcija 144.000 parov, leta 1930.
pa 82.000 parov.

Naše državne finance v l. 1932-33

Finančno ministertvo je pravkar objavilo
podatke o državnih dohodkih in izdatkih v
marcu in za vse proračunske leto 1932/33.

Iz objavljenih števil je razvidno, da so
znašali v marcu dohodki državne admini-
stracije 577.0 milijona Din (91.3% prora-
čunske dvanajstine nasproti 79.4% v februa-
ru), izdatki pa so dosegli 635.2 milijona
Din (100.6% proračuna nasproti 79.7% v
februarju). Izdatki so torej v marcu pre-
segali dohodek za 58.2 milijona Din, dočim
so se v februarju dohodki in izdatki izravn-
avali. Zadnje mesec je bilo gibanje na-
slednje (v milijonih Din):

	dohodki	izdatki	
september	497.0	457.9	+ 39.1
oktober	538.5	556.0	- 17.5
november	624.7	569.8	+ 54.9
december	608.6	503.4	+ 105.2
januar	462.0	541.2	- 79.2
februar	501.1	501.6	- 0.5
marec	577.0	635.2	- 58.2
leto 1932/33.	6057.5	6162.4	- 105.0

Dohodki so se v marcu ponovno nekoliko
dvignili nasproti prejšnjim mesecem, izdatki
pa so še v večji meri narasli in so dosegli
največji znesek v zadnjih mesecih.

Za vseh 12 mesecev finančnega leta
1932/33. so objavljeni naslednji predhodni
rezultati. Dohodki so dosegli znesek 6057.5
milijona Din nasproti 7575 milijonom v pra-
računu predvidenih dohodkov. Nasproti pra-
računu so torej v preteklem finančnem letu
dohodki zaostali za 1517.6 milijona Din ali
20.4%. Pri tem je treba opozoriti, da so na-
še železnice izročile državni blagajni voz-
ninsko takso le za čas do konca decembra.

Vsi izdatki so v l. 1932/33. dosegli 6162.4
milijona Din, to je 1412.7 milijona Din ali
18.6% manj nego je bilo predvideno v pra-
računu. Od skupne vsote izdatkov odpade
3719 milijonov na osebne izdatke in 2443
milijonov na materialne izdatke.

Gospodarske vesti

= 541 posredovalnih postopanj v štirih
mesecih. Društvo industrijcev in veletr-
govcev v Ljubljani je pravkar objavilo in-
solventno statistiko za mesec april, ki je
zelo zanimiva, ker vsebuje v nasprotju z
insolventno statistiko državnega statistič-
nega urada tudi podatke o številu otvori-
nih posredovalnih postopanj. V aprilu je
društvo registriralo v naši državi 112 po-
sredovalnih postopanj nasproti 177 v mar-
cu, 189 v februarju in 63 v januarju. V pr-
vih štirih mesecih letošnjega leta je bilo v
naši državi otvorenih že 541 posredovalnih
postopanj. Pravno število pa bo morda še
večje, ker ni mogoče vseh primerov, zlasti
na jugu, registrirati. V aprilu je število
novih posredovalnih postopanj sicer neko-
liko popustilo, vendar pa je še vedno prav
znatno, zlasti v primeri z otvorenimi
konkurzi in poravnalnimi postopaji. Kon-
kurzov je društvo registriralo v aprilu le
29 (lani v aprilu 71), poravnalnih postop-
anj pa le 22 (lani 92). — V dravski ba-
novini je bilo doslej (v 4 mesecih) otvori-
jenih 86 posredovalnih postopanj.

= Načrt zakona o hranilnicah. Kakor smo
pred tem poročali, je trgovinsko minist-
stvo izdelalo načrt zakona o hranilnicah in
ga predložilo v izjavo Savezu hranilnic v
Zagreb in Zvezi jugoslovenskih hranilnic
v Ljubljani. V cilju, da se ministertvu pre-
dloži enotno mišljenje vseh hranilnic v Ju-
goslaviji, se je vršila v Zagrebu skupna
konferenca. Na podlagi izmenjave mnenj na
tej konferenci je prišlo do sporazuma, na-
kar je bila sestavljena predstava s pri-
pomami k zakonskemu načrtu in z besedi-
lno zakonskega načrta, kakor naj bi se gla-
silo po iznesenih željah. Te dni je predsedni-
štvo Saveza hranilnic v Zagrebu skupno s
predstavnikom Zveze jugoslovenskih hra-
nilnic v Ljubljani gosp. senatorjem Hribar-
jem posvetilo trgovinskega ministra dr. Su-
mekovića in mu izročilo skupno predstavo.
Gosp. minister je pri tej priliki obljubil,
da bo v komisijo za končno redakcijo zaka-
na pozval tudi predstavnike hranilnic iz
Zagreba in Ljubljane.

= Plaćevanje davka na poslovni promet
pri uvozu. Pri preračunavanju fakturnega
zneska v dinarsko vrednost v svrhu plačila
skupnega davka se mora v primeru, kadar
se fakture glase na tujo valuto, na podlagi

Neizplačani računi.

Izdatki so v finančnem letu presegali do-
hodek le za 105 milijonov Din, kar bi po-
menilo, da je v glavnem doseženo ravnote-
je. Vendar pa je manj razveseljivo drugo
dejstvo, da so likvidni neizplačani računi
pri državnih blagajnah znova narasli, kar
pomeni, da so se dvignile leteče obveznosti
države. Narasčanje likvidnih, a neizplačanih
računov opazamo že od lanskega oktobra.
Ob koncu tega meseca so znašali ti račni
283 milijonov Din, ob koncu decembra so
narasli na 328 milijonov, ob koncu januarja
so za malenkost nazadovale na 321 milio-
nov, v februarju pa so se dvignile na 358
milijonov in v marcu kar na 467 milijonov.
Od teh 467 milijonov neizplačanih računov
odpade 234 milijonov na državne železnice,
53 milijonov na šume in rdnike in 168 mi-
lijonov na splošno državno administracijo.
Dvignila se je v marcu predvsem vsota ne-
izplačanih računov pri železnicah (od 149
na 224 milijonov).

Državna podjetja.

Finančni rezultati državnih podjetij so
bili pretežno neugodni. Dohodki so zaostali
v primeri s proračunom za 1127 milijonov
Din, dočim so izdatki zmanjšali nasproti
proračunu le za 422 milijonov. Izdatki so
namreč znašali 3326 milijonov (proračun
3748 milijonov) in so dosegli 88.7% prora-
čuna, dohodki pa so znašali 3374 milijonov
(proračun 4501) in so dosegli le 75% pra-
računa. Po proračunu bi morali dohodki drž-
avnih podjetij presegati izdatke za 753 mi-
lijonov v prid splošni državni administraci-
ji, dejansko pa je ta presežek znašal le
48 milijonov, kajti presežek dohodkov pri
aktivnih administrativnih podjetjih v višini
241 milijonov se zmanjšuje zaradi pasivno-
sti ostalih podjetij na gornji znesek, pri čem-
er pa je treba upoštevati, da so aktivna
državna podjetja od doseženega presežka
(241 milijonov) izročila glavni državni bla-
gajni le 175 milijonov.

odloka finančnega ministra prišteti tečaju,
po katerem se preračunavajo valute, še pre-
mija 28.5% ne glede na to, iz katere drža-
ve se blago uvozi, in tudi ne glede na to,
ali ima naša država z dotično državo skle-
njen klirinški dogovor ali ne. Premija se
pa ne prišteje tečaju, če se faktura glasi na
avstrijske šilinge ali grške drahme, ker te-
daj avstrijskega šilinga in grške drahme,
ki jih objavljajo uradne borzne tečajnice,
že vsebujejo tudi premijo. Ker so carinarne
neenotno ravnale pri računanju premije, je
carinski oddelek finančnega ministertva od-
redil carinarncam, da morajo vse prejšnje
rešitve preurediti v skladu z odlokom fi-
nančnega ministra št. 16.997 od 28. februa-
nja 1933, namreč, da morajo obračunavanje
premijske začetni s tistim dnem, ko je bil od-
lok o prišteti premije matinsjen v »Služ-
benih Novinah«.

= Nakazovanja obrovov iz poravnav.
Društvo industrijcev in veletrgovcev, ki
kakor znano zastopa upnike v konkurznih
in poravnalnih zadevah, je že z okrožnico
od 23. decembra obvestilo vse zainteresi-
te, da namerava nakazovanje obrovov iz po-
ravnav preurediti na podlagi mesečnih
obračunov. Reorganizacijo v tem smislu pa
je bilo iz tehničnih razlogov mogoče iz-
vesti šele sedaj. Tajništvo je s 1. majem
prišlo zbirati inkasirane zneske iz porav-
nav proti naknadnim mesečnim obraču-
nom. Odslej se bodo torej brez predhod-
nega obvestila vsi zoroški iz poravnav zbi-
rali in prejemnikom nakazovali le enkrat
mesečno in sicer okrog 25. v mesecu. Hkra-
tu z nakazilom bodo prejemniki prejeli
individualen seznam, iz katerega bo raz-
vidno, za katere obroke je nakazilo nane-
njeno. Ta način zbiranja in nakazovanja
poravnalnih obrovov, ki predstavlja znatno
olajšanje pri knjiženju in kontroli, daje
društvo vsem pripradetim tvrdkam v ve-
dnost s prošnjo, da se mu v lastnem inte-
resu prilagodi. Obenem jih pa v smislu
svoječasne okrožnice prosi, da v nobenem
primeru ne uvažajo prisilnih izterjevalnih
korakov proti dolžnikom, za katere so se
v poravnavih in konkurzi dali zastopati
po društvu, preden v društvem knji-
govstvu ne poizvedo, ali so bili zanje
obroki pri društvu že plačani ali ne. Za
stroške, ki bi iz neosnovanih izterjevalnih
ukrepov izvirali, društvo ne odgovarja. In-

teresenti, ki se s tem načinom nakazil iz-
kakršnegakoli razloga ne bi strinjali, naj
to sporočijo društveni pisarni, ki bo iz-
terjevanje obrovov za nje stavila iz evi-
denca in pozvala dolžnike, da jim obroke
nakazujejo neposredno.

= Obšeni zbor Prašteidone. V soboto je
bil v Zagrebu 86. redni obšeni zbor Prve hr-
vatske štedionice, na katerem so bili med
drugim iznešeni naslednji podatki o poslo-
vanju tega zavoda. Od uveljavljenja ure-
be do konca prejšnjega leta je banka izplačala
v starem poslovanju 138.6 milijona Din; od
te vsote odpade 37 milijonov na odplačilo
kreditov pri Narodni banki, Državni hipo-
tekarni banki in Poštni hranilnici, 22.9 mi-
lijona Din na obresti za te kredite in 42
milijonov Din na izplačilo starih vlog na
knjižice in na tekoče račune. V te zavod
izplačeval le na vloge do 5000 Din (doslej
izplačano 30%) Od skupnega števila vla-
gateljev (102.699) odpade 70.920 na te ma-
le vlagatelje. Zavod je tako deloma izpla-
čal vloge najštevilnejšim in ekonomsko naj-
slabšim vlagateljem. Zaradi težavnih gospo-
dskih razmer ni bilo mogoče v večji meri li-
kvidirati terjatev. Niti mesta in občine, ki
imajo dolgove pri banki, ne morejo zadostiti
svojim obveznostim. Od uveljavljenja ure-
be je zavod navzlic tem težkostim vnovil
za 138 milijonov terjatev. Pri tem je treba
upoštevati, da je že leta 1931. izplačal 624
milijonov Din, lani v I. četrtletju (pred
uredbo) pa 250 milijonov. Na breme rezerv
je banka lani izvršila odpise za 23.1 mi-
lijona Din. Upravni stroški so se lani zmanj-
šali za 12.5 milijona Din in bodo letos po
možnosti še reducirani. Opuščene so bile 4
podružnice, nekatere nadaljnje pa bodo opu-
ščene letos.

= Za vinsko razstavo s sejmom v Dolnji
Lendavi, ki bo v nedeljo 7. t. m., vlada ve-
liko zanimanje. Prijavljenih je nad 100 vzor-
cev predvsem iz lendavskih gor, nekaj pa
tudi iz Medunja. Pričakuje se, da bo raz-
stavo obiskalo tudi več tujcev, ki se zani-
majo za lendavska vina. Ministertvo za kme-
tjstvo bo dalo za pridivitev razstave po-
poro, iz katere se bodo razdelile razstavl-
jalcem najboljših vin nagrade v vinograd-
niškem in kletarskem orodju in diplome.

= Švica nadalje oddaja zlato. Odkenjanje
kapitala iz Švice, ki je nastopilo po padcu
dolarja, je bilo tudi v zadnji četrtini apri-
la prav znatno. Švicarska Narodna banka je
morala oddati za 65 milijonov frankov zla-
ta in vrh tega še za 15 milijonov frankov
zlatih deviz. Zlati sklad je nazadovao na
2385 milijonov frankov, tako da je v zad-
njih 14 dneh padel za 154 milijonov fran-
kov. Odkenjanje kapitala se izraža tudi v
padcu zirovnih vlog pri švicarski Narodni
banki, ki so v zadnjem tednu nazadovale
za 125 na 903 milijone frankov. Seveda pa
znaša zlato kritje franka navzlic zmanjša-
nju zlatih rezerv še vedno 91% (v zadnjem
izkazu 97%).

= Oddaja zakupa brivskega loketa na pe-
ronu postaje Ljubljana gl. kol. se bo vršila
potom licitacije 7. junija pri direkciji drž-
avnih železnic v Ljubljani.

= Dobava petroleja. Dne 9. t. m. se bo
vršila pri komandi dravske divizijske obla-
sti v Ljubljani licitacija glede dobave 2400
litrov petroleja.

= Dobava živil. Dne 8. t. m. se bo vršila
pri komandi dravske divizijske oblasti v
Ljubljani licitacija glede dobave 155 kg le-
če, 200 kg paprike, 2000 kg čebule, 800 kg
kave, 200 kg čaja, 300 kg suhih šiv in 25
tisoč kilogramov masti.

= Dobave. Strojni oddelek direkcije drž-
avnih železnic v Ljubljani sprejema do
13. t. m. ponudbe glede dobave 350 komad-
ov prašnic. Direkcija državnega rudnika
Kakanj sprejema do 11. t. m. ponudbe gle-
de dobave 850 kg železne žice, 700 komad-
ov vijakov in 1000 kg bombaža, do 18. t.
m. glede dobave okovja, šarnirjev, 7000
komadov spint, 300 komadov lopat, 50
komadov ročnih žag, 20 škafel kovinskih
žag, 200 komadov krtac, 20 kg grafit, 210
kg azbestnega materiala, 10 kg čebelnega
voska, 75 kg masti za parkete in kopita,
100 kg suhe modre barve, 150 kg sidla,
raznega orodja itd., do 26. t. m. pa glede
dobave 900 kg vijakov z maticami, 350 kg
železne, jeklene in medeninate žice, 1200
kg žičnikov, 100 kg žebelj za krovnno le-
penko, 45 zavitoč žebelj za podkve.

= Dobave. Direkcija državnega rudnika
Velenje sprejema do 10. t. m. ponudbe
glede dobave 300 kg zakovic za kotle, 170
kg maticnih vijakov, 200 kg matic, 100 kg
U-železa, 1000 komadov kovanih žebelj,
200 komadov kovinskih žag, 420 kg žič-
nikov, 200 pol smikovnega platna, 600 kg
okroglega železa, 250 kg ploščatega žele-
za, 240 kg obročnih želez in 320 kg peres-
nega jekla ter glede dobave raznega san-
itnega materiala. Direkcija državne žele-
zarnice Vares-Majdan sprejema do 10. t. m.
ponudbe glede dobave 2150 komadov vija-
kov brez matic in 2 krogličnih ležišč, do
17. t. m. pa glede dobave 1000 kg žebelj,
770 kg žičnikov, 15 kg žičnih spojk, 10.000
kg črne pločevine in 2000 kg motvoza. Di-
rekcija državnega rudnika Kakanj sprejema
do 11. t. m. ponudbe glede dobave 12
komadov krogličnih ležišč, naprave za re-
zanje plinskih ovojjev, 500 kg cunj za či-
ščenje ter glede dobave konjskih oprem.
Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema
do 18. t. m. ponudbe glede dobave
300 kg motvoza in 100 komadov krtac za
ribanje. Komanda pomorskega zrakoplov-
stva v Divuljah sprejema do 27. t. m. po-
nudbe glede dobave dinametrov, mano-
metrov itd. Dne 8. junija se bo vršila pri
inženjsko-tehničnem oddelku komande
mornarice v Zemunu licitacija glede doba-
ve železa, železnih cevi, jekla, železnih za-
kovic in vijakov.

Borze

4. maja.

Na ljubljanski borzi sta bili danes devizi
New York in London v skladu z zunanjimi
noticijami nekoliko čvrstejši. Tudi devizi
Berlin in Trst sta se nekoliko popravili.
Avstrijski šilingi so v privatnem kliringu
notirali 8.30 — 8.35 (v Zagrebu 8.35 zaklj.,
v Beogradu 8.45 zaklj.), grški boni pa 60
bili zaključeni po 41 (v Zagrebu 40 den.,
v Beogradu 42 den.).

Iz življenja in sveta

Praznoverje v angleški vojski

L. angleški polk je imel dolgo vrsto let svojega »kozla sreče«, ki je korakal v sprevedu vedno z vojniki. Zdaj je žival na veliko žalost poginila.

Rakete proti toči

Učinkoviti zračni pretresi

V Hartbergu v Avstriji se je izvršil tedni ob navzočnosti zastopnikov oblasti zanimiv poskus z novovrstnimi raketami, ki jih je skonstruiral lastnik drevnice Herman Beyer, in sicer za uporabo proti toči. Rakete, ki so bile že dve leti stare — od tedaj datira namreč Beyerjev poskus, so se po sprožitvi razpočle v višini 800 m s strahnim pokom, tako da se je videlo navzočim povsem razumljivo, da bi utegnili zračni pretres zaradi tega poka razpršiti oblake,

ki prinašajo točo. Takšnih oblikov ob času poskusa pa žal ni bilo na nebu. Pač pa pravijo razne občine okoli Hartberga, ki so v neurju preizkusile Hartbergov izum, da se je izvršeno obnesel. Oblaki se pretrasejo od vsake rakete na približni površini kvadratnega kilometra in namesto toče se iz njih vsuje naliv. Seveda pa ena sama raketa ne zaleže dosti, treba jih je več. Letos jih bodo preizkusili ob pripravih prilikah v večjem obsegu.

Tragična smrt letalca Hinklerja

Te dni so pokopani v Florenci smrtno ostanke letalca Berta Hinklerja, ki se je bil ponesrečil na poletu čez italijanske Alpe. Slika kaže ostanke letala.

Bikoborba za lepoto

O priliki izvolitve kralja Evrope sredi tega meseca v Madridu bodo v tem mestu zbranim lepoticam na čast priredili bikoborbo, kakršne sam Madrid že dolgo ni videl. Vrtila se bo v novi krasni areni, ki je veljala svojih 70 milijonov dinarjev, a je rabila doslej samo za eno bikoborbo. Zgradili so namreč areno s 26.000 sedeži, pozabili so pa na zgradbo cest, ki bi držale k nji. Ta čas se pripravajo o tem, da bi bo plačala zgradbo cest mestna občina ali province.

Novi prezident Peruja

general Oskar Benavides

VSAK NAROČNIK »JUTRA« je zavarovan za 10.000 dinarjev!

Nagačen policijski pes

V Pečuhu so silenski nagačiti slovitega policijskega psa Bobija, ki so ga ljudje delež naokoli poznali pod vzdevkom »Satan iz Somogyja«. Ta pes, ki je bil last nekoga policijskega nadzornika v Pečuhu, ima volikanske zasluge za reukrtje premooglih zločinov v zadnjih desetih letih. V nekem primeru, ko je neznani zločinec izvalil dvojni umor, je Bobi izsledil storilca. Siskal je namreč tako dolgo po nekem omočniku, dokler niso v njem našli mrtvilo.

Ko je stopil Bobijev lastnik v polje, je nadaljeval detektivski poklic zasebno. Tudi tukaj mu je Bobi silno pomagal pri delu. S svojo bistrostjo uma in izvrstnim nosom je daleč nadljudjeval vse pse-tovariše. Zato so dali zdaj Bobijev kozuh nagačiti, potem pa ga bodo namestili v muzej, kjer bodo razstavili tudi njegove trofeje. Teh pa ni malo. Med njimi je 28 velikih in malih zlatih svetinj, 10 pokalov, 4 kipci, ena zlata in tri srebrne doze za cigarete, bodalo, več ur in cela kopa diplom.

Nov Rembrandt

V Angliji so odkrili Rembrandtovo sliko, ki datira po vsej priliki iz l. 1669, ki je bilo leto Rembrandtovo smrti. Slika je bila avtorja last lorda Melbournea. Kupil jo je muzej za 28.500 funtov. Narodna galerija v Edinburghu pa je odkrila doslej neznanu delo italijanskega slikarja Botice-lja.

Zvezda bo otvorila razstavo

Dosedanje razstave v Ameriki so se običajno odvijale s tem, da je pritisnil predsednik Zedinjenih držav na električni gumb, ki je sprožil vse stroje. Za otvoritev letošnje svetovne razstave v Chicagu pa so si Američani izmislili nov trik. Na najvišjem stolpu razstavišča so postavili daljnogled, ki je naravnani na zvezdo Arcturus. Kader bo ta zvezda na dan razstave stopila v zorno polje daljnogleda, bo sprožila tok v fotografski celici. Energije svetlobnega žarka bodo takoj ojačene in bodo izvale sirene in stroje na razstavišču. Zanimivo je pri tem dejstvo, da je zvezda Arcturus tako oddaljena od zemlje, da reši do nas 40 let. To se pravi z drugimi besedami, da je svetlobni žarek, ki bo sprožil naprave na chicaski svetovni razstavi, izšel z imenovane zvezde že polati leta 1893.

Nemške strokovne organizacije pod novim režimom

Aktijski odbor nar. soc. stranke v Nemčiji je velel zasesti vse domove svobodnih strokovnih organizacij, zapri njih dosedanje voditelje in poveril vodstvo strokovnih organizacij svojemu zaupniku Walterju Schumannu.

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca povzroči kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice, če ga popijete vsak dan zjutraj na tešče, lagodno milo iztrebljenje črevesja. Zdravniki za srčne bolezni so prišli do rezultata, da učinkuje »Franz Josefov« voda tudi pri težkih oblikah srčne hibe sigurno in brez nepravilne. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerij. trgovinah.

Izumitelj šivalnega stroja

Josef Madersperger

V Restovem parku na Dunaju bodo prihodnje dni odkrili spomenik krojaču Maderspergerju iz Kufsteina. Izum šivalnega stroja se po krivici pripisuje ameriški mehaniku Howeju, ki je l. 1844 skonstruiral šivalno napravo. Že 40 let pred njim je sestavil tedaj 39-letni krojač Madersperger iz Kufsteina svoj šivalni stroj. Ker pa ni pokazal za ta izum nihče pravega razumevanja, je umrl v največji bedi v dunajski hiralnici.

Pravkar izšla številka ilustrovane tedenske revije ŽIVLJENJE IN SVET

vsebuje naslednje zanimivosti:

Naslovná slika: SPITZMANN: V PRISTANISCU

L. Mrzel-Frigid:

PETER SE ZBUDI V ŽIVLJENJE (8)

Dr. Vlad. Travner:

ZMOTI IN ZABLO? V ZGODOVINI ZEMLJEPISA (7)

GENIALNOST ALI SLABOUMNOST?

Marijana Zeljeznova-Kokalj:

OTOK SRAMOTE

NARODNI ZNACAJ (K.)

Lewis E. Lawes:

ŽIVLJENJE IN SMRT V SINGU (19)

SLIKE IZ ŽIVLJENJA IN SVETA

Trindade Coelho-L. U.

MATI

Dr. Oskar Reja:

SKOZI MAROŠKO PUSTINJO NA VISOKI ATLAS (4)

V LETALU NAD EVERESTOM (ju)

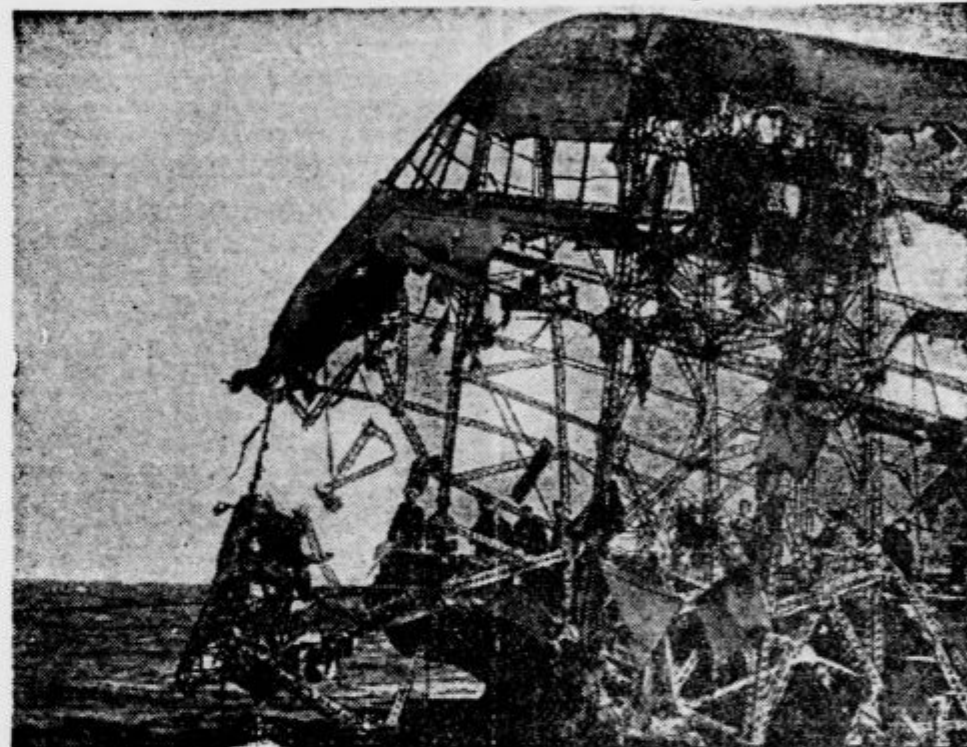
Frank Buck:

DOŽIVLJAJI V DŽUNGLI (19)

NEMŠKI PARADIZ NA MADŽARSKEM — RAZVALINE, ŽIVLJENJA NOVINE (k) — REKE IN PRITOKI V LABORATORIJU (z. š.) — ŽENSKA IN SVET (Zena Walterja Scotta) — CLOVEK IN DOM (Sklopno pohištvo) — ZNAMKE PRIFOVEDUJEJO (Francoska znamka časti znanstvenika) — 8AH — Za MISLECE GLAVE — Na platnicah: AMERIKA SESTAVLJA PODOBICE — ANEKDOTA — HUMOR

»ŽIVLJENJE IN SVET« izhaja tedensko ter stane trimesečno Din 20.—, mesečno Din 8.—, Posamezne številke Din 2.—. Naroča se pri upravi: Ljubljana, Knaflijeva ul. 5.

Ostanki zgorelega zrakoplova

V bližini ameriške svetilne ladje »Barnegate« so pred nekaj dnevi naleteli na ostanke ogrođa ponesrečenega »Acrona«. Pogled na razlivanje je strašen.

Ljubica v zaboji za krompir

Ljovčica kriminalna policija je odkrila nenavadno reč. Prejela je ovadbo, da je v kleti neke hiše zaznana mlačna ženska. Poslala je tja svoj organe, ki so odkrili pri sprevedniku oostne železnice Kobaczyn-skom velik zaboj za krompir. Na zaboju je ležala vreča.

Ko so odprli zaboj, so našli pod košom spečo žensko. Poleg ženske je stal košek sveče na tleh, dalje lonček vode in skorja enega kruha. Aretirali so sprevednika in njegovega sina, kajti izkazalo se je, da je bila speča Trnjalčica ljubica slednjega. Hotel se je z njo oženiti, toda oče je nasprotoval njegovi želji. Zato se je sin dogovoril z materjo in sta skrili deklico v kleti. Trnjalčica je živela v zaboji večnoma od kruha in vode. Uradna preiskava je ugotovila, da ji je komaj 16 let.

Uporni škof

Duhovno sodišče grškega patriarhata v Carigradu je obsodilo nekoga upornega škofa, ki je vdrl k enemu zadnjih posvetovanih svetega Sinoda, na trinajst let samostenske ječe na gori Atos. Obsodba pa ni izvršljiva, ker Sinod nima sredstev in možnosti, da bi spravil škofa na Atos, sem pa tja noče iti. Neki drugi uporni škof, ki se je skesal in prosil odpuščanja, je bil suspendiran od izvrševanja svojega poklica za mesec dni.

Rojstna hiša Karla Marxa

Narodno-socialistične organizacije so po nalogu strankinega vodstva zasidile rojstno hišo Karla Marxa v Trieru. Hišo so do- slej upravljali komunisti v spomin na svo- jeja idejnega predhodnika.

Nemški begunci v Egiptu

Egiptiska vlada je izdala dovoljenje 200 iz Nemčije pobeglim zdesvnilcom, odveto- nam in drugim intelektualcem, da se smejo nastaniti v njenem področju ter izvrševati svoj poklic.

ANEKDOTA

Novi pomočnik v pisarni ima zelo slab spomin. Šef, ki se mu je naveličal ponavljati, kaj mu je storiti, mu končno nasveto- tuje, naj si vse važne stvari vendar zabe- leži na list papirja in tega položi na svojo pisalno mizo. Naslednji dan zagleda šef na njegovi mizi velik list papirja. »Nu, končno!« pravi, »mišlentič je le postrel moj nasvet.« Stopi bližje in bere: »Pisarno zapustiti točno ob 6.«

Vsak dan ena

»Kje pa je drugi miz? Popovej sta stala tukej dva miza.«
»Veste, moram sem enega prenesti. Za- dva ni bilo dovolj vetra.«

V Berlinu umetalni ogenj, na Dunaju žične ovire

Letošnji prvi majnik so obhajali po svetu z neenakimi občutki. V Nemčiji in posebej v Berlinu je izbral Hitlerjev režim ta dan običajnega slavlja delavskih množic za svojo agitacijo. Na letališču v Tempelhofu je priredila vlada ogromno manifestacijsko zborovanje, na katerem je razvil državni kancelar Hitler svoj program zdel za stotisočec. Na levi sliki vidimo pruskega ministrskega predsednika Göringa med govorom v berlinskem Lustgartnu v noči od 1. na 2. maj. V sredi posnetek ogromnega umetalnega ognja na tempelhofskem letališču, kjer je skušala vlada z zabavo prikleniti nase pozornost radovednih množic. Na desni pa fotografija 1. maja v L. okraju na Dunaju, kjer je diktator Dollfuss prepovedal sleherni zbiranje na ulicah. Da ne bi se kril mir ter izživali neredi, je dal Dollfuss ta dan zastražiti vse mestne predela z žičnimi ovirami in španskimi jezdec, ojačena pa je bila tudi varnostna služba.

SPORT

Dvornatch v table-tenisu
Ilirija : Hermes

V nedeljo se bo odigral v prostorih Hermes-a na Gospodarski cesti pri »Keršiču« v vrtnem paviljonu table teniški dvornatch med Ilirijo in Hermesom. Srečanje mostov teh klubov bo zelo zanimivo, kajti moči so zelo izenačene. Da pa bo prireditelj res pravičljiv, nam jamčijo imena igralcev in igralec, tako Ilirije Weissbacher, Žiža, Dili, Novšič, Denes, Dečman in Hermes Nemec Lajša, Horvat, Putrla, Zornada, Hočevar. Prireditelj pa bo tudi v toliko pridobil na privlačnosti, ker se bo prihodnje nedelje odigral dvornatch Ilirija:Reka in naslednje Hermes:Reka. Na ta način bomo dobili v enem izmed teh klubov neoficijskega prvaka Ljubljane. Prireditelj se začne bočno ob 9. dopoldne in se nadaljuje ob 14. do konca. Vsi prijatelji table tenisa sporta iskreno vabljeni!

Jugoslavija : Svica. Za tekmo Jugoslavija : Svica, ki se bo vršila v nedeljo v Curinju, so večerj odpotovali trije naši igralci: Glaser, Tošič, Lukič, Arsenijević, Lechner, Marušić, Tirančić, B. Marjanović, Hrnec, Vučadinović, Zečević, rezerve Spasić, dr. Ivković, Gayer, Kokotović in Krnčič.

Primorje:Vojvodina. Za prihodnje nedelje določena igra tekma Primorje:Vojvodina v Novem Sadu je po brzopletnem sporazumu JNS odgojena na poznejši termin. Prihodnje tekmo igra Primorje 14. t. m. proti BSK v Ljubljani.

Amater : Retje. V nedeljo bo igral Amater predzadnji prvenstveno tekmo s precej dobrim tekmovalcem, mostov mlađega, aspikega Retja. Tekma obeta biti zanimiva, ker bosta obe moštvi deloma spremenjeni. Zaradi popoldanske prireditve »švejske« bo tekma ob 10. s predtekmo obeh rezerv na igrišču Amaterja. Prijatelji sporta vladno vabljeni. Občinstvo naj ne postaja okrog golove mreže, upošteva in poslušaj naj reditelja, da bo odslej vsaka tekma v redu.

Četkiški nogomet. V nedeljo ob 15.30 bo na igrišču pri »Škalski kleti« prvenstvena tekma med Jugoslavijo in Laškimi. Igra bo gotovo zanimiva, ker bo nastopila Jugoslavija v izjemnih postavah, pa tudi Laško, ki je letos pokazalo lep napredek, bo gotovo skušalo doseči časten rezultat.

SK Jugoslavija v Celju bo priredila 14. t. m. društveni izlet na Smohor. Zbirališče ob 7.30 zjutraj pri kapucinskih mostu v Celju, povratek pa ob 20. Pojasnila daje g. Ivan Kozlič, brivski mojster v Vodnikovi ulici. Na Smohorju bo poleg drugih zabav tudi nogometna tekma med old-boys in novinci, stari nad 30 let.

Teniški turnir v Celju. V nedeljo ob 8. zjutraj se bo pričel na teniškem igrišču pri evanđeljski cerkvi teniški turnir med 1. SK Mariborom in teniško sekcijo Smučarskega kluba v Celju. V primeru slabega vremena bo turnir preložen na 14. t. m.

Sport v Ptuj. V nedeljo ob 15. se vrši hazenska tekma med Celjem in Ptujem na sportnem igrišču.

Sparta : Disk 3:2 (1:0). V prvenstvenem tekmovalstvu II. razreda je bila v nedeljo odigrana važna tekma med Sparto in domaćinskim Diskom. Ker je pred kratkim Sparta odpravila Domžale s 7:2, se je tudi to pot pričakovala visoka zmaga ljubljanskega kluba, čeprav je Disk zadnje čase v dobri formi in se je resno pripravil na to važno srečanje. Tekma pa bi kmalu ponesla presenečenje in le izredno slabi formi Diskovega napada se mora Sparta zahvaliti, da je odnesla iz Domžal dve točki. V prvem polčasu je igra potekala precej ležerno z izmeničnimi napadi. Slab napad obeh moštvi in odlična obramba sta onemogočila vsak uspeh, dokler ni Disk z avtogolom dosegel vodstva za Sparto. V drugi polovici je Sparta kmalu zvišala rezultat na 2:0. Proti koncu se je Disk znašel, njegov napad je bil stalno pred vrati Sparte in zaslužen izravnalni rezultat na 2:2. Šele v zadnji minuti je Sparta z lepim golom odločila tekmo v svojo korist. Po poteku igre bi bil rezultat lahko tudi obraten. Pri Disku opažamo, da razpolaga z dobro obrambo in slabo napadalno vrsto. Tudi to pot je bil Diskov napad do kazenskega prostora odličen, pred golom pa je popolnoma odpovedal. Vsaka lepa akcija se je razblinila v nepotrebnem kombiniranju in končala s slabim strelom na gol. Odličen je bil vratar Sparte, Diskov pa je imel to pot slab dan. Sodil je dobro gosp. Lukežič.

Korotan (Kranj) : Jadran (Ljubljana) 5:4 (3:4). Jadran je vodil že 4:0, bil je tehnično mnogo boljši in v početku igre domačini sploh niso prišli do žoge. Ko pa so ti v 30. minuti prvega polčasa zabili prvi gol se je situacija na mah obrnila in so po tem domačini do konca ostali v premoči. Predtekma obeh rezerv je končala 2:0 za Korotana. Korotan je s tem zaključil prijateljske tekme, ker bo nastopil sredi maja v prvenstveni borbi. Zanimanje je že danes ogromno in bo poset občinstva rekorden.

Nogomet v Trzinu. Prošlo nedeljo se je vršila v Trzinu nogometna tekma med SK Svobodo, Trzin in SK Sokol iz Radovljice. Potek igre je bil veskroz zanimiv in napet. Zmagala je Svoboda 3:2.

SK Laško : SK Krško. Nedeljska poskusna tekma SK Krškega pred vstopom v JNS je izpadla v prid SK Laško 5 : 2. Igra je bila veskroz ostra in zanimiva. Sodil je g. Marušić iz Sevnice. S to tekmo je bilo odprto klubovo igrišče v Krškem.

Občni zbor Olimpa v Celju v nedeljo 30. aprila je bil dobro obiskan. Na predlog predsednika g. Svetka je bilo sklenjeno, da se bo vršil 26. t. m. izreden občni zbor Olimpa, na katerem bodo podana poročila o klubovem delovanju. Od izrednega občnega zbora je bil izvoljen za predsednika g. Svetek, za tajnika g. Haberl in za blagajnika g. Boben.

Službeno iz odbora za delegiranje sodnikov pri LNP. Delegirajo se ti-le sodniki: v Ljubljani igrišče Ilirije predtekma ob 14. Ramovš, Ilirija : Zeleznik ob 15.30 Dolinar, v Trbovlju igrišče Amaterja: Amater : Retje ob 10. Lukežič, v Celju igrišče Atletikov: Jugoslavija : Laško ob 15.30 Pevalšek. Sodnik za prvenstveno tekmo Sloven : Grafika se bo delegiral nekadašnji. Kot stranska sodnika pri tekmi Ilirija : Zeleznikar se delegirata Pfundner in Mandič.

Službeno iz odbora za delegiranje sodnikov pri MO LNP v Trbovljah. Za prvenstveno tekmo Retje : Amater 7. t. m. ob pol 9. na igrišču Amaterja je določen g. Rajtmajer Mirko.

Službene objave LHP. (Seja upravnega odbora dne 3. maja 1933). V nedeljo 7. maja se igrajo te-le prvenstvene tekme: Bratstvo:Ilirija na Jesenicah in Ptuj:Čelje v Ptuj. Čelje se brzopletno poziva, da prijavijo tekmo. Stroški brzojava gredo v breme Čelja. Ako Čelje ne prijavi tekme pravočasno, se mu prepove nastop v Ptuj, tekma pa se verifikira par for-fait za Ptuj. Na prošnjo Bratstva se preloži prvi tekma ČSK : Bratstvo na 21. maja. Verifikira se par for-fait tekma Čelje:Korotan s 6:0, tekma ČSK:Ptuj pa z rezultatom 4:3 (1:0) za Ptuj. Na dopise ČSK in Ptuj, ki so v zvezi s prv. tekmo med omenjenima kluboma dne 30. aprila se odgovori s posebnimi dopisi. ČSK se poziva, da predloži v smislu okrožnice, katero je nedavno prejel, obračun prven. tekme ČSK:Ptuj z vsemi originalnimi prilogami u. o. na vpogled. Ob tej prilici se pozivajo vsi klubi, da skrbijo za zadostno rediteljsko službo pri vseh javnih, zlasti pa prvenstvenih tekmah, ker bo u. o. v primeru ponavljanja se nerediti na igriščih. Primorac pošiljati k vsem zunanjim tekmam svoje delegate za katere bodo morali kriti vse stroške klubi, ki imajo režijske tekme. Za TKD Atena se čita s pravico nastopa dne 11. maja Bizjak Pina. Za nedeljske tekme se delegirajo ti-le sodniki: g. Volčini za tekmo Bratstvo:Ilirija, ki se vrši dopoldne ob 11. na igrišču Bratstva; g. Zupan za tekmo Ptuj:Čelje v Ptuj. Ptuj naj javi podsavezu do sobote popoldne, ob kateri uri se vrši tekma. Isto naj javi tudi Čelje. Razpored prvenstvenih tekem za bodočo nedeljo je: 14. maja Bratstvo:Atena, Čelje:ČSK, Ilirija:Ptuj; 21. maja ČSK:Bratstvo, Ptuj:Atena, Ilirija:Čelje; 25. maja Atena:Ilirija, ČSK:Korotan, Ptuj:Bratstvo; 28. maja ČSK:Atena, Korotan:Bratstvo; 4. junija Korotan:Atena; 5. junija Atena:Čelje.

Medkubijske košarske dirke košarskega in motoklubijskega društva »Savec« v Ljubljani bodo 7. t. m. točno ob pol 15. na krožni progi Vnanje gorice - Brezovica - Log - Vnanje gorice. Start in cilj je v Vnanjih gorah pri gostilni Valentin Erbenič. Novinci 1 krog 14 km, juniorji 2 kroga 28 km, glavna skupina 2 kroga 28 km, danska skupina 4 km. Pravico starta imajo dirkači vseh klubov Kotlarskega saveza kraljevine Jugoslavije. Prijavnine ni.

Na motoklubijske dirke za jugoslovensko prvenstvo 7. t. m. v Zagrebu bo vozil avtomobil direktor iz Trziča ob 4.30, iz Kranja ob 5., iz Ljubljane ob 6. izpred kavarnice »Evropa« v Zagreb na dirkališče. Povratek iz Zagreba ob 20. Avtomobil vozi, ako se prijavi do sobote do 11. dopoldne 24 udeležencev in 4 dijakov za polovično vožnjo. Cena za osebo bo 110 Din tja in nazaj. Prijave sprejema avtopodjetje Pepl Gorican, Trzin; za Ljubljance A. Gorec, palača Ljubljanske kreditne banke.

MK Ilirija, sekcija Kranj, sporoča, da bo o priliki motoklubijskih dirk IHMK v Zagrebu v nedeljo 7. t. m. vozil avtomobil iz Kranja, oziroma Ljubljane, če se prijavi zadostno število udeležencev. Cena v Zagreb in nazaj Din 100. Odkod iz Kranja ob 4. zjutraj, iz Ljubljane ob 5. izpred kavarnice »Evropa«. Kdor se želi udeležiti izleta, naj se takoj prijavi na naslov: Ivan Rekar, Kranj, oziroma na tajništvo MK Ilirija v Ljubljani, Miklošičeva 15.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 16. naprej strogo obvezen trening za prvo skupino. Trening se vrši ob vsakem vremenu.

Hermesova košarska sekcija ima dve vrši ob 20. odborovo sejo pri Belici.

TSK Slovan, Drevi ob 19.30 v lovski sobi pri Sokolu članski sestanek, katerega se morajo brezpogojno udeležiti vsi igralci I. in rezervnega moštva ter Lumber I., II. in Volkar.

SK Jadran. Drevi ob 20. sestanek pri g. Oblaku. Pred konjšnico.

SK Panonija, Zg. Siska. Jutri ob 20. bo sestanek pri Zajcu Udeležba vseh članov strogo obvezna, vabijo se tudi novi člani. Pripravljalni odbor.

SK Panonija, Zg. Siska. Jutri ob 20. bo sestanek pri Zajcu Udeležba vseh članov strogo obvezna, vabijo se tudi novi člani. Pripravljalni odbor.

SK Panonija, Zg. Siska. Jutri ob 20. bo sestanek pri Zajcu Udeležba vseh članov strogo obvezna, vabijo se tudi novi člani. Pripravljalni odbor.

SK Panonija, Zg. Siska. Jutri ob 20. bo sestanek pri Zajcu Udeležba vseh članov strogo obvezna, vabijo se tudi novi člani. Pripravljalni odbor.

SK Panonija, Zg. Siska. Jutri ob 20. bo sestanek pri Zajcu Udeležba vseh članov strogo obvezna, vabijo se tudi novi člani. Pripravljalni odbor.

SK Panonija, Zg. Siska. Jutri ob 20. bo sestanek pri Zajcu Udeležba vseh članov strogo obvezna, vabijo se tudi novi člani. Pripravljalni odbor.

SK Panonija, Zg. Siska. Jutri ob 20. bo sestanek pri Zajcu Udeležba vseh članov strogo obvezna, vabijo se tudi novi člani. Pripravljalni odbor.

SK Panonija, Zg. Siska. Jutri ob 20. bo sestanek pri Zajcu Udeležba vseh članov strogo obvezna, vabijo se tudi novi člani. Pripravljalni odbor.

SK Panonija, Zg. Siska. Jutri ob 20. bo sestanek pri Zajcu Udeležba vseh članov strogo obvezna, vabijo se tudi novi člani. Pripravljalni odbor.

SK Panonija, Zg. Siska. Jutri ob 20. bo sestanek pri Zajcu Udeležba vseh članov strogo obvezna, vabijo se tudi novi člani. Pripravljalni odbor.

SK Panonija, Zg. Siska. Jutri ob 20. bo sestanek pri Zajcu Udeležba vseh članov strogo obvezna, vabijo se tudi novi člani. Pripravljalni odbor.

SK Panonija, Zg. Siska. Jutri ob 20. bo sestanek pri Zajcu Udeležba vseh članov strogo obvezna, vabijo se tudi novi člani. Pripravljalni odbor.

SK Panonija, Zg. Siska. Jutri ob 20. bo sestanek pri Zajcu Udeležba vseh članov strogo obvezna, vabijo se tudi novi člani. Pripravljalni odbor.

SK Panonija, Zg. Siska. Jutri ob 20. bo sestanek pri Zajcu Udeležba vseh članov strogo obvezna, vabijo se tudi novi člani. Pripravljalni odbor.

SK Panonija, Zg. Siska. Jutri ob 20. bo sestanek pri Zajcu Udeležba vseh članov strogo obvezna, vabijo se tudi novi člani. Pripravljalni odbor.

ka, ki je zmagal na gostih odlično izvedenju »Trubadurja«, je gledala za zaključek dramatična scena iz opere »Prodanca nevesta« Z zanosom, upeto in ambiciozno sta pela br. Zega in Poljanec. Vsi nastopajoči so bili deležni vzharnega aplavza, zlasti s. Macakova, ki je tudi z veliko nesebičnostjo spreminjala vse soliste na glasovirju. Spored je končal v dobri polgriži uri in so odnesli udeleženci najboljše vtise.

Dramski odsek Sokola v Starem trgu pri Rakeku je vprizoril preteklo nedeljo Novčanovo dramo »Veleva«. Vprizoritev je bila tako v moralnem kakor v gnetnem oziru na višku. Igralci so se oprijeli dela z ljubeznijo ter položili vanj mnogo truda in požrtvovalnosti. Nikakor niso iskali zato hvale in odobravanja, v zadostje jim je bila polna dvorana. Kot golo dejstvo pa je potrebno pibiti, da nekateri člani Sokola niso imeli toliko časa, da bi se priredile udeležili, čeprav je znano, da z delom niti ob delavnih niso preveč obloženi. Med njimi so celo taki, ki hočejo večjati za posebno odlične nacionaliste. Pa društvo bo tisto vstopnino pač lahko prebolelo. Seveda ne mislimo delati krivice onim bratom in sestram, ki se priredile zaradi zadržkov res niso mogli udeležiti.

Sokol v Velenju uprizaro v nedeljo 7. tega meseca ob 15. v Rudarskem domu Vombbergerjevo dramo v 3 dejanjih »Vrnitev«, h kateri vladno vabimo!

Sokolsko društvo Hoče je priredilo 17. aprila veseligr »Peg, srček moja«. Režijo je izvedla S. Mušičeva prav dobro ter je imela igra dober uspeh v moralnem in gnetnem oziru. Vloga Pegice je bila izvedena izborna, zadovoljivo so pa bile rešene tudi ostale vloge. Obisk je bil dober. Posebno pa nas v lepem številu člani in članice društva Silvnica in Razvanje. Izrekamo jim najiskrenejšo zahvalo, naše članke pa pozivamo, da se jim s posetom njihovih prirediteljev primerno oddolžijo.

30 letnica Ljutomerskega Sokola. Sokol v Ljutomeru priredi za uvod k proslavi svoje 30 letnice v nedeljo 7. t. m. prosvetno akademijo »Jubileju zdravlja«. Spored bo zelo pester in bo obsegal točke sokolskega mladinskega in sokolskega pevskega zbora, deklamacije, predavanje in nastope lutkovnega gledališča, sokolskega orkestra in dramskega odseka. Posamezne edinece hočejo pokazati sadove svojega prosvetnega dela, zato pričakujemo obisk ob sosednih bratskih društvih in čet, posebno pa od Ljutomerčanov. S tem, da se udeležite naše prosvetne proslave, pokažete zanimanje za sokolsko prosvetno delo. Začetek točno ob pol 16.

Iz življenja na deželi

Iz Trziča

8.— Razstava obrtno-nadaljevalne šole je obnovila letos prav posebno zanimanje. Odprta je bila od 9. do 18. ure in je bilo ves čas dosti obiskovalcev. Razstavo je otvoril ob navzočnosti 46 javencev in vajenik ravnotežni Lajovci z lepimi besedami o povzdi obrtnega stanu. G. Primožič je razdelil osem nagrad med najboljše vajence, ki so kazali ves bus učne dobe največ veselja in sposobnosti. V ponedeljek so se razdelila odhodna spričevala. Učni uspehi so prav dobri, od 46 je dovršilo razrede 36 vajencev, torej 77 odst.

8.— Praznik dela je bil v Trzinu miren in dostojen. Na predvečer je bila ustanovljena podružnica NSZ, ki bo, to nam jamčijo imena izvoljenih, tudi lepo napredovala. Trziško narodno zavedno delavstvo naj se nove strokovne organizacije oklene z vsjo toplotno in uspehi ne bodo izostali.

Iz Zagorja

z.— Zdravstvena predavanja. Marca je bil imenovan za banovinskega zdravnika za Zagorje dr. Slavko Grum, namesto prezaposlenega, za okraj zelo zaslužnega dr. Tomo Zarnika. Da se zaveda težke naloge v okraju, ki je zaradi težkih socialnih neprilic izpostavljen vsakojakemu obolenju, je pokazal s tem, da je v okraju ZKD organiziral niz desetih predavanj o zdravju in bolezni. Doslej sta se v veliki dvorani Sokolskega doma vršili že dve predavanji s skopičnimi slikami. Obisk je bil obkarak nepričakovano številen. Opozarjamo na ta predavanja, ki so ob sredah, začetek točno ob pol 20. G. predavatelj se s poljudno besedo dotika najzanimivejših pojavov zagometnega človeškega ustroja z vidika najnovejših znanstvenih dognanj. Vstop je brezplačen.

z.— Obrtniške težnje. Zaradi majhnega zaslužka delavstva preživljajo tudi obrtniki hude čase. Na zadnjem obrtniškem sestanku v topliški šoli so razpravljali o svojih težavah ter prešli soglasno to-le resoluciji: 1. Kmečki moratorij je za obrtništvo škodljiv, zaradi tega zahteva obrtništvo prisilno znižanje obrestne mere v splošnem in pocenitev kreditov pri Zanatski banki; 2. da se obdavči obrtnik od svojega eksistenčnega minimuma od 12.000 Din letno naprej, ker potrebuje vsak obrtnik mesečno najmanj 1000 Din za svojo družino.

z.— Obdarovanje revnih otrok z živili. Vodstvo topliške šole je razdelilo med 38 najrevnejših otrok večje količine živih, ki jih je po posredovanju g. Zorinčeve iz Trbovelj naklonilo »Podporno društvo« v Mariboru. Plemenitim darovalcem topila zahvala.

Iz Novega mesta

— Kino »Doma« v Sokolskem domu bo predvajal danes ob 20.15 in v nedeljo ob 18. in 20.15 zvočni film »Poročno potovanje v treh«. V glavni vlogi Brigita Helmovala. Predlaga zvočni tekni.

Iz Ptuj

— Popravila na lesenem mostu pri Borju, ki veže Halozs s ptujsko ravnino, so v polnem teku, izmenjale se bodo lesne plošče, pa tudi beton se bo izboljšal. Najbrže bodo dela končana do konca maja.

— Kino bo predvajal v soboto ob 20. in nedeljo ob pol 19. in pol 21. zvočni film »Zenin greh« s Svetislavom Petrovičem. Dodatek Foxov tehnik.

— Dijaki ptujske gimnazije uprizaro 5. t. m. ob 20. in 7. t. m. ob 15. Kreftovo dramo »Celjski groflec«. Drama realistično prikazuje borbe med propadajočim srednjeveškim plimstvom in na novo se porajajočim pravičnejšim družabnim slojem, mladim meščanstvom.

LAVERCA. Sokolska četa pomori na splošno željo Ganglovo dramo »Sin« 7. tega meseca ob 14. po prihodn popoldanskem vstopu. Začeta vstopnina 6, 4 in 2 Din. Začetek bo zaradi tega tako zgoden, ker bo imelo gasilno društvo ob 16. društveno veselico. Nadejamo se, da nas pri repriži gotovo občeje sestre in bratje meščanskega društva Sokola IV. kakor tudi sosedna društva.

VIŠNJA GORA. Tudi v lepi Višnji gori si je Jadranska straža našla zvestih čuvarev Jadrana. Dne 1. t. m. se je na pobudo neumornega šolskega upravitelja g. Okorna Vinka ustanovil krajevni odbor JS za ves višnjegorski sodni okraj in šteje že danes nad 50 članov. Člani so se zbrali v Zupančičevi gostilni, kjer so v polnem navdušenju za naše morje in Jadransko stražo imeli ustanovni zbor, kateremu je kot delegat ljubljanskega občanskega odbora JS prisostvoval g. Marjanovič, tajnik, ki je v lepih besedah obrazložil pomen in svrhe JS. Izvoljen je bil naslednji odbor: predsednik Okorn Vinko, šolski upravitelj; podpredsednik dr. Fedran Gregor, zdravnik, tajnik dr. Pehaničeva Nada, soproga notarja; blagajnica dr. Lubetova Viktorija, soproga živinovozdravnika; odborniki: dr. Močnik Janez, sodni svetnik; Dolenc Franc, trgovec; Turk Franc, odvetniški uradnik. V nadzornem odboru so: Benedičič Janez, šolski upravitelj v pokouju; Zupančič Mirko, poštar; Sinčič Rafael, lastnik avtomobilskega podjetja.

Repertoarji

LJUBLJANSKO NARODNO GLEDALIŠČE
DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Petek, 5.: Zaprto.
Sobota, 6.: Dame z zelenimi klobuki. D.
Nedelja, 7.: Izpreobrnitev Ferdie Pistore. Izven. Znižane cene.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Petek, 5.: Košana. A.
Sobota, 6.: Pri treh mladenkah. Znatno nižane cene od 30 Din navzdol. Izven.
Nedelja, 7.: Sameon in Dalila. Izven. Znatno nižane cene od 30 Din navzdol.

Sredi prihodnjega tedna bo premiera Frankove drame »Karl in Anac« v režiji g. Cirila Debeveca. Dejanje drame »Karl in Anac« sloni na vojnih in povojnih dogodkih ter obravnava usodo zakonskega življenja. Glavne vloge igrajo g. Šaričeva in gđ. Boltarjeva ter gđ. Debevec in Jan.

Operetna predstava ob znatno nižanih cenah ob 30 Din navzdol bo jutri zvečer. Peli bodo opereto »Pri treh mladenkah«, ki je izredno priljubljena in znana po ljubki vsebini, polni komičnih zapletljivih in prelepih melodij nesmrtnega Schuberta. Opozarjamo, da so za to predstavo cene od 30 Din navzdol, tako je obisk prijetne in obilo razvedrila nudeče predstave pač vsakomur omogočen.

Uprava Narodnega gledališča vladno prosi p. n. abonente, da poravnajo abonma za tekočo sezono.

Samson in Dalila, delo slavnega francoskega skladatelja Saint-Saens, bodo peli v nedeljo zvečer. Predstava je izvrstna, posamezne vloge odlično podane. Kritika in publika je to delo sprejela z velikim priznanjem. Za nedeljsko uprizoritev veljajo znatno nižane cene od 30 Din navzdol.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.15.

Sobota, 6.: Ljubezem v treh.

★
Izvrstna komedija »Ljubezem v treh« se bo igrala to soboto tretjič v sezoni. Fin humor in izredno zabavne situacije prevajajo vso igro, da se posetniki imenito zabavajo. Komedija je zgrajena na zelo zanimivih zapletljivih ter doseže višek v tretjem dejanju. Izvrstne kreacije so ustvarili vsi igralci. Kdor ljubi dobro zabavo in humor, naj poseti predstavo. — Vstopnice bodo jutri od 10. do 12. in od 15. do 17. pri gledališki blagajni v I. nadstropju Mešnega doma. Posetite!

MARIBORSKO GLEDALIŠČE.

Začetek ob 20.

Petek, 5.: Zaprto.
Sobota, 6.: Mornar. A. Premiera.
Nedelja, 7.: Friderika. Znižane cene. Zadnjič.

★
Zadnja letošnja premiera. Za zaključek sezone bo jutri premiera poljske komedije »Mornar«. Je zelo zanimiva ter so jo samo na varšavskih gledališčih izvajali nad sto krat. Mariborsko premiero, prvo v naši državi, pripravlja režiser H. Tomašič. Pred premiero bo predaval o poljski književnosti g. prof. dr. Rudolf Mole, odlični poznavatelj poljske literature in predsednik Društva prijateljev poljskega naroda. Leharjeva opereta »Friderika«, eno najlepših del novejših operetne produkcije, ki ga odlikuje krasna, povsem operna glasba ter je ob zadnjem letošnjem sezone doseglo pri nas popoln uspeh, se uprizaro v nedeljo ob 20. sadnjič v sezoni. Veljajo nižane cene.

VLJUDNO NAZNAVANJAM, DA SEM IZSTOPIL KOT DRUŽABNIK TRGOVINE

ČESKUTI & ZAJC „POD VELBOM“

V LJUBLJANI, STARI TRG 3

6. MAJA PA OTVORIM LASTNO TRGOVINO POD IMENOM

»PRI ZAJČKU«

NA NABREZJU 20. SEPT. ŠTEV. 2 POLEG TROMOSTOVJA (Kresija)

Zahvaljujem se Vam za iskavano zaupanje tekom dolgih let in prosim, da mi ohranite svojo naklonjenost še v naprej ter me ob prvi priliki posetite v novem lokalu.

Kakor »Pod velbom« bom tudi v lastni trgovini imel na zalogi vsakovrstno blago za moške in ženske obleke, skratka — vso v manufakturno in modno stroko spadajočo robo v najboljši kvaliteti in konkurenčni ceni.

V pričakovanju c. odziva Vas obenem prosim, da o tej izpremembi obvestite tudi svoje prijatelje in znance, pri katerih me izvolite priporočiti.

Z odličnim spoštovanjem

JOŠKO ZAJC.

ZAHVALA

Ob težki izgubi, ki nas je zadela s smrtjo našega ljubljenelega soproga, očeta, starega očeta, strica in tasta, gospoda

MIHAELA KOSMAČA

ZVANIČNIKA V POKOJU

nas veže dolžnost, da se zahvalimo za vse številne ustmene in pismene izraze sočutja.

Posebno zahvalo smo dolžni št. duhovščini, g. primariju dr. Jenku, g. načelniku dr. Vončini, g. banskemu svetniku Senekoviču, sekretarju Novaku in vsem darovalcem krasnega cvetja in vnosov, »tanovskim kolegim in končno vsem prijateljem in znancem, ki so dragega pokojnika v tako častnem številu spremlili na njegovi zadnji poti.

Sv. maša zadušnica se bo brala dne 6. t. m. ob 1/8. uri zjutraj v župni cerkvi Sv. Petra.

Ljubljana, dne 4. maja 1933.

6069

Zalujoče rodbine: KOSMAČ, BRATOVŽ, ING. BRICELJ.

Globoko sklonjeni pod težkim udarcem, ki je tako nepričakovano zadela našo obitelj, javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je Vsemogočnemu v Njegovi neskončni previdnosti dopadlo poklicati v nežni mladosti in zbor Svojih krilatec našega nad vse ljubljenelega sinčka in brata

Franeška Šavnikar

Pogreb našega ljubljenelega se bo vršil iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče v petek, dne 5

SPORT

Dvomeč v table-tenisu

Ilirija : Hermes

V nedelje se bo odigral v prostorih Hermes na Gospodarski cesti pri »Keršiču« v vrtnem paviljonu table teniški dvomeč med Ilirijo in Hermesom. Srečanje moštvo teh klubov bo zelo zanimivo, kajti moči so zelo izenačene. Da pa bo prireditelj res provokativna, nam jamčijo imena igralcev in igralec, tako Ilirije Weissbacher, Žiža, Džimovski, Denes, Dečman in Hermes Nemec Lajoš, Horvat, Putrla, Zornada, Hočevar. Prireditelj pa bo tudi v toliko pridobil na privlačnosti, ker se bo prihodnjega nedeljo odigral dvomeč Ilirija:Reka in naslednje Hermes:Reka. Na ta način bomo dobili v enem izmed teh klubov neoficijelne, ga prvaka Ljubljane. Prireditelj se začne točno ob 9. dopoldne in se nadaljuje ob 14. do konca. Vsi prijatelji table tenisa sporta iskreno vabljani!

Jugoslavija : Švica. Za tekmo Jugoslavija : Švica, ki se bo vršila v nedeljo v Cuniu, so večerni odgovorili tle nesi igralci: Glaser, Tošić, Lukić, Arsenijević, Lechner, Marušić, Tirmanić, B. Marjanović, Hlatrec, Vučković, Zečević, rezerve Spasić, dr. Ivković, Gayer, Kokotović in Kravčević.

Primorje:Vojvodina. Za prihodnjega nedeljo določena igra tekma Primorje:Vojvodina v Novem Sadu je po brzotvornem sporočilu JNS odgojena na poznejši termin. Prihodnjega tekmo igra Primorje 14. t. m. proti BSK v Ljubljani.

Amater : Retje. V nedeljo bo igral Amater predzadnji prvenstveno tekmo s prejšnjim dobim tečajnikom, moštvo mfeaga, azinske Retje. Tekma obeta biti zanimiva, ker bosta obe moštvi deloma spremenjeni. Zaradi popoldanske prireditve »švejske« bo tekma ob 10. s predtekmo obeh rezerv na igrišču Amaterja. Prijatelji sporta vladno vabljani. Občinstvo naj ne postaja okrog golove mreže, upošteva in poslušaj reditelja, da bo odslej vsaka tekma v redu.

Čeljski nogomet. V nedeljo ob 15.30 bo na igrišču pri »Šiklani kleti« prvenstvena tekma med Jugoslavijo in Laškimi. Igra bo gotovo zanimiva, ker bo nastopila Jugoslavija v izpremenjeni postavi, pa tudi Laško, ki je letos pokazalo lep napredek, bo gotovo skušalo doseči časten rezultat.

SK Jugoslavija v Celju bo priredila 14. t. m. društven izlet na Smolhor. Zbirališče ob 7.30 zjutraj pri kapucinski mostu v Celju, povratek pa ob 20. Pojasnila daje g. Ivan Kozlič, brisovski moister v Vodnikovi ulici. Na Smolhorju bo poleg drugih zabav tudi nogometna tekma med old-boys in novinci, stari nad 30 let.

Teniški turnir v Celju. V nedeljo ob 8. zjutraj se bo pričel na teniškem igrišču pri evangetijski cerkvi teniški turnir med I. SSK Mariborom in teniško sekcijo Snučarskega kluba v Celju. V primeru slabega vremena bo turnir preložen na 14. t. m.

Spart v Ptuj. V nedeljo ob 15. se vrši hazenska tekma med Celjem in Ptujem na sportnem igrišču.

Sparta : Disk 3:2 (1:0). V prvenstvenem tekmovalju II. razreda je bila v nedeljo odigrana važna tekma med sparto in domačim Diskom. Ker je pred kratkim Sparta odpravila Domžale s 7:2, se je tudi to pot pričakovala visoka zmaga ljubljanskega kluba, čeprav je Disk zadnje faze v dobri formi in se je resno pripravil na to važno srečanje. Tekma pa bi kmalu prinesla presenečenje in le izredno slabi formi Diskovega napada se mora Sparta zahvaliti, da je odnesla iz Domžal dve točki. V prvem polčasu je igra potekala precej ležerno z izmeničnimi napadi. Slab napad obeh moštvo in odlična obramba sta onemogočila vsak uspeh, dokler ni Disk z avtogolom dosegel vodstva za Sparto. V drugi polovici je Sparta kmalu zvišala rezultat na 2:0. Proti koncu se je Disk znašel, njegov napad je bil stalno pred vrati Sparte in zaslužen izravnal rezultat na 2:2. Šele v zadnji minuti je Sparta z lepim golom odločilo tekmo v svojo korist. Po poteku igre bi bil rezultat lahko tudi obraten. Pri Disku opazamo, da razpolaga z dobro obrambo in slabo napadalno vrsto. Tudi to pet je bil Diskov napad do kazenskega prostora odklen, pred golom pa je popolnoma odpovedal. Vsaka lepa akcija se je razbita v nepotrebnem kombiniranju in končala s slabim strelom na gol. Odklen je bil vratar Sparte. Diskov pa je imel to pot slab dan. Sodil je dobro gosp. Lukežič.

Korotan (Kranj) : Jadran (Ljubljana) 5:4 (3:4). Jadran je vodil že 4:0, bil je tehnično mnogo boljši in v početku igre domačini sploh niso prišli do žoge. Ko pa so ti v 30. minuti prvega polčasa zabili prvi gol se je situacija na mah obrnila in so po tem domačini do konca ostali v prednosti. Predtekma obeh rezerv je končala 2:0 za Korotan. Korotan je s tem zaključil prijateljske tekme, ker bo nastopil sredi maja v prvenstveni borbi. Zanimanje je že danes ogromno in bo posej občinstva re. korden.

Nogomet v Trzin. Prošlo nedeljo se je vršila v Trzinu nogometna tekma med SK Svoboda, Trzin, in SK Sokol iz Radovljice. Potek igre je bil vseskozi zanimiv in napet. Zmagala je Svoboda 3:2.

SK Laško : SK Krško. Nedeljska poskusna tekma SK Krškega pred vstopom v JNS je izpadla v prid SK Laško 5 : 2. Igra je bila vseskozi ostre in zanimiva. Sodil je g. Marušić iz Sevnice. S to tekmo je bilo odprto klubovo igrišče v Krškem.

Občni zbor Olimpa v Celju v nedeljo 30. aprila je bil dobro obiskan. Na predlog predsednika g. Svetika je bilo sklenjeno, da se bo vršil 26. t. m. izreden občni zbor Olimpa, na katerem bodo podana poročila o klubovem delovanju. Od izrednega občnega zbora je bil izvoljen za predsednika g. Svetek, za tajnika g. Haberl in za blagajnika g. Boben.

Službeno izdobra za delegiranje sodnikov pri LNP. Delegirajo se tle sodniki: v Ljubljani igrišče Ilirije predtekma ob 14. Ramovš, Ilirija : Zeleničar ob 15.30 Dolinar, v Trbovlju igrišče Amaterja: Amater : Retje ob 10. Lukežič, v Celju igrišče Atletikov: Jugoslavija : Laško ob 15.30 Pevalšek. Sodnik za prvenstveno tekmo Slovan : Grafika se bo delegiral naknadno. Kot stranska sodnika pri tekmi Ilirija : Zeleničar se delegirata Pfundner in Mandič.

Službeno izdobra za delegiranje sodnikov pri MO LNP v Trbovljah. Za prvenstveno tekmo Retje : Amater 7. t. m. ob pol 9. na igrišču Amaterja je določen g. Rajtmajer Miro.

Službene objave LHP. (Seja upravnega odbora dne 3. maja 1933). V nedeljo 7. maja se igrajo te-le prvenstvene tekme: Bratstvo:Ilirija na Jesenicah in Ptuj:Čelje v Ptuj. Čelje se brzotvorno poziva, da prijavijo tekmo. Stroški brijolaja gredo v breme Čelja. Ako Čelje ne prijavi tekme pravčasno, se mu prepove nastop v Ptuj, tekma pa se verifikira par for-fait za Ptuj. Na prošnje Bratstva se preloži prv. tekma ČSK : Bratstvo na 21. maja. Verifikira se par for-fait tekma Čelje:Korotan s 6:0, tekma ČSK:Ptuj pa z rezultatom 4:3 (1:0) za Ptuj. Na dopise ČSK in Ptuj, ki so v zvezi z prv. tekmo med omenjenima kluboma dne 30. aprila se odgovori s posebnimi dopisi. ČSK se poziva, da predloži v smislu okrožnice, katero je nedavno prejel, obračun prven. tekme ČSK:Ptuj z vsemi originalnimi prilagami u. o. na vpogled. Ob tej prilici se pozivajo vsi klubi, da skrbijo za zadostno rediteljsko službo pri vseh javnih, zlasti pa prvenstvenih tekmah, ker bo u. o. v primeru ponavljanja se neredom na igriščih, primoran pošiljati k vsem zunanjim tekmam svoje delegate za katere bodo morali kriti vse stroške klubi, ki imajo režijo tekme. Za TKD Atena se čita s pravico nastopa dne 11. maja Bizjak Pina. Za nedeljske tekme se delegirajo tle sodniki: g. Volčini za tekmo Bratstvo:Ilirija, ki se vrši dopoldne ob 11. na igrišču Bratstva; g. Zupan za tekmo Ptuj:Čelje v Ptuj. Ptuj naj javi podsavcu do sobote opoldne, ob kateri uri se vrši tekma. Isto naj javi tudi Čelju. Razpored prvenstvenih tekem za bodočo nedeljo je: 14. maja Bratstvo:Atena, Čelje:ČSK, Ilirija:Ptuj; 21. maja ČSK:Bratstvo, Ptuj:Atena, Ilirija:Čelje; 25. maja Atena:Ilirija, ČSK:Korotan, Ptuj:Bratstvo; 28. maja ČSK:Atena, Korotan:Bratstvo; 4. junija Korotan:Atena; 5. junija Atena:Čelje.

Medkolesarske dirke kolesarskega in motociklističnega društva »Savec« v Ljubljani bodo 7. t. m. točno ob pol 15. na krožni progi Vnanje gorice - Brezovica - Log - Vnanje gorice Start in cilj je v Vnanjih goricah pri gostilni Valentin Erbenič. Novinci 1. krog 14 km, juniorji 2. krog 28 km, glavna skupina 2. krog 28 km, damska skupina 4 km. Pravico starta imajo dirkači vseh klubov Koturskega saveza kraljevine Jugoslavije. Prijavnine ni.

Na motociklistične dirke za jugoslovensko prvenstvo 7. t. m. v Zagrebu bo vozil avtomobil direktno iz Tržiča ob 4.30, iz Kranja ob 5. iz Ljubljane ob 6. izpred kavarn »Evropa« v Zagreb na dirkališče. Povratek iz Zagreba ob 20. Avtomobil vozi le, ako se prijavi do sobote do 11. dopoldne 24 udeležencev in 4 dijake za polovično vožnjo. Cena za osebo bo 110 Din tja in nazaj. Prijave sprejema avtopodjetje Pepi Gorican, Tržič; za Ljubljance A. Gorec, palaa Ljubljanske kreditne banke.

MK Ilirija, sekcija Kranj, sporoča, da bo o priliki motociklističnih dirk IHMK v Zagrebu v nedeljo 7. t. m. vozil avtomobil iz Kranja, oziroma Ljubljane, če se prijavi zadostno število udeležencev. Cena v Zagreb in nazaj Din 100. Odkhod iz Kranja ob 4. zjutraj, iz Ljubljane ob 5. izpred kavarn »Evropa«. Kdor se želi udeležiti izleta, naj se takoj prijavi na naslov: Ivan Rekar, Kranj, oziroma na tajništvo MK Ilirija v Ljubljani, Miklošičeva 15.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 16. naprej strogo obvezen trening za prvo skupino. Training se vrši ob vsa. kem vremenu.

Hermosa kolesarska sekcija ima dre- vi ob 20. odborovo sejo pri Belici.

TSK Slovan. Drevi ob 19.30 v lovski sobi pri Sokolu članski sestanek, katerega se morajo brezpogojno udeležiti vsi igralci I. in rezervnega moštva ter Lumar I. II. in Volkar.

SK Jadran. Drevi ob 20. sestanek pri g. Oblaku. Pred konjušnico.

SK Panonija, Zg. Šiška. Jutri ob 20. bo sestanek pri Zajcu Udeležba vseh članov strogo obvezna, vabijo se tudi novi člani. Pripravljalni odbor.

Sokol

Akademija mladinskega oddelka Sokola I. gotovo zasluži, da jo poseti vsak, kdor se zanima za napredek mladine. Bo pa v nedeljo ob 15. v veliki dvorani na Taboru. Nastopili bodo moški in ženski oddelki dece in naraščala z zelo zanimivimi točkami. Občinstvo bodo gotovo zadržali plesi naraščala, kakor tudi deklamacije in recitacije v zboru, dramski prizor naraščala in ljubki odrski nastopi dece. Na sporedu so tudi glasbene točke, katere bo izvajal dijaški orkester. Celotni spored bo objavljen v soboto. Starši in prijatelji mladine, pridite, da boste videli, kaj zmora naša mladina, in prepričali se boste o vzgojnem delu v sokolski telovadnici. Po sporedu bo prijetna zabava s tombolo!

Glasbeno-dramatični večer škofjeloškega Sokola na belo nedeljo je pokazal, da je društveno kulturno stremenje na lepi vršini. Prireditelj je otvoril društveni moški zbor, ki goj. pod vodstvom br. Franceta Adamiča pesem z veliko vztrajnostjo, ljubeznijo in veseljem. Zapeli so Hr. Volaričev »Čolnikur«, Adamičev »Serenador« s samospelom br. St. Šinka in narodno korosko »Sem se rajtov ženit«. Zgovori recitacija Zupancičevih »Kvartoprečev« je sledil nastop s. Macakove, ki je prednašla. Na glasovirju Sisztovo II. rapsodijo, potem je nastopil prav posrečeno br. Plantarič s celom in nam zalgal Gollermannovo »Romance« in Nöckov »Bourrée«. Po odmoru je deklamiral najprej Dominik Bizjak Zupancičev »Kovaško«, nakar so zapeli pevci Križkovskega »Utopljenko«, šončev »Na srčku bolan« in Adamičev »Mo. litve«. Samozavestnemu nastopu br. Lesja.

Proda se po ugodni ceni osebni štiri-sedežni

zramke »Fiat« Torino. Poizve se v trgovini Krekov trg šte. 11. 6073

AVTO

zramke »Fiat« Torino. Poizve se v trgovini Krekov trg šte. 11. 6073

ka, ki je igral na gostih odmorih iz Vrednjega »Trubadurja«, je sledila za zaključek dramsatična scena iz opere »Proda-na nevesta« Z zanosom, upeto in ambiciozno sta pela br. Zega in Poljanec. Vsi nastopajoči so bili deležni viharne aplavza, zlasti s. Macakova, ki je tudi z veliko nesebičnostjo spremljala vse soliste na glasovirju. Spored je končal v dobri polidruzi uri in so odnesli udeleženci najboljše vtise.

Dramski odsek Sokola v Starem trgu pri Rakeku je vprizoril preteklo nedeljo Novčanovo dramo »Veleva«. Vprizoritev je bila tako v moralnem kakor v gmetnem oziru na višku. Igralci so se oprili dela z ljubeznijo ter položili vanj mnogo truda in požrtvovalnosti. Nikakor niso iskali zato hvale in odobravanja, v zadoščeni jim je bila polna dvorana. Kot golo dejstvo pa je potrebno pibiti, da nekateri člani Sokola niso imeli toliko časa, da bi se prireditve udeležili, čeprav je znano, da z delom niti ob delavnikih niso preveč obloženi. Med njimi so celo taki, ki hočejo večjati za posebno odlično nacionalnost. Pa društvo bo tisto vstopnino pač lahko prebolelo. Seveda ne mislimo delati krivice onim bratom in sestram, ki se prireditve zaradi zadržkov res niso mogli udeležiti.

Sokol v Velenju uprizori v nedeljo 7. tega meseca ob 15. v Rudarskem domu Vombenjenovo dramo v 3 dejanjih »Vrnitev«, h kateri vladno vabimo!

Sokolsko društvo Hoče je priredilo 17. aprila veseligr »Peg. srček moje. Režijo je izvedla s. Mušičeva prav dobro ter je imela igra dober uspeh v moralnem in gmetnem oziru. Vloga Pegice je bila izvedena izborno, zadovoljivo so pa bile rešene tudi ostale vloge. Obisk je bil dober. Pose. tilil so nas v lepem številu člani in članice društva Slivnica in Razvanje. Izrekamo jim najiskrenejšo zahvalo, naše članice pa pozivamo, da se jim s posetom njihovih prirediteljev primerno oddolžijo.

30 letnica Ljutomerškega Sokola. Sokol v Ljutomeru priredi za uvod k proslavi svoje 30 letnice v nedeljo 7. t. m. prosvetno akademijo »Jubileju zdravlja«. Spored bo zelo pester in bo obsegal točke sokolskega mladinskega in sokolskega pevškega zbora, deklamacije, predavanje in nastope lutkovnega gledališča, sokolskega orkestra in dramskega oddelka. Posamezne edince hočejo pokazati sadove svojega prosvetnega dela, zato pričakujemo obisk ob sosednih bratskih društvih in čet. posebno pa ob Ljutomerčanov. S tem, da se udeležite naše prosvetne proslave, pokažete zanimanje za sokolsko prosvetno delo. Začetek točno ob pol 16.

Iz življenja na deželi

Iz Tržiča

— Razstava obrtno-nadaljevalne šole je obnovila letos prav posebno zanimanje. Odprta je bila od 9. do 18. ure in je bilo ves čas dosti obiskovalcev. Razstavo je otvoril ob navzočnosti 46 vajencev in vajen. ravnanelj Lajovic z lepimi besedami o povzdigu obrtnega stanu. G. Primožič je razdelil osem nagrad med najboljšje vajence, ki so kazali ves čas učne dobe največ veselja in sposobnosti. V ponedeljek so se razdelila odhodna spričevala. Učni uspehi so prav dobri, od 46 je dovršilo razrede 36 vajencev, torej 77 odst.

— Praznik dela je bil v Tržiču miren in dostojen. Na predvečer je bila ustanovljena podružnica NSZ, ki bo, to nam jamčijo imena izvoljenih, tudi lepo napredovala. Tržiško narodno zavedno delavstvo naj se nove strokovne organizacije oklene z vso toplino in uspehi ne bodo izostali.

Iz Zagorja

— Zdravstvena predavanja. Marca je bil imenovan za banovinskega zdravnika za Zagorje dr. Slavko Grum, namesto prezaposlenega, za okraj zelo zaslužnega dr. Tomo Zarnika. Da se zaveda težke naloge v okraju, ki je zaradi težkih socialnih neprilik izpostavljen vsakojakim obolenjem, je pokazal s tem, da je v okraju ZKD organiziral niz desetih predavanj o zdravju in bolezni. Doslej sta se v veliki dvorani Sokolskega doma vršili že dve predavanji s skopičnimi slikami. Obisk je bil obkarakat nepričakovano številen. Opozarjamo na ta predavanja, ki so ob sredah, začetek točno ob pol 20. G. predavatelj se s poljudno besedo dotika najzanimivejših pojavov zagonskega človeškega ustroja z vidika najnovejših znanstvenih dognanj. Vstop je brezplačen.

— Obrtniške težnje. Zaradi majhnega zaslužka delavstva preživljajo tudi obrtniki hude case. Na zadnjem obrtniškem sestanku v topliški šoli so razpravljali o svojih težavah ter prešli soglasno to-le resolucijo: 1. Kmečki moratorij je za obrtništvo škodljiv, zaradi tega zahteva obrtništvo prisilno znižanje obrestne mere v splošnem in pocenitev kreditov pri Zanatski banki; 2. da se obdavi obrtnik od svojega eksistenčnega minimuma od 12.000 Din letno naprej, ker potrebuje vsak obrtnik mesečno najmanj 1000 Din za svojo družino.

— Obdarovanje revnih otrok z živili. Vodstvo topliške šole je razdelilo med 38 najrevnejših otrok večje količine živil, ki jih je po posredovanju ge. Zorinčeve iz Trbovelj naklonilo »Podporno društvo« v Mariboru. Plemenitim darovalcem topa zahvala.

Iz Novega mesta

— Kino »Dom« v Sokolskem domu bo predvajal danes ob 20.15 in v nedeljo ob 18. in 20.15 zvočni film »Poročno potovanje v treh«. V glavni vlogi Brigita Helmo-va. Predigra zvočni film.

Iz Ptuj

— Popravila na lesenem mostu pri Borlu, ki veže Halozo s ptujsko ravnino, so v polnem teku. Izmenjale se bodo lesene plošče, pa tudi beton se bo izboljšal. Najbrže bodo dela končana do konca maja.

— Kino bo predvajal v soboto ob 20. in nedeljo ob pol 19. in pol 21. zvočni film »Zemljini greh« s Svetislavom Petrovičem. Dodatek Foxov tehnik.

— Dijaki ptujske gimnazije uprizore 5. t. m. ob 20. in 7. t. m. ob 15. Kreftno dramo »Čeljski groflec. Drama realistično pri. kazuje borbe med propadajočim srednješkimi plimstvom in na novo se porajajočim pravičnejšim družabnim slojem, mladim meščanstvom.

LAVERCA. Sokolska šola pomori na splošno željo Ganglovo dramo »Sin« 7. tega meseca ob 14. po prihodn popoldanskega vlaka. Znižana vstopnina 6, 4 in 2 Din. Začetek bo zaradi tega tako zgoden, ker bo imelo gasilno društvo ob 16. društveno veselico. Nadejamo se, da nas pri repriži gotovo obiščejo sestre in bratje matičnega društva Sokola IV. kakor tudi sosedna društva.

VIŠNJA GORA. Tudi v lepi Višnji gori si je Jadranska straža našla zvestih čuvarjev Jadrana. Dne 1. t. m. se je na pobudo neumornega šolskega upravitelja g. Okorna Vinka ustanovil kraljevni odbor JS za ves višnegorski sodni okraj in šteje že danes nad 50 članov. Člani so se zbrali v Zupančičevi gostilni, kjer so v pomem navdušenju za naše morje in Jadransko stražo imeli ustanovni zbor, kateremu je kot delegat ljubljanskega oblasnega odbora JS prisostvoval g. Marjanovič, tajnik, ki je v lepih besedah obrazložil pomen in svrhe JS. Izvoljen je bil naslednji odbor: predsednik Okorn Vinko, šolski upravitelj; podpredsednik dr. Fedran Gregor, zdravnik, tajnica dr. Pehaničeva Nada, soprega notarja; blagajnica dr. Lubetzoza Viktorija, soprega živinozdravnika; odborniki: dr. Močnik Janez, sodni svetnik; Dolenc Franc, trgovec; Turk Franc, odvetniški uradnik. V nadzornem odboru so: Benedičič Janez, šolski upravitelj v pokoj; Zupančič Miro, poštar; Sindič Rafael, lastnik avtomobilskega podjetja.

Repertoarji

LJUBLJANSKO NARODNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Petek, 5.: Zaprtio.
Sobota, 6.: Dame z zelenimi klobuki. D.
Nedelja, 7.: Izpreobrnitev Ferdiše Pištore. Izven. Znižane cene.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Petek, 5.: Košana. A.
Sobota, 6.: Pri treh mladenkah. Znatno nižane cene od 30 Din navzdol. Izven.

Nedelja, 7.: Sameon in Dalila. Izven. Znatno nižane cene od 30 Din navzdol.

Sredi prihodnjega tedna bo premiera Frankove drame »Karl in Ana« v režiji g. Cirila Debeveca. Dejanje drame »Karl in Ana« sloni na vojnih in poveljskih dogodkih ter obravnava usodo zakonskega življenja. Glavne vloge igrajo ga. Šaričeva in gdč. Boltačeva ter gg. Debevec in Jan.

VLJUDNO NAZANJAM, DA SEM IZSTOPIL KOT DRU-
ŽABNIK TRGOVINE

ČESKUTÍ & ZAJC „POD VELBOM“

V LJUBLJANI, STARI TRG 3

6. MAJA PA OTVORIM LASTNO TRGOVINO POD IMENOM

»PRI ZAJČKU«

NA NABREZJU 20. SEPT. ŠTEV. 2 POLEG TREMOSTOVJA (Kresija)

Zahvaljujem se vam za takozano zaupanje tekom dolgih let in prosim, da mi ohranite svojo naklonjenost še v naprej ter me ob prvi priliki posetite v novem lokalu.

Kakor »Pod velbom« bom tudi v lastni trgovini imel na zalogi vsakovrstno blago za moške in ženske obleke, skratka — vso v manufakturno in modno stroko spadajočo robo v najboljši kvaliteti in konkurenčni ceni.

V pričakovanju c. odziva vas obenem prosim, da o tej izpremembi obvestite tudi svoje prijatelje in znance, pri katerih me izvolite priporočiti.

Z odličnim spoštovanjem

JOŠKO ZAJC.

ZAHVALA

Ob težki izgubi, ki nas je zadela s smrtjo našega ljubljeneega so-
proga, očeta, starega očeta, strica in tasta, gospoda

MIHAELA KOSMAČA

ZVANIČNIKA V POKOJU

nas veže dolžnost, da se zahvalimo za vse številne ustmene in pismene izraze sočutja.

Posebno zahvalo smo dolžni č. duhovščini, g. primariju dr. Jenku, g. načelniku dr. Vončini, g. banknemu svetniku Senekoviču, sekretarju Novaku in vsem darovalcem krasnega cvetja in venov, stanovskim kolegom in končno vsem prijateljem in znancem, ki so dragega pokojnika v tako častnem številu spremlili na njegovi zadnji poti.

Sv. maša zadušnica se bo brala dne 6. t. m. ob 1/8. uri zjutraj v župni cerkvi Sv. Petra.

Ljubljana, dne 4. maja 1933.

6069

Zalujoče rodbine: KOSMAČ, BRATOVŽ, ING. BRICELJ.

Globoko sklonjeni pod težkim udarcem, ki je tako nepriča-
kovano zadela našo obitelj, javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretržno vest, da je Vsemogočnemu v Njegov neskončni previdnosti dopadlo poklicati v nežni mladosti v zbor svojih krilavcev našega nad vse ljubljeneega sinčka in brata

Franeka Šavnika

Pogreb našega ljubljeneega se bo vršil iz hiše žalosti na tukajšnje pokopališče v petek, dne 5. t. m. ob 5. uri.

Zrušeni nad bridko usodo prosimo tihega sožalja.

Kranj, dne 4. maja 1933.

6072

Mamica, bratee in sestrice, stara mamica in vse ostalo sorodstvo.

Roman.

Prijatelja sta s svojima mladima ženama na poti v New York. Ko je Drewitzova rodbina odobrila Helgin korak, sta se poročila oba isti dan. Vsi trije so čutili, da spadata neizpremenljivo drug k dru-

Hana je hotela veselo pritrditi, a je umolknila, ko se je ozrla na svojega moža. Njegove ustnice so se stiskale, njegove oči so bile

Kösterjevih na srečo ta dan ni bilo dosti na izpregled. Ali sta res igrala tenis, ali ju je zadrževalo kaj drugega, Hana ni mogla dognati. Vsekako ji je to danes prijalo. Govorila je o tem in onem, kar je zadevalo njeno notranjost, in izkušala s tem Hansu dokazati, da noče biti sumnjiva in se ne da oplati njegovi udružnosti. Schröter je bil danes proti njej posebno ljubezven, in Hana je tem bolj čutila bož, ki ga je bil sam s seboj. Toda z nobenim vprašanjem in nobeno opazko se ni več dotaknila davičnjega dogodka. Navadila se je bila, da ni nikoli silila vanj; saj je vedela, da ji bo sam vse povedal, kadar pride pravi trenutek.

Vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo na Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obnemem z naročilom.

2
snjarska
omočnika

žlebilca (Maschinenfal-
zer) sprejme tovarna us-
nja 6062

Braća Marton,
Vinkovci

Večje stanovanje

prvem nadstropju na Miklošičevi
sti se odda s 1. avgustom. Po-
izvedbe v Delniški tiskarni.

6034

Se li brigate za svoje zdravje?

toda mislite tudi na zdravje svojega obrata! Lince je od jutra do noči napadeno; — zakaj ne mislite na to, koliko bi lahko rešili zaradi uporabe pudra, preden ka-kovost? — V pudrah BOURJOIS

Poudre SOIR DE PARIS

Poudre **PRINTEMPS DE PARIS**
Poudre **MON PARFUM**
Poudre **FIANCEE**

Imate absolutno dovoljenost in uskladijevit v kakovosti, kar je v vašem poslu najbolj hujše potrebo in poleg tega velike izbire v barvnih nianсах. — Bourjois-parfumerie se trudi prenehoma, da vas obrabi lepo in mlado.

COURLIS

PARFUMEUR
Industriale svetovno znanih
trgovl. za lice: CENDRE DE ROSE
IN ROUGE MANDARINE.

preje pa vnovčite vse odvisne
vari, ki so v napotje. Kupcev nudi
»Jutro« vedno dovolj.

**utra" je zavarovan
za 10 000 Din!**

Novak. Vsi v Ljubljani.

efon 2059
PREMOG
suha drva

OGAČNIK
ričeva ul. št. 5

e smrčke
(mavrohe)
tudi najmanj

ER & KOMP.
LJUBLJANA
svetska cesta 5.

Najboljši liker
 za želodec je
 Zdravnik

epi in zdravi
LODEC
i proizvajalec

RO SEBENIK
publjana VII.